

FORUM

SZKOLENIOWE

POLICYJNE FORUM SZKOLENIOWE 1/2022

TEMAT NUMERU

Kursy specjalistyczne

s. 50 ▶ 100-lecie Policji
Województwa Śląskiego

s. 65 ▶ Centralne obchody
Święta Policji

Słowo wstępne

Szanowni Państwo.

Jest mi niezwykle miło, że mogę przekazać Czytelnikom kolejny numer Policyjnego Forum Szkoleniowego, które już od dziesięciu lat wydawane jest w Szkole Policji w Katowicach.

Rok 2022 obfitował w wiele ważnych wydarzeń dla mieszkańców Śląska oraz środowiska policyjnego. W Katowicach obradowali uczestnicy Światowego Forum Miejskiego. Obchodziliśmy stulecie Policji Województwa Śląskiego. W stolicy województwa miały także miejsce Centralne Obchody Święta Policji. W bieżącym roku przypadł także jubileusz stulecia służby cywilnej. Mieliśmy przyjemność gościć w murach naszej szkoły dzieci i młodzież wraz z wychowawcami w ramach Dnia Otwartego. Kadra i słuchacze z wielkim zaangażowaniem włączyli się również w pomoc dla obywateli Ukrainy.

Bieżący rok napawa także optymizmem z powodu ustabilizowania się sytuacji epidemicznej związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, co pozwoliło na realizację szkoleń zawodowych podstawo-

wych i kursów specjalistycznych w formie stacjonarnej, zgodnie z założonymi planami. Wykorzystujemy także sprawdzoną w praktyce formułę współpracy z komendami wojewódzkimi Policji, realizując wiele kursów specjalistycznych w formie wyjazdowej na terenie garnizonów południowej Polski. Dotyczą one w głównej mierze służby prewencji i ruchu drogowego. Nasza oferta szkoleniowa systematycznie się powiększa. Obecnie realizujemy kilkadziesiąt kursów specjalistycznych dla policjantów, głównie pionu prewencji i ruchu drogowego, ale także dla służby kryminalnej.

Nie bez znaczenia dla naszej działalności dydaktyczno-szkoleniowej pozostaje także fakt oddania do użytku nowego pawilonu strzelnicy ćwiczebnej szkoły. Trwają prace modernizacyjne w drugim pawilonie, które planujemy zakończyć w przyszłym roku. Opracowaliśmy także koncepcję rozbudowy naszej szkoły o kolejne obiekty, zarówno dydaktyczne, jak i kwatermistrzowskie, co umożliwi zwiększenie naszych możliwości szkoleniowych.

Oddając w ręce czytelników bieżące wydanie Policyjnego Forum Szkoleniowego chcę podziękować wszystkim autorom tekstów w nim zamieszczonych. Dziękuję za chęć podzielenia się swoimi przemyśleniami, spostrzeżeniami i uwagami, które są nieocenioną wartością w procesie doskonalenia zawodowego. Podziękowania kieruję także do zespołu redakcyjnego i programowego. Życząc miłej lektury, już dzisiaj zapraszam do redagowania razem z nami kolejnego numeru forum.

Z wyrazami szacunku

insp. Jarosław Gałuszka

Komendant Szkoły Policji w Katowicach

**Policyjne
Forum Szkoleniowe**
1/2022 (nr 10, rok X)

WYDAWCA:

Szkoła Policji
w Katowicach
ul. gen. Jankego 276
40-684 Katowice
tel. sekr.: 47 8516 304
centrala: 47 8516 255
www.katowice.szkolapolicji.gov.pl

Redaktor naczelny:

insp. dr Gabriela Socha
– Zastępca Komendanta Szkoły Policji
w Katowicach

Rada programowa:

Przewodniczący:

insp. Zbigniew Chrzęstek
– Zastępca Komendanta Szkoły Policji
w Katowicach

Członkowie:

insp. Jarosław Gałuszka
– Komendant Szkoły Policji w Katowicach

nadinsp. dr Rafał Kocharczyk
– Komendant Wojewódzki Policji w Opolu

nadinsp. dr Jarosław Kaleta
– Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach

nadinsp. Michał Ledzion
– Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie

nadinsp. Roman Rabsztyn
– Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach

nadinsp. Dariusz Wesołowski
– Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu

nadinsp. Dariusz Matusiak
– Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie

Sekretarz redakcji:

mł. insp. Barbara Orzeł
– Naczelnik Wydziału Prezydyjnego Szkoły
Policji w Katowicach

Redaktor wydawniczy:

Paweł Mięsiak
(redakcja, korekta, projekt graficzny, skład
i przygotowanie do druku)

Druk:

Drukarnia Grafpress

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
i redagowania tekstów. Zdjęcia i grafiki
wykorzystane w publikacji jako ilustracje i tła
pochodzą z archiwów szkoły lub bezpłatnych
serwisów plików.

Zdjęcie na okładce: Paweł Mięsiak.

Oddano do druku w październiku 2022 r.

Czasopismo bezpłatne

POLICYJNE FORUM SZKOLENIOWE

W numerze...

TEMAT NUMERU

- 4** Nasza oferta kursów specjalistycznych
- 7** Szkolenia dla służb mundurowych
- 8** Jak zostać instruktorem strzelań policyjnych
- 10** Policjant jako oskarżyciel publiczny
- 12** Jak reagować na niestandardowe zachowania
- 14** Kurs dla pasjonatów
- 17** Zarządzanie zasobami ludzkimi
- 18** Zabezpieczenie majątkowe
- 20** Uczymy udzielać pierwszej pomocy
- 22** Ruch drogowy
- 25** Krajowy System Informacyjny Policji

POMAGAMY...

- 26** Nasi goście z Ukrainy
- 30** Policjanci na granicy
- 32** Asante sana

CEREMONIAŁ

- 34** Ceremoniał pod lupą

PREWENCJA

- 35** Międzynarodowe ćwiczenia psów służbowych
- 36** Hulajnogi elektryczne

- 38** Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

SZKOLENIE

- 39** Słuchacze na temat szkolenia
- 42** Brazylijskie jiu-jitsu w interwencjach policyjnych
- 44** Szkolenia policyjne w innych krajach
- 49** Policyjny słownik polsko-czesko-słowacko-angielski

HISTORIA

- 50** 100-lecie Policji Województwa Śląskiego
- 53** Tradycje szkolnictwa policyjnego na Śląsku
- 56** Nowe ekspozyty w Izbie Pamięci
- 57** Kopalnia „Michał” w ogniu walk 1 września 1939 roku

PO GODZINACH

- 62** Jak zostaje się ultrasonem

WYDARZENIA

- 65** Święto Policji
- 67** 100-lecie służby cywilnej
- 68** 21. Dzień Otwarty Szkoły Policji w Katowicach
- 70** Światowe Forum Miejskie w Katowicach

BIBLIOTECZKA

- 71** Nowości wydawnicze Szkoła Policji w Katowicach

Nasza oferta kursów specjalistycznych

Szkoła Policji w Katowicach, oprócz szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy, kształci również czynnych już zawodowo policjantów oraz pracowników jednostek organizacyjnych Policji w ramach doskonalenia zawodowego centralnego, którego głównym celem jest nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych, niezbędnych przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych.

Oferta kursów specjalistycznych daje również możliwość nabycia uprawnień instruktorskich takich jak: instruktor strzelań policyjnych, instruktor w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi

do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, instruktor do prowadzenia zajęć w jednostkach organizacyjnych Policji w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i technik interwencji oraz umiejętności stosowania wybranych środków przymusu bezpośredniego. Absolwenci tych kursów przekazują cenną wiedzę i umiejętności kaskadowo rzeszy policjantów z jednostek terenowych w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego.

Doskonalenie zawodowe centralne, organizowane w formie kursów specjalistycznych, prowadzone jest w systemie stacjonarnym, a słuchacze zakwaterowani są na terenie szkoły. Daje to im dodatkowo możliwość wy-

korzystania bogatej infrastruktury szkoły po zajęciach lekcyjnych. Taka sytuacja korzystnie wpływa również na wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami kursu czy też możliwość uczestnictwa w zajęciach dodatkowych oraz skorzystania z zaplecza sportowo-rekreacyjnego. Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie na kształcenie w odniesieniu do możliwości wykorzystania bazy lokalowej szkoły oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostek organizacyjnych Policji, wybrane kursy prowadzone są także w siedzibach jednostek terenowych garnizonu małopolskiego, śląskiego, opolskiego oraz dolnośląskiego (D, ISP, ONP, RMP, VR, T, ZZL – patrz tab. 1).

Lp.	Oznaczenie kodowe	Nazwa kursu	Czas trwania (dni)	Uwagi
1.	ANI	Kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych	10	
2.	ASZP158	Kurs specjalistyczny doskonalący wiedzę i umiejętności absolwentów szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego na podstawie decyzji nr 158 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniającej decyzję w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii	15	
3.	ASZP277	kurs specjalistyczny doskonalący wiedzę i umiejętności absolwentów szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego na podstawie decyzji nr 277 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 października 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii	18	
4.	BPPS	Kurs specjalistyczny w zakresie posługiwania się bronią palną w warunkach podwyższonego stresu	5	
5.	CZMN	Kurs specjalistyczny w zakresie czynności zmierzających do zabezpieczenia majątkowego z elementami prowadzenia nadzoru nad tymi czynnościami	5	
6.	D	Kurs specjalistyczny dla rzeczników dyscyplinarnych	5	
7.	DISP	Kurs specjalistyczny w zakresie doskonalenia umiejętności instruktorów strzelań policyjnych	4	
8.	DWM	Kurs specjalistyczny w zakresie współpracy z mediami	7	
9.	Dz	Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych	22	Egzamin
10.	DZO	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących zadania obronne	9	
11.	FBI	Kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik przesłuchań	5	
12.	ISP	Kurs specjalistyczny dla instruktorów strzelań policyjnych	22	Egzamin
13.	KA	Kurs specjalistyczny w zakresie szkolenia strzeleckiego z wykorzystaniem karabinka automatycznego	2	
14.	KOIPS	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności związane z konwojowaniem i doprowadzaniem osób oraz konwojowaniem i ochroną materiałów poczty specjalnej	10	Egzamin
15.	KSDyż	Kurs specjalistyczny dla służby dyżurnej jednostek organizacyjnych Policji	23	Egzamin
16.	KSIP-pk	Kurs specjalistyczny dla policjantów z zakresu wykorzystania zasobów informacyjnych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji, innych systemów policyjnych, systemów pozapolicyjnych oraz Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych	10	Egzamin
17.	LDZ	Kurs specjalistyczny dla organizatorów lokalnego doskonalenia zawodowego w Policji	3	
18.	MN-MNL	Kurs specjalistyczny z zakresu metodyki nauczania oraz prowadzenia lokalnego doskonalenia zawodowego	10	
19.	OEE	Kurs specjalistyczny dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej	5	Egzamin
20.	ONP	Kurs specjalistyczny dla opiekunów realizujących zadania związane z adaptacją zawodową policjantów w okresie służby przygotowawczej	2	
21.	Osk.P	Kurs specjalistyczny dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego	10	
22.	PDOZiPID	Kurs specjalistyczny w zakresie pełnienia służby w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz w policyjnych izbach dziecka	10	Egzamin
23.	Post.A	Kurs specjalistyczny dla policjantów realizujących czynności w postępowaniach administracyjnych	5	
24.	PPod.	Kurs specjalistyczny w zakresie zapobiegania przestępstwom związanym z podatkami pośrednimi i ich zwalczania	5	Egzamin
25.	PPwR	Kurs specjalistyczny z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5	
26.	Pro.S	Kurs specjalistyczny w zakresie profilaktyki społecznej	10	
27.	RDo	Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część ogólna	15	
28.	RDs	Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna	35	Egzamin
29.	RMP	Kurs specjalistyczny w zakresie obsługi ręcznych mierników prędkości	2	
30.	RNZ	Kursi specjalistyczny dla policjantów służby prewencyjnej z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane	5	
31.	ŚBUE	Kurs specjalistyczny w zakresie zapobiegania przestępstwom z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i ich zwalczania	5	
32.	SPOT	Kurs specjalistyczny dla policjantów – spottersów	15	Egzamin
33.	T	Kurs specjalistyczny w zakresie kontroli tachografów cyfrowych	2	
34.	TITS	Kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik interwencji	20	Egzamin
35.	UPP	Kurs specjalistyczny w zakresie udzielania pierwszej pomocy	5	Egzamin
36.	VR	Kurs specjalistyczny w zakresie obsługi wideorejestratora	2	
37.	ZZL	Kurs specjalistyczny dla kadry kierowniczej Policji średniego szczebla zarządzania z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi	5	

Tab. 1. Wykaz kursów specjalistycznych powierzonych do realizacji Szkole Policji w Katowicach wraz z określeniem czasu ich trwania oraz wskazaniem, które z nich zakończone są egzaminem

► Kursy prowadzone są na podstawie rocznego planu doskonalenia zawodowego centralnego, zgodnie z programami nauczania określonymi przez Komendanta Głównego Policji. W przeważającej części nasza jednostka szkoleniowa realizuje kursy specjalistyczne o profilu prewencyjnym.

W ślad za zmieniającymi się przepisami prawnymi następuje systematyczna modyfikacja programów nauczania. Uwzględniane są m.in. wyniki badań ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród słuchaczy na wybranych edycjach kursów. Jednym ze zmodyfikowanych przedsięwzięć szkoleniowych w roku 2022 jest kurs specjalistyczny z zakresu metodyki nauczania oraz prowadzenia lokalnego doskonalenia zawodowego.

Wychodząc naprzeciw nowym sytuacjom, z jakimi spotykają się interweniujący policjanci, w 2021 r. opracowany został nowy program nauczania na kur-

sie specjalistycznym dla policjantów służby prewencyjnej z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane (RNZ). W tym samym roku wprowadzono również dwa nowe przedsięwzięcia szkoleniowe (ASZP277 i ASZP158) mające za zadanie uzupełnienie wiedzy i umiejętności absolwentów szkoleń zawodowych podstawowych realizowanych w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, które stały się obecnie priorytetowe do realizacji w naszej szkole.

Mając na względzie potrzeby i oczekiwania płynące z jednostek terenowych, w bieżącym roku w procesie planowania uwzględniono doskonalenie ukierunkowane na bezpieczeństwo w ruchu drogowym poprzez realizację kursów specjalistycznych w zakresie ruchu drogowego – część ogólna (RDO) i szczególna

(RDs), jak też w zakresie obsługi ręcznych mierników prędkości (RMP).

Szczególną uwagę objęte zostało również doskonalenie zawodowe policjantów służby kryminalnej. Jednym z realizowanych przedsięwzięć z tego obszaru jest kurs specjalistyczny w zakresie czynności zmierzających do zabezpieczenia majątkowego z elementami prowadzenia nadzoru nad tymi czynnościami (CZMN).

Ponadto, kurs specjalistyczny w zakresie udzielania pierwszej pomocy (UPP), jako mający szczególne znaczenie dla Policji, został priorytetowo potraktowany w procesie planowania.

Z przedstawionej oferty 37 kursów specjalistycznych powierzonych do realizacji Szkole Policji w Katowicach, plan doskonalenia zawodowego centralnego na rok 2022 wypełnia aż 28 propozycji skierowanych do funkcjonariuszy z różnych pionów chcących szlifować swój warsztat zawodowy. ◀

Szkolenia dla służb mundurowych

NADKOM. ALEKSANDRA KUKUŁA

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO

ASP. SZT. PIOTR JÓZEFOWICZ

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Szkoła Policji w Katowicach jako jedyna placówka szkoleniowa Policji na południu Polski jest podmiotem otwartym na szerzenie wiedzy i umiejętności, popularyzowanie sztuki policyjnej, a co za tym idzie również współpracę z innymi służbami czy formacjami.

Przełożeniem idei na praktykę jest przykładowo przeprowadzenie szkolenia na rzecz Państwowej Straży Rybackiej w Katowicach przez nauczycieli policyjnych naszej szkoły. Oczywiście każde takie przedsięwzięcie wymaga podpisania porozumienia, opracowania planu szkolenia, ale ostatecznie najważniejszy staje się efekt finalny – nabycie nowej wiedzy i umiejętności. Nie inaczej było w przypadku szkolenia dedykowanego dla straży. Po analizie potrzeb dydaktycznych, ustalono, że przedmiotem szkolenia będą następujące zagadnienia:

- doskonalenie w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz podnoszenie i utrwalenie wiedzy w tym obszarze, stosowanie zasad, warunków i przypadków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz skutecznego i zgodnego z prawem ich zastosowania w czasie służby.
- doskonalenie w zakresie sprawnego i skutecznego wykonywania zadań służbowych wobec uczestników postępowań prowadzonych w sprawach o wykroczenia i przestępstwa w zakresie szkodnictwa rybackiego.

W trakcie szkolenia padało wiele pytań, szczególnie w zakresie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej. Sami strażnicy dzielili się swoimi doświadczeniami, jak również wskazywali potrzeby w zakresie bliższej współpracy z policjantami w trakcie codziennej służby. Wymiana informacji jest zawsze wartością dodaną każdego

przedsięwzięcia edukacyjnego. Dzięki temu nauczyciele policyjni mogą przekazywać słuchaczom szkoleń i kursów wskazówki, aby współpraca między służbami była podporządkowana celowi nadrzędnemu, tj. zapewnieniu bezpieczeństwa obywatelom.

Nauczyciele policyjni szkoły przeprowadzili również doskonalenie dla funkcjonariuszy Śląskiego Urzędu Celno-Skarbowego z zakresu taktyki i technik zatrzymywania oraz kontroli środków przewozowych. W trakcie zorganizowanego szkolenia, prowadzący przeprowadzili zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne. Podczas wykładu uczestnicy zostali zapoznani z podstawami prawnymi i faktycznymi z zakresu kontroli ruchu drogowego, zasadami wyboru bezpiecznego miejsca do zatrzymania pojazdu oraz sposobami wydawania sygnałów i poleceń do zatrzymania. W ramach części praktycznej przedstawione zostały sposoby podawania sygnałów do zatrzymania pojazdu zwracając szczególną uwagę na zasady bezpie-

czeństwa i asekuracji podczas wykonywania czynności kontrolnych oraz przeszukania środków przewozowych. Po pokazie, funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej sami wykonując ćwiczenia praktyczne z zakresu zatrzymywania pojazdów do kontroli drogowej, taktyki zatrzymywania osób znajdujących się w pojeździe, stawiających opór oraz posługujących się niebezpiecznymi przedmiotami lub bronią palną mieli okazję połączyć teorię z praktyką i sprawdzić jak prawidłowo wykonać prezentowane czynności.

Jak wynika z powyższych przykładów, potrzeba i chęć poszerzenia wiedzy i umiejętności pracowników pozostaje w zainteresowaniu kierownictwa różnych służb. W tym zakresie Szkoła Policji w Katowicach w porozumieniu z Komendą Główną Policji pozostaje otwarta na propozycje współpracy i, realizując swoje dydaktyczne powołanie, wypełnia istotę policyjnego zawołania „Pomagać i chronić”.

Szkolenie dla pracowników Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach

Jak zostać instruktorem strzelań policyjnych

NADKOM. MAREK GRZEBIELUCH

MŁ. ASP. JANUSZ MACHELSKI

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Celem doskonalenia zawodowego w Policji jest w szczególności nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta. Pożądanym aspektem jest również uzyskiwanie przez policjanta dodatkowych uprawnień, a w szczególności uprawnień instruktorskich.

Bardzo ważnym ogniwem procesu doskonalenia zawodowego policjantów są instruktorzy strzelań policyjnych. To właśnie oni odpowiadają za systematyczne doskonalenie policjantów poszczególnych jednostek terenowych w prawidłowym użytkowaniu i skutecznym strzelaniu z broni palnej oraz podwyższaniu poziomu wiedzy i doskonaleniu umiejętności zawodowych w tym zakresie.

Aby zostać instruktorem przede wszystkim trzeba ukończyć kurs specjalistyczny dla instruktorów strzelań policyjnych prowadzony w jednostkach szkoleniowych Policji. Kurs ten (o oznaczeniu kodowym ISP) realizowany jest na podstawie Decyzji nr 173 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 maja 2018 r. (z późniejszymi zmianami).

Warunkiem skierowania policjanta na kurs ISP jest zaliczenie przez

niego postępowania kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym. Polega ono na prawidłowym i skutecznym wykonaniu przez kandydata dwóch strzelań kwalifikacyjnych – jednego statycznego i jednego szybkiego. Celem postępowania jest określenie predyspozycji psychofizycznych i poziomu umiejętności strzeleckich kandydatów.

Kurs przygotowuje policjantów do pełnienia funkcji instruktorów

strzelań policyjnych w jednostkach organizacyjnych Policji. Prowadzony jest w systemie stacjonarnym. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie obejmuje 22 dni szkoleniowe i wymaga przeprowadzenia 165 godzin lekcyjnych. W ramach zajęć programowych uczestnicy zdobywają również umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy, które są niezbędne do wykonywania funkcji instruktora strzelań policyjnych.

Po ukończeniu kursu policjant będzie przygotowany między innymi do planowania, organizowania i przeprowadzania:

- indywidualnych treningów z policjantami w strzelaniu z broni palnej krótkiej, przydzielonej do celów służbowych;
- programowych szkoleń strzeleckich i okresowych sprawdzianów strzeleckich z policjantami w strzelaniu z broni palnej krótkiej przydzielonej do celów służbowych, realizowanych na podstawie wytycznych kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach szkolenia;
- programowych szkoleń strzeleckich i sprawdzianów strzeleckich z policjantami użytkującymi inne rodzaje broni palnej na podstawie wytycznych kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach szkolenia;
- zajęć teoretycznych i praktycznych z zakresu obsługi i użycia innych rodzajów broni z policjantami poszczególnych służb, nie posiadającymi przedmiotowego przeszkolenia;
- zawodów strzeleckich;
- okresowych i doraźnych szkoleń ze wszystkimi policjantami w zakresie:
 - ✓ przepisów regulujących użycie i wykorzystanie broni palnej i sytuacyjnej procedury użycia broni palnej,
 - ✓ zasad użytkowania broni palnej przydzielonej do celów służbowych,
 - ✓ zasad bezpiecznego posługiwania się bronią palną oraz warunków bezpieczeństwa podczas szkoleń z wykorzystaniem broni palnej,
- ✓ podstaw budowy i działania broni palnej przydzielonej do celów służbowych,
- ✓ podstaw budowy, działania oraz zasad bezpiecznego posługiwania się i strzelania z nowych wzorów (modeli) broni palnej wprowadzanych na uzbrojenie Policji,
- ✓ stosowanej amunicji, skutków działania pocisków na organizm ludzki i użytkowania osłon balistycznych,
- ✓ przepisów regulujących posiadanie broni palnej przez podmioty prawne i osoby fizyczne.

Szkoła Policji w Katowicach organizuje kursy dla instruktorów strzelań policyjnych od 2017 roku. Do tej pory zrealizowano 11 edycji, podczas których przeszkolono niemal 150 policjantów. Nasi absolwenci realizują obecnie proces szkolenia strzeleckiego w swoich jednostkach organizacyjnych Policji, a najlepsi z nich znaleźli zatrudnienie w Szkole Policji w Katowicach na etacie nauczycieli policyjnych i obecnie szkołą kolejne pokolenia nowych instruktorów. ■

Policjant jako oskarżyciel publiczny

W Katowicach

PODINSP. TOMASZ CZYŁOK

KOM. WOJCIECH MAŃKA

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

aby Policja mogła skutecznie realizować stawiane przed nią cele związane z zapobieganiem i zwalczaniem wykroczeń oraz ściganiem ich sprawców, funkcjonariusz powinien doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, dlatego też Komendant Główny Policji powierzył między innymi Szkole Policji w Katowicach do realizacji kursu specjalistycznego dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego.

Do 2016 r. kurs ten trwał 5 dni szkoleniowych w systemie stacjonarnym, jednakże Komendant Główny Policji uwzględnił uwagi nauczycieli policyjnych prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz uczestników i kurs ten został wydłużony do 10 dni szkoleniowych, co stanowi łącznie 77 godzin lekcyjnych.

Kurs jest głównie skierowany do policjantów, którzy wykonują albo są przewidziani do wykonywania zadań związanych z nadzorem nad czynnościami wyjaśniającymi lub występowania w charakterze oskarżyciela publicznego.

W zajęciach udział biorą funkcjonariusze z garnizonów dolnośląskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego, wielkopolskiego.

Zgodnie z obowiązującym programem nauczania na zakres kursu składają się 4 tematy:

- zagadnienia materialnego prawa wykroczeń (12 godzin lekcyjnych);
- czynności wyjaśniające (14 godzin lekcyjnych);
- udział oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym (33 godziny lekcyjne);

- środki zaskarżenia (16 godz. lekcyjnych).

Kurs ma przygotować funkcjonariuszy do realizacji zadań związanych z dokonywaniem formalnej i merytorycznej oceny materiałów zgromadzonych w ramach czynności wyjaśniających, wykonywaniem funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu w sprawach o wykroczenie przed sądem oraz umiejętnego sporządzania oraz stosowania środków zaskarżenia.

Zgodnie z zasadą kontradyktoryjności postępowanie w sprawach o wykroczenie toczy się przed obliczem bezstronnego sądu w formie sporu dwóch równoprawnych i przeciwstawnych stron, czyli strony czynnej, w której roli występuje oskarżyciel publiczny oraz strony biernej w postaci obwinionego. Dlatego też jednym z głównych celów kursu jest przygotowanie słuchaczy do realizacji zadań związanych z wykonywaniem funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym.

31 grudnia 2012 r. na czas nieokreślony zostało zawarte Porozumienie w sprawie określenia zasad współpracy pomiędzy Szkołą Policji w Katowicach a Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. W ramach współpracy Szkoła Policji w Katowicach i Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie zobowiązały się do wymiany doświadczeń i informacji, wzajemnych konsultacji, wspólnego prowadzenia szkoleń, bieżącej analizy rezultatów podejmowanych działań oraz wymiany materiałów szkoleniowych.

W ramach tej współpracy Szkoła Policji w Katowicach, jako jedy-

na w Polsce, zaczęła realizować elementy programowe kursu specjalistycznego dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego wraz z wykładcami Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, którzy zawodowo reprezentują bądź reprezentowali prokuraturę oraz sądownictwo.

Część zajęć polegających na przygotowaniu funkcjonariuszy Policji do roli oskarżyciela publicznego przed sądem prowadzona jest przez dra Przemysława Piątka prokuratora Prokuratury Krajowej w stanie spoczynku, doświadczonego wykładcę Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. W części teoretycznej zajęć prokurator omawia szczegółowo obowiązki oraz zadania jakie stawiane są przed oskarżycielem publicznym w postępowaniu w sprawach o wykroczenie podkreślając, że funkcjonariusz jako oskarżyciel publiczny reprezentuje państwo i działa w interesie społecznym, a nie indywidualnym jednostki. Zgodnie z zasadą obiektywizmu, zwaną także zasadą bezstronności oskarżyciel jest zobowiązany badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.

Kolejne zagadnienie poruszane w trakcie kursu związane jest z udziałem oskarżyciela publicznego w postępowaniu dowodowym przed sądem, gdzie w oparciu o przygotowane założenia słuchacze, pod baczny okiem prokuratora, formułują, a następnie składają wnioski dowodowe bądź też ustosunkowują się do wniosków dowodowych oraz formalnych składanych przez strony postępowania.

nia. Słuchacze są następnie przygotowani do wystąpienia końącego postępowanie w sprawach o wykroczenie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na uwzględnianie dyrektyw wymiaru kar i środków karnych.

Podsumowanie tego bardzo ważnego zagadnienia oraz sprawdzenie zdobytej przez słuchaczy wiedzy następuje podczas symulacji rozprawy sądowej, gdzie w oparciu o przygotowane założenia każdy ze słuchaczy uczestniczy w niej czynnie w określonej roli. Dla potrzeb tego ćwiczenia odpowiednio przygotowana zostaje sala wykładowa tak, aby przypominała salę sądową.

Symulacja rozprawy sądowej toczy się w oparciu o przygotowany scenariusz pod bacznym okiem Wojciecha Domańskiego – sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie.

Sędzia Wojciech Domański ma ponaddwudziestoletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie prawa karnego i wykroczeń, orzeka również na delegacji w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, jest wizytatorem ds. karnych Sądu Okręgowego w Krakowie, a do tego także wykładowcą Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie.

W trakcie zajęć na kursie specjalistycznym dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego sędzia na bieżąco bardzo szczegółowo omawia poszczególne etapy rozprawy sądowej, koryguje oraz przedstawia prawidłową reakcję oskarżyciela w trakcie rozprawy na zaistniałą sytuację, podkreślając iż oskarżyciel publiczny jako strona czynna ma cały czas czuwać nad prawidłowym tokem postępowania.

Kursy w tej formie realizowane są w Szkole Policji w Katowicach już od 2014 r., a udział w nich sędziego i prokuratora jest bardzo wysoko oceniany nie tylko przez nauczycieli policyjnych, ale i przez samych słuchaczy kursu. Tego typu praktyka znacząco wpływa na podniesienie wartości merytorycznej oraz praktycznej zajęć.

Należy zaznaczyć, iż kursy specjalistyczne dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego realizowane w Szkole Policji w Katowicach cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem wśród słuchaczy, między innymi z uwagi na poruszane podczas zajęć kwestie prawne, o czym niewątpliwie mogą świadczyć przeprowadzane przez szkołę na przestrzeni ostatnich kilku lat badania ankietowe wśród uczestników kursu.

W Słupsku

PODINSP. DOROTA TRZASKUŚ

SZKOŁA POLICJI W SŁUPSKU

Szkoła Policji w Słupsku, oprócz szkolenia zawodowego podstawowego, realizuje ponad 30 różnego rodzaju kursów specjalistycznych.

Jednym z nich jest kurs specjalistyczny dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego, trwający 10 dni szkoleniowych. Kurs ten jest skierowany do policjantów, którzy wykonują zadania związane z nadzorem nad czynnościami wyjaśniającymi lub występowaniem w charakterze oskarżyciela publicznego lub którzy są przewidywani do ich wykonywania.

Podczas kursu omawiane są tematy dotyczące materialnego prawa wykroczeń, czynności wyjaśniających, udziału oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym oraz środków zaskarżenia. Zagadnienia te nie tylko systematyzują już posiadaną przez słuchaczy wiedzę, ale także ją uzupełniają. Zajęcia są prowadzone przez doświadczonych nauczycieli policyjnych, którzy dzielą się ze słuchaczami swoją wiedzą

i umiejętnościami, pomagają rozwiązywać problemy prawne, doradzają, jak postępować w niestandardowych sytuacjach. Słuchacze opowiadają o nietypowych przykładach, kontrolersyjnych rozstrzygnięciach, ciekawych spostrzeżeniach, z którymi spotkali się w czasie codziennej służby. Mają mnóstwo pytań, które niejednokrotnie wywołują ożywioną dyskusję. Żadne pytanie nie jest pozostawione bez odpowiedzi.

Podczas zajęć praktycznych słuchacze analizują przepisy prawne, orzecznictwo, wskazują na problemy interpretacyjne niektórych z nich. Dokonują oceny pod względem merytorycznym i formalnym materiałów z czynności wyjaśniających. Wykorzystywane są do tego autentyczne akta czynności wyjaśniających, co niewątpliwie wpływa na urealnienie wykonywanych ćwiczeń. Ponadto słuchacze sporządzają różnego rodzaju dokumentację. W tym celu jest wykorzystywany opracowany przez jednego z nauczycieli policyjnych, zeszyt ćwiczeń. Można w nim

sporządzać dokumentację przewidzianą programem nauczania, wykorzystując przygotowane formularze i założenia. Dokumentacja podlega sprawdzeniu, a na zakończenie kursu słuchacze mogą zeszyt zabrać ze sobą i korzystać z niego w dalszej służbie.

Ciekawym akcentem podczas kursu jest wyjście słuchaczy do sądu i uczestniczenie w rozprawach sądowych. Stwarza to możliwość obserwacji przebiegu rozprawy (co jest szczególnie ważne dla początkujących oskarżycieli publicznych), a po jej zakończeniu dodatkowo jest okazja do rozmowy z sędzią.

Punktem kulminacyjnym kursu jest wygłaszanie przemówień końcowych. Słuchacze sami przygotowują takie przemówienie, a następnie prezentują je na forum grupy. Mimo tego, że wystąpienia są przed zaprzyjaźnioną już poniekąd grupą osób, zawsze wiążą się z wieloma emocjami.

Zadowolenie słuchaczy, wyrażane na zakończenie kursu, jest dla wykładowców największą nagrodą.

ME. ASP. JEDRZEJ KAŁUŻA

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Jak reagować na niestandardowe zachowania

Jednymi z najbardziej wymagających dla funkcjonariuszy interwencji są te, w których podejmują oni działania wobec osób reagujących w niestandardowy, nieprzewidywalny sposób.

Można wymienić dwie główne przyczyny nieprzewidywalnego zachowania się sprawców.

Obie powodują ogólną ich dezorientację, brak kontaktu z otoczeniem, niekontrolowanie odruchów czy stwarzanie zagrożenia dla siebie lub osób postronnych. **Zaburzenia psychiczne, a także działanie środków i substancji psychoaktywnych** wpływających na ośrodkowy układ nerwowy takich jak narkotyki czy dopalacze bardzo często podwyższają poziom trudności prowadzenia czynności przez policjantów. Sprawiają, że sprawcy w takim stanie mogą mieć trudności z odróżnieniem rzeczywistości od halucynacji, są pobudzeni i w stanie euforii. W niektórych przypadkach nie odczuwają bólu, w skutek czego mogą mieć zwiększoną siłę i odporność na większość technik obezwładniających.

Jednym z najsilniejszych wzburzeń jest EDS – *excited delirium syndrome* – występujące najczęściej również u osób będących pod wpływem narkotyków oraz u osób z zaburzeniami psychicznymi. Syndrom ten objawia się silnym pobudzeniem, zdezorientowaniem, przyspieszoną częstością pracy serca, wzrostem temperatury ciała, częściowo lub całkowicie zniesionym odczuwaniem bólu i może zakończyć się zatrzymaniem krążenia i oddechu.

Wobec wzrostu tego typu interwencji, w celu zapewnienia jak największego profesjonalizmu w służbie, ale także podnoszenia bezpieczeństwa funkcjonariuszy, Policja wprowadziła nowy kurs specjalistyczny dla policjantów służby prewencyjnej z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane.

Program zawiera interdyscyplinarne spojrzenie na to zagadnienie i funkcjonariusze w kontekście tego typu działań będą mogli poszerzyć swój zakres wiedzy i umiejętności formalno-prawnych związanych z taktyką i techniką interwencji w tego typu przypadkach. Jak podkreślają słuchacze tego kursu, jest on bardzo ciekawy i praktyczny, ponieważ mogą doskonalić umie-

jętności podczas symulacji, a także zapoznać się z aspektami psychologicznymi oraz zasadami komunikacji podnoszącymi ich poczucie bezpieczeństwa. Znajomość zagadnienia w tym zakresie może zminimalizować zagrożenie dla policjantów podczas interwencji, ale także zmniejszyć możliwość wystąpienia niepożądanych skutków interweniowania w postaci uszkodzenia ciała, naruszenia

funkcji życiowych, lub nawet śmierci osób naruszających prawo. Prezentowane podczas kursu techniki obezwładniania są ukierunkowane na zabezpieczenie, a także unieruchomienie osoby (na przykład w celu podania jej środków przez zespół ratownictwa medycznego) zgodnie z zasadą minimalizacji skutków przy stosowaniu środków przymusu bezpośredniego. ❏

Objaw	Częstość występowania [%]	95% przedział ufności [%]
tolerancja bólu (<i>pain tolerance</i>)	100	83-100
przyspieszenie oddechu (<i>tachypnea</i>)	100	83-100
pocenie się (<i>sweating</i>)	95	75-100
podniecenie (<i>agitation</i>)	95	75-100
podwyższenie temperatury (<i>tactile hyperthermia</i>)	95	75-100
brak współpracy z Policją (<i>police noncompliance</i>)	90	68-99
brak zmęczenia (<i>lack of tiring</i>)	90	68-90
niezwykła siła (<i>unusual strength</i>)	90	68-90
niewłaściwy ubiór (<i>inappropriately clothed</i>)	90	68-90
zauroczenie lustrem/szkłem (<i>mirror/glass attraction</i>)	10	–

Tab. 1. Objawy *excited delirium syndrome*

Kurs dla pasjonatów

PODINSP. PAWEŁ WĄSIEL

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
 SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Kurs z zakresu taktyki i technik interwencji jest jednym z najbardziej wymagających szkoleń zawodowych w polskiej Policji, na który kierowani są policjanci po zaliczeniu postępowania kwalifikacyjnego.

P

ostępowanie to prowadzone jest w jednostkach szkoleniowych Policji. Składa się z dwóch etapów: testu sprawności fizycznej oraz testu umiejętności praktycznych. Do obu zadań kandydat na kurs przystępuje jednego dnia.

Test sprawności fizycznej przeprowadzany jest w oparciu o próby i normy zawarte w zarządzeniu nr 17 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie testu sprawności fizycznej policjantów. Kandydat musi uzyskać średnią arytmetyczną ocen z poszczególnych

prób co najmniej 4. Natomiast uzyskanie oceny niedostatecznej z jakiegokolwiek próby skutkuje niezaliczeniem całego postępowania kwalifikacyjnego.

Test umiejętności praktycznych składa się z trzech zadań ocenianych odrębnie. Zadania te obejmują zagadnienia zawarte w programie szkolenia zawodowego podstawowego z zakresu taktyki i technik interwencji. Warunkiem zaliczenia tego etapu postępowania kwalifikacyjnego jest uzyskanie ocen pozytywnych ze wszystkich zadań.

PRZEBIEG KURSU

Po pozytywnym zaliczeniu postępowania kwalifikacyjnego na kurs kwalifikuje się grupa policjantów, która może liczyć maksymalnie 16 osób. Taka liczba uczestników zapewnia osiągnięcie celu kształcenia, którym jest wszechstronne przygotowanie słuchacza do samodzielnego prowadzenia zajęć w jednostkach organizacyjnych Policji w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i technik interwencji oraz umiejętności stosowania wybranych środków przymusu bezpośredniego.

Przez 20 dni szkoleniowych słuchacze doskonalią swoje umiejętności techniczne i taktyczne w podejmowaniu interwencji, podnoszą na wyższy poziom swoją sprawność fizyczną ogólną i specjalną, a także poszerzają swoją wiedzę w zakresie podstaw prawnych przeprowadzenia interwencji oraz udzielania pierwszej pomocy. W ramach zajęć doskonalią swoje umiejętności w posługiwaniu się bronią palną przy wykorzystaniu systemu barwiącego „Simunition” FX. Jest to obecnie jeden z najbardziej realistycznych systemów wykorzystywany przez Policję do nabywania przez policjantów odpowiednich nawyków i reakcji przy wykorzystaniu i użyciu broni palnej w służbie. W Szkole Policji w Katowicach zajęcia te odbywają się w obiekcie do symulacji interwencji policyjnych, gdzie działania zespołu partnerów obserwują z górnej platformy pozostali słuchacze. Taka forma ćwiczeń jest bardzo efektywna i pozwala na szybkie korygowanie ewentualnych błędów. Słuchacze obserwują się nawzajem i po zakończeniu każdej symulacji omawiają ją wraz z prowadzącym zajęcia.

Nieodzownym elementem szkolenia jest kształtowanie u słuchaczy umiejętności metodycznych prowadzenia zajęć oraz przygotowanie niezbędnej dokumentacji szkoleniowej, m.in. konspektów do zajęć. „Ucząc innych sami się uczymy” (łac. docendo discimus) – ta paremia rzymska doskonale oddaje ideę szkolenia zawodowego z zakresu technik i taktyki interwencji. Słuchacze sami realizują większość treści tematycznych pod nadzorem nauczycieli policyjnych. Pochodzą oni często z różnych części kraju, mają inne doświadczenia życiowe i zawodowe, a także inny staż służby. Często trenują różne sztuki walki lub dyscypliny sportu. Ta różnorodność pozwala z kolei na wzajemną wymianę doświadczeń, a to przekłada się na konkretne umiejętności i wiedzę, które potrafią oni przekazać podczas realizacji swoich zajęć.

ZAKOŃCZENIE

Szkolenie kończy się egzaminem, który składa się z trzech zadań. Są to dwa

▶ zadania praktyczne, z których jedno wymaga od słuchacza wykazania się umiejętnościami technicznymi w zakresie stosowania podczas realizacji interwencji policyjnej siły fizycznej oraz innych wybranych środków przymusu bezpośredniego. Drugie wymaga od niego zaprezentowania działania taktycznego podczas zatrzymania osoby, często przy wykorzystaniu broni palnej. Ostatnim zadaniem jest indywidualne przeprowadzenie zajęć dydaktycznych

z tematyki, która była przedmiotem szkolenia. Temat do realizacji zajęć każdy słuchacz losuje tydzień przed egzaminem, aby mógł się przygotować do ich realizacji. Ocena z egzaminu końcowego wynika ze średniej arytmetycznej trzech ocen pozytywnych uzyskanych z zadań praktycznych.

Absolwenci podczas zakończenia szkolenia otrzymują świadectwo i tym samym nabywają uprawnienia do samodzielnego prowadzenia za-

jęć w jednostkach organizacyjnych Policji, egzaminowania policjantów w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i technik interwencji oraz posługiwania się pałąką służbową.

Nabycie tych uprawnień umożliwia również skierowanie policjanta na kolejny etap specjalistycznego doskonalenia zawodowego jakim jest kurs dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. ◀

Wywiad

mł. asp. Mariusz Małek
– instruktor taktyki i technik interwencji w Szkole Policji w Katowicach.
11 lat służby w Policji.

W 2017 roku ukończyłeś kurs zawodowy z zakresu taktyki i technik interwencji w Szkole Policji w Katowicach. Jak oceniasz ten kurs i czy trudno było się na niego dostać?

Na kurs zostałem wytypowany przez swoich przełożonych z Komendy Miejskiej Policji w Żorach. Następnie wziąłem udział we wstępnej rekrutacji, która odbyła się na Oddziale Prewencji Policji w Katowicach, gdzie instruktorzy z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach ocenili moje przygotowanie do kursu. Po tej weryfikacji kolejnym etapem był egzamin wstępny przeprowadzony w Szkole Policji w Katowicach. Po tym etapie zakwalifikowałem się na szkolenie zawodowe, w którym uczestniczyli wraz ze mną policjanci z różnych jednostek, często czynnie uprawiający różne sporty walki. Osobiście uważam, iż taka różnorodność osób trenujących różne sporty przyczyniła się do podniesienia poziomu

całej grupy i wymiany doświadczeń. Całe szkolenie trwało 4 tygodnie i było bardzo intensywne, a zajęcia prowadzone przez kadre były zróżnicowane i obejmowały zagadnienia dotyczące wszystkich środków przymusu bezpośredniego będących na indywidualnym wyposażeniu każdego policjanta.

Czy uważasz, że kurs przygotował Cię do wykonywania Twoich obecnych obowiązków zawodowych?

Uważam, że szkolenie to bardzo dobrze przygotowało mnie do realizacji obowiązków instruktora taktyki i technik interwencji. Ilość przepracowanych godzin na macie oraz czas poświęcony na konsultacjach przyczynił się do podniesienia mojej wiedzy i umiejętności. Bardzo ważnym elementem kursu z mojego punktu widzenia jest nauka sporządzania dokumentacji w formie konspektów. Umiejętność ta pozwala usystematyzować wiedzę, którą chcę

przekazać, a także pozwala na zapoznanie się ze specjalistyczną literaturą przedmiotu. Po uzyskaniu uprawnień instruktora techniki i taktyk interwencji prowadziłem zajęcia w swojej ówczesnej jednostce w Żorach, a także egzaminowałem policjantów podczas testów sprawnościowych, prowadziłem zajęcia z samoobrony dla kobiet organizowane przez żorską komendę miejską Policji oraz brałem udział w spotkaniach kadry instruktorskiej w Oddziale Prewencji Policji w Katowicach.

Jakie ukończyłeś studia i jakie uprawiałeś sporty walki?

Jestem absolwentem Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach o specjalności Wychowanie Fizyczne i Edukacja Obronna. Od szkoły średniej trenowałem różne sporty walki takie jak kung-fu, ju-jitsu, a od kilku lat brazylijskie jiu-jitsu (BJJ).

Jakimi cechami według Ciebie powinien charakteryzować się dobry instruktor taktyki i technik interwencji?

Uważam, że instruktor powinien być pewny siebie i być wiarygodny w tym, co robi i mówi, a swoją wiedzą i umiejętnościami powinien motywować słuchaczy do wytrwałej pracy nad sobą. Ważną jego cechą jest również komunikatywność i umiejętność łatwego nawiązywania kontaktu z grupą. Jego zadaniem jest również uświadomić słuchaczom, że każdy policjant powinien wykazywać się większą niż przeciętna sprawnością.

Zarządzanie zasobami ludzkimi

ME. ASP. ANNA WILCZYŃSKA

ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Zasoby ludzkie to najważniejszy kapitał każdej organizacji, dlatego dla jej prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wiedza jak należy nimi zarządzać.

Zarządzanie zasobami ludzkimi jest stosunkowo nowym podejściem do kreowania potencjału społecznego organizacji. Uwzględniając problematykę tematu, należy przyjąć, że to nie ludzie są zasobami, lecz dysponują zasobami, czyli ogółem cech i właściwości.

Aby organizacja funkcjonowała prawidłowo, niezbędna jest wiedza, jak należy zarządzać owymi zasobami ludzkimi. Wiedzę w tym zakresie pomagają zdobyć kursy specjalistyczne dla kadry kierowniczej Policji średniego szczebla zarządzania z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi realizowane m.in. w Szkole Policji w Katowicach, ale także w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz w szkołach Policji w Pile i Słupsku. Celem kursu jest przygotowanie policjanta pełniącego rolę przełożonego do prawidłowego kształtowania relacji w podległym mu zespole poprzez określenie zasad współpracy i skuteczną komunikację w relacjach przełożony – podwładny w różnych sytuacjach zawodowych.

W Szkole Policji w Katowicach od 2017 roku przeprowadzono 27 edycji omawianego kursu, w trakcie których przeszkolono 317 funkcjonariuszy Policji.

Szczegółową charakterystykę kursu ZZL określa decyzja nr 391 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 grudnia 2016 roku, a załącznik do decyzji wyznacza program nauczania.

Na kurs kierowani są policjanci kadry średniego szczebla z małym doświadczeniem w kierowaniu zespołami ludzkimi (preferowane są osoby, których staż na stanowisku kierow-

niczym nie przekracza 3 lat) oraz osoby przewidywane do objęcia stanowiska kierowniczego. Uczestnicy w ciągu 5 dni szkoleniowych, w grupach nieprzekraczających 12 osób, realizują tematy związane m.in. ze znaczeniem miękkich umiejętności kierowniczych w zarządzaniu zasobami ludzkimi.

Kompetencje miękkie to umiejętności, zachowania oraz postawy m.in. w zakresie komunikacji, motywacji, umiejętności interpersonalnych i społecznych. Wśród kompetencji miękkich wyróżnia się kompetencje kierownicze, czyli te kompetencje kierowania ludźmi oraz zarządzania komórką organizacyjną lub organizacją. Kompetencje kierownicze powinny posiadać i doskonalić wszystkie osoby, które zajmują stanowiska pracy, na których kieruje się pracownikami. Jako te najbardziej niezbędne wymienia się: komunikację, zarządzanie ludźmi, podejmowanie decyzji, odpowiedzialność i zarządzanie strategiczne.

W trakcie kursu słuchacze biorą udział w ćwiczeniach, podczas których mogą rozwijać i doskonalić swoje umiejętności w tym zakresie, a etapem końcowym jest uwzględnienie ich w wygłaszanym później *exposé*. Jego celem jest przedstawienie zasad współpracy w podległej komórce organizacyjnej Policji oraz oczekiwań wobec podwładnych. Każdy z uczestników przygotowuje i prezentuje na forum swoje *exposé*, które jest nagrywane, a następnie odtworzone oraz omawiane wspólnie na forum. Analiza swoich wystąpień przed kamerą daje uczestnikom moż-

liwość spojrzenia na siebie z perspektywy podwładnego, zastanowienia się nad swoimi mocnymi stronami i wychwycenia ewentualnych trudności, co wymiennie może przełożyć się na sytuacje bezpośredniego kontaktu z podwładnymi. Taka forma zajęć pozwala na przygotowanie policjanta do wykonywania swoich obowiązków z uwzględnieniem zasad autoprezentacji, komunikacji, motywacji, umiejętności interpersonalnych i społecznych.

Istotnym zagadnieniem poruszanym w trakcie kursu jest także skuteczna komunikacja w wybranych sytuacjach zawodowych. Omawiane są zasady prowadzenia rozmów z podwładnymi oraz techniki skutecznego przekazu np. parafraza, aktywne słuchanie, podsumowanie, wskazywane są cechy i znaczenie komunikatu „ja”, techniki warunkowej zgody oraz konstruktywnej krytyki. Dalej uczestnicy biorą udział w ćwiczeniu, w którym mogą zastosować poznane wcześniej zasady. Na podstawie przygotowanych sytuacji problemowych uczestnicy mają za zadanie przeprowadzić rozmowę, wcielając się w rolę przełożonego i podwładnego.

Zarządzanie zasobami ludzkimi to zbiór działań związanych z ludźmi, którzy są najcenniejszym zasobem organizacji. Każdy przełożony powinien motywować podwładnych do wydajnej pracy i zadbać o taką atmosferę, żeby pracowało im się lepiej. Nowa teoria zarządzania wskazuje, że obie strony powinny traktować siebie z szacunkiem i być odpowiedzialne za to, co robią. Umiejętne zarządzanie zasobami ludzkimi jest niezbędne do tego, aby wszyscy działali najskuteczniej jak potrafią.

Zabezpieczenie majątkowe

PODINSP. VIOLETTA GRUDZIĘŃ

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Sprawiedliwość nie byłaby sprawiedliwością, gdyby sprawcom przestępstw między innymi pozostawiać korzyści, które dzięki nim odnieśli.

Priorytetach i zadaniach priorytetowych Komendanta Głównego Policji na lata 2021-2023 jednym z zadań jest „utrzymanie wysokiej skuteczności ujawniania i zabezpieczania mienia pochodzącego z przestępstw”.

Na skuteczność takich działań składają się instrumenty prawne pozwalające na większą kontrolę źródeł pochodzenia majątków, pozwalające także na konfiskatę mienia. Skuteczność zapewniają także lepsze systemy informatyczne, dużo sprawniejszy przepływ informacji, coraz większa wiedza o mechanizmach pozyskiwania nielegalnych środków czy sposobach ich legalizacji.

Do pogłębiania takiej wiedzy, ale także do uzyskiwania informacji o nowych jej obszarach przyczynia-

ją się również kursy specjalistyczne pozwalające na doskonalenie nabytej wiedzy, umiejętności, a także poszerzające wiedzę słuchaczy o instrumenty prawne do tej pory przez nich niewykorzystywane, dlatego też decyzją nr 281 z dnia 11 września 2019 r. Komendant Główny Policji powierzył między innymi Szkole Policji w Katowicach do realizacji kursu specjalistycznego w zakresie czynności zmierzających do zabezpieczenia majątkowego z elementami prowadzenia nadzoru nad tymi czynnościami. Decyzją nr 281 uchylono decyzję nr 254 z dnia 20 lipca 2016 r., na podstawie której szkoła poprzednio realizowała kurs specjalistyczny w zakresie czynności zmierzających do zabezpieczenia majątkowego.

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym i trwa 5 dni szkoleniowych, a kierowani na niego są policjanci, którzy spełniają przynajmniej jedno z następujących kryteriów:

- wykonują zadania w komórce operacyjno-rozpoznawczej lub komórce dochodzeniowo-śledczej przez okres nie krótszy niż 5 lat,
- ukończyli jeden z kursów specjalistycznych obejmujący: wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych lub dochodzeniowo-śledczych, zwalczanie przestępczości gospodarczej, korupcyjnej, narkotykowej lub zwalczanie handlu ludźmi,
- ukończyli szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych,
- realizują zadania związane z koordynowaniem czynności ujawn-

niania i identyfikacji składników majątkowych.

Poza powyższymi warunkami kandydaci na kurs mają też uzyskać pozytywną opinię wojewódzkiego koordynatora do spraw odzyskiwania mienia.

Celem kursu jest podniesienie na wyższy poziom wiedzy i umiejętności w zakresie:

- analizy stanu faktycznego sprawy pod kątem grożącej kary, środka karnego, przypadku i środków kompensacyjnych wymienionych w kodeksie karnym oraz kar o charakterze majątkowym wynikających z innych ustaw,
- ustalania składników majątkowych w ramach form pracy operacyjnej i postępowań przygotowawczych, dokonywania tymczasowego zajęcia mienia ruchomego oraz dokumentowania tych czynności, wnioskowania o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym i dokonywania rejestracji w policyjnych systemach informatycznych,
- nadzoru nad realizacją wyżej wymienionych zadań, a także korzystania z narzędzi analitycznych w tym zakresie.

Na 38 godzin zajęć dydaktycznych składa się między innymi 6 godzin wykładów, dyskusji, by pogłębić wiedzę na temat kary grzywny, środka karnego, przypadku i środków kompensacyjnych, a także ćwiczeń w oparciu o przygotowane założenia, dzięki którym utrwała się u słuchaczy wiedza z zakresu określania tytułów prawnych, dających podstawę do sporządzenia wniosku do prokuratury o zabezpieczenie majątkowe oraz z zakresu szacowania wartości zajmowanego mienia.

Kolejne 6 godzin wykładów, dyskusji i ćwiczeń poświęcone jest zajęciu mienia ruchomego i zabezpieczenia majątkowego oraz ich rejestracji w policyjnych systemach informatycznych. W tym temacie dokładnie omówione są podstawy prawne oraz przesłanka faktyczna obu tych instytucji prawa, przedmiotowy i podmiotowy ich zakres, w szczególności tryb postępowania w przypadku przeniesienia majątku na osoby trzecie.

Na podstawie przygotowanych założeń omawiane są różne formy własności i wynikające z nich ograniczenia w zakresie tymczasowego zajęcia mienia, na przykład współwłasność, udział w spółkach prawa handlowego, przedmioty leasingowe, kredytowane, a także ograniczenia egzekucji.

Również w oparciu o przygotowane założenia słuchacze sporządzają między innymi protokoły tymczasowego zajęcia mienia ruchomego, protokoły oddania rzeczy na przechowanie, pisemne wnioski o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

Poza tym aż 19 godzin dydaktycznych przeznaczonych jest na ustalanie składników majątkowych sprawców przestępstw, dzięki którym słuchacze potrafią w większym stopniu typować i wykorzystywać źródła informacji o składnikach majątkowych, korzystać ze zbiorów danych policyjnych, pozapolicyjnych oraz zasobów Internetu, uzyskać informacje chronione tajemnicą, wykorzystywać efekty pracy operacyjnej w procesie ustalania składników majątkowych, a ponadto uzyskiwać informacje o majątku lokowanym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Na ostatni temat, czyli nadzór nad czynnościami z zakresu tymczasowego zajęcia mienia ruchomego oraz czynnościami zmierzającymi do zabezpieczenia majątkowego, podczas których kształcone są umiejętności stosowania środków nadzoru nad powyższymi czynnościami oraz monitorowania ich efektywności przeznaczono 6 godzin lekcyjnych.

Na przestrzeni lat udział w kursie wzięli funkcjonariusze z garnizonów dolnośląskiego, lubelskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego, wielkopolskiego i to zarówno z komisariatów, komend miejskich (powiatowych), jak i z komend wojewódzkich Policji. Ponadto były przeprowadzone szkolenia dla funkcjonariuszy Biura Spraw Wewnętrznych i dla funkcjonariuszy Centralnego Biura Śledczego Policji.

Wśród ogółu przeszkolonych były osoby bardzo doświadczone w tego rodzaju czynnościach, jak i takie, które rozpoczynały dopiero czynności służbowe związane z ujawnianiem i zabezpieczaniem składników majątkowych.

Zajęcia prowadzone są nie tylko przez nauczycieli policyjnych Szkoły Policji w Katowicach, ale dzięki decyzji Komendanta Głównego Policji także przy współudziale przedstawicieli innych jednostek organizacyjnych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych.

Na przestrzeni lat prowadzenia kursu w tutejszej szkole na wysoką jego wartość merytoryczną złożyła się nie tylko praca nauczycieli policyjnych, ale i udział bardzo wielu osób, których w ramach tego artykułu nie sposób wymienić z nazwiska.

Byli to wielokrotnie zapraszani prokuratorzy, funkcjonariusze Wydziału do spraw Odzyskiwania Mienia umieszczonego w strukturze Komendy Głównej Policji, funkcjonariusze Wydziału do walki z Przemocą Gospodarczą Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, funkcjonariusze Referatu Analizy Kryminalnej Śląskiego Urzędu Celno-Skarbowego, a nawet przedstawiciel Ministerstwa Finansów, który przybliżył uregulowania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, czyli na przykład blokowanie środków na rachunkach bankowych, czy wstrzymywanie podejrzanych transakcji.

Kursy w tej formule realizowane są w Szkole Policji w Katowicach od samego początku, a udział w nich przedstawicieli wymienionych jednostek i instytucji jest bardzo wysoko oceniany przez słuchaczy, gdyż znacząco wpływa na podniesienie wartości merytorycznej oraz praktycznej zajęć. Daje także możliwość osobistego poznania osób, z którymi zdarza się współpracować przy realizacji konkretnych postępowań przygotowawczych.

Wysoka ocena jakości kursu jest odzwierciedlona w przeprowadzanych przez szkołę na przestrzeni ostatnich kilku lat badaniach ankietowych wśród jego uczestników.

Uczymy udzielać pierwszej pomocy

NADKOM. GRZEGORZ DOMARADZKI,
KOM. JANINA BIENIEK
ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Policjanci już na etapie szkolenia zawodowego podstawowego uczą się udzielania pierwszej pomocy, co ma ich przygotować na sytuacje w służbie, kiedy jako pierwsi na miejscu zdarzenia będą podejmowali czynności ratownicze.

Podstawowa wiedza i umiejętności z tej dziedziny pogłębiane i doskonalone są na kursach specjalistycznych. Sytuacje zagrożenia życia i zdrowia mogą zdarzyć się w każdym miejscu i w każdej sytuacji, gdzie policjant wykonuje czynności służbowe. Czasami jest to zdarzenie pozornie niegroźne, np. upadek człowieka na przystanku autobusowym. Pierwsze skojarzenie zazwyczaj to omdlenie, ale równie możliwe jest nagłe zatrzymanie krążenia spowodowane np. zawałem mięśnia sercowego, a w takiej sytuacji życie poszkodowanego zależy od umiejętności i szybkiej reakcji policjanta.

Zgodnie z Decyzją nr 229 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym w zakresie udzielania pierwszej pomocy, (o oznaczeniu kodowym UPP) policjanci w służbie stałej mają możliwość doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i gotowości do udzielania pierwszej pomocy w trakcie wykonywania czynności służbowych.

W Szkole Policji w Katowicach kursy UPP odbywają się na sali pierwszej pomocy oraz na terenie Wielofunkcyjnego Centrum Symulacji. W ciągu pięciu dni policjanci w grupie około dziesięcioosobowej doskonalą umie-

jętności udzielania pierwszej pomocy, wykorzystując między innymi atrapy: pojazdów służbowych, autobusu, różnego rodzaju ran, złamań i innych.

Ćwiczenia i symulacje odbywają się np.: na skrzyżowaniu, przejściu dla pieszych, w pomieszczeniach zaciemnionych imitujących piwnicę bądź strych. Policjanci biorący w nich udział na co dzień pełnią służbę w różnych wydziałach np.: prewencji, ruchu drogowego, konwojowym, patrolowo-interwencyjnym, kryminalnym czy oddziałach prewencji Policji, dlatego też ćwiczenia i symulacje obejmują przede wszystkim tematykę dotyczącą specyfiki ich służby i doświadczenia zawodowego. Kurs kończy się egzaminem w postaci testu umiejętności z udzielania pierwszej pomocy, obejmującego wszystkie jednostki szkolne. Założenia programowe realizowane są z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa oraz etyki zawodowej.

W trakcie zajęć bardzo dużą uwagę zwraca się na zabezpieczenie miejsca przeprowadzanej interwencji i bezpieczeństwo własne policjanta, np. przed transmisją wirusów HIV, HBV, HCV. Uczestnicy kursu doskonalą swoje umiejętności ratownicze dotyczące wstępnej oceny poszkodowanego, badania urazowego, prawidłowego zabezpieczenia przy

uwzględnieniu jego stanu, doznanych obrażeń, a także metod ewakuacji z miejsca niebezpiecznego. Prowadzone są działania: resuscytacji krążeniowo-oddechowej w nagłym zatrzymaniu krążenia u dziecka i dorosłego zgodnie z ERC (BLS, AED) oraz postępowanie przy zadławieniu czy zachłyśnięciu. Ćwiczący mają możliwość asystowania przy obsłudze worka samorozprężalnego i zakładaniu rurek ustno-gardłowych. Doskonalą czynności zaopatrywania ran, krwotoków, uszkodzeń kostnych, a także postępowanie w sytuacjach nietypowych, np. podejrzenie zawału mięśnia sercowego, udaru mózgu, cukrzycy, napadu drgawkowego czy urazów termicznych, metody ewakuacji i postępowanie z osobami pod wpływem alkoholu lub po zażyciu środków odurzających czy substancji psychotropowych.

Policjanci biorący udział w kursie UPP wysoko oceniają poziom prowadzonych zajęć, sposób ich realizacji, możliwość ćwiczeń i symulacji różnych zdarzeń. Dają temu wyraz w ankietach ewaluacyjnych, a także w opiniach wyrażanych bezpośrednio prowadzącym szkolenie i ich przełożonym. Po zakończeniu każdego kursu podkreślają przydatność umiejętności udzielania pierwszej pomocy zarówno w służbie, jak i poza nią. ■

Ruch drogowy

PODKOM. ROBERT CZYŻYCKI,
ASP. SZT. MARCIN KURPIŃSKI,
ASP. PAWEŁ BARTUSEK

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Rosnące zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego związane z coraz większą liczbą pojazdów poruszających się po polskich drogach, zrodziło potrzebę większego prewencyjnego oddziaływania na zachowanie uczestników ruchu drogowego.

Szkoła Policji w Katowicach w 2014 roku włączyła się w proces szkolenia funkcjonariuszy ruchu drogowego, początkowo realizując kursy specjalistyczne z zakresu ruchu drogowego – część ogólna o znaczeniu kodowym „RDo”, natomiast decyzją nr 375 z dnia 13 grudnia 2015 r. Komendanta Głównego Policji powierzono Szkole Policji w Katowicach realizowanie kursu specjalistycznego z zakresu ruchu drogowego – część szczególna. Wtedy też zwiększono stan etatowy Zakładu Służby

Prewencyjnej do 38 etatów oraz zmieniono nazwę na Zakład Prewencji i Ruchu Drogowego.

Od tego czasu Szkoła Policji w Katowicach współuczestniczy wraz z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie w profesjonalnym przygotowaniu funkcjonariuszy ruchu drogowego do ich trudnej, ale z pewnością profesjonalnej służby. Poniżej przedstawione zostaną po krótkce założenia kursów specjalistycznych z zakresu ruchu drogowego realizowanych w Szkole Policji w Katowicach.

RDO

Kurs specjalistyczny z zakresu ruchu drogowego – część ogólna (RDo) realizowany jest w czasie 15 dni, podczas których funkcjonariusze z jednostek Policji naszego kraju kształtują wiedzę i umiejętności z zakresu prawidłowego zabezpieczenia oraz realizacji czynności procesowych na miejscu zdarzenia drogowego, w tym przede wszystkim przepisów prawnych pozwalających na sklasyfikowanie zdarzeń drogowych. Słuchacze poznają rodzaje śladów kryminali-

stycznych, metody ich zabezpieczenia oraz zasady i etapy prowadzenia oględzin. W ramach ćwiczeń polegających na symulowaniu wypadku drogowego z udziałem pieszego lub zderzenia pojazdów policjanci wykonują oględziny miejsca zdarzenia drogowego, jak również pojazdu wielośladowego i jednośladowego. Policjanci uczą się jak należy interpretować przepisy związane z wykroczeniami i przestępstwami dotyczącymi bezpieczeństwa i porządku w komunikacji oraz postępowaniem w przypadku ich ujawnienia. Zapoznają się z podstawowymi czynnościami w zakresie ogólnego postępowania administracyjnego. Należy pamiętać, że niejednokrotnie policjant jest pierwszy na miejscu zdarzenia drogowego, gdzie są osoby ranne, dlatego też nie mogło w tym kursie zabraknąć zagadnień związanych z doskonaleniem umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Słuchacze uzyskują umiejętności w zakresie oceny poziomu bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, dokonania oceny stanu zdrowia osób rannych, udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej ofiarom zdarzeń drogowych. Do chwili obecnej odbyły się 72 edycje powyższego kursu, w trakcie których przeszkolono 1307 funkcjonariuszy. Ukończenie tego kursu pozwala na skierowanie funkcjonariusza ruchu drogowego do odbycia szkolenia na kursie specjalistycznym z zakresu ruchu drogowego – część szczególna.

RDS

9 lutego 2016 r. w Szkole Policji w Katowicach rozpoczęła się pierwsza edycja kursu specjalistycznego z zakresu ruchu drogowego – część szczególna o znaczeniu kodowym RDS-1/16. Funkcjonariusze Policji pełniący służbę w jednostkach terenowych rozpoczęli pogłębienie wiedzy z zakresu ruchu drogowego. Do chwili obecnej odbyło się 59 edycji kursów (RDS) w ramach których przeszkolono 1344 policjantów z całej Polski. W trakcie kursu funkcjonariusze z komórek właściwych do spraw ruchu drogowego poszerzają widzę z zakresu przepisów ustawy Prawo o ruchu dro-

Kontrola tachografu w ramach zajęć kursu RDS

Ćwiczenia z oględzin miejsca wypadku

Kontrola stanu technicznego pojazdu

gowym, jak również przepisów dotyczących pełnienia służby na drogach. Zdobycie doświadczenia z zakresu kontroli stanu technicznego oraz obowiązkowego wyposażenia samochodów osobowych, ciężarowych, autobusów i jednośladów. Poznają budowę oraz elementy układów, z jakich składają się pojazdy w celu eliminowania z dróg tych zagrażających środowisku oraz bezpieczeństwu uczestników ruchu drogowego. Wskazane umiejętności kształtowane są na terenie Szkoły Policji w Katowicach, która została wyposażona w odpowiednią infrastrukturę oraz sprzęt, na przykład salę wykładową, w której znajdują się przygotowane modele pojazdów wraz z wskazanymi układami, w jakie są one wyposażone. Zajęcia odbywają się także na terenie współpracujących ze szkołą firm dysponujących odpowiednim zapleczem pojazdów. Następnie zdobytą wiedzę funkcjonariusze wykorzystują podczas kontroli stanu technicznego pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym, w trakcie zajęć wyjazdowych, które odbywają się na terenie województwa śląskiego.

Policjanci ćwiczą także umiejętność kierowania ruchem drogowym w celu płynnego udrażniania ruchu, co pomaga uczestnikom ruchu drogowego w bezpiecznym poruszaniu się po drogach. Zajęcia z kierowania ruchem początkowo realizowane są na terenie Szkoły Policji w Katowicach w specjalnie przygotowanej sali luster oraz na wyznaczonych skrzy-

żowaniach. Kursanci kształtują umiejętność w prawidłowym ustawieniu, pokazywaniu gestów oraz bezpiecznym poruszaniu się po skrzyżowaniu. Następnie po zdanych egzaminie wewnętrznym funkcjonariusze kierują ruchem drogowym na terenie miast województwa śląskiego między innymi: Katowic, Tychów, Chorzowa, Świętochłowic, Mikołowa oraz Żor. Zajęcia z kierowania ruchem drogowym są doskonałą okazją, aby również kierowcy i piesi mogli przypomnieć sobie zasady obowiązujące podczas kierowania ruchem drogowym przez uprawnione osoby.

Uczestnicy kursu specjalistycznego uzyskują również wiedzę z zakresu transportu drogowego dotyczącą wymaganych dokumentów podczas kontroli czy obowiązujących kierowcę przerwy i odpoczynków związanych z prowadzeniem pojazdu. Pod czujnym okiem nauczycieli policyjnych Szkoły Policji w Katowicach kursanci ćwiczą także pracę z przyrządami kontrolno-pomiarowymi do pomiaru prędkości, takimi jak radarowe i laserowe mierniki prędkości oraz wideorejestrator. Na zakończenie kursu specjalistycznego odbywa się egzamin końcowy, który jest okazją do sprawdzenia, czy każdy z jego uczestników zdobył odpowiednią wiedzę i umiejętności, aby móc stać się pełnoprawnym policjantem ruchu drogowego. Do tej pory w Szkole Policji w Katowicach wszyscy słuchacze kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego – część szczególna, zakończyli kurs

z wynikiem pozytywnym. W okresie od stycznia do lipca 2022 r. przeszkoliliśmy łącznie 635 policjantów.

INNE KURSY

Szkoła Policji w Katowicach prowadzi również wiele dodatkowych kursów specjalistycznych dla funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach ruchu drogowego, są to krótkie dwu- lub trzydniowe kursy przygotowujące kursantów w wąskim zakresie do konkretnych czynności służbowych. Zaliczamy do nich kurs specjalistyczny z zakresu obsługi ręcznych mierników prędkości, wideorejestratorów oraz kontroli tachografów. Wspecjalizowana tematyka kursów oraz czas ich trwania pozwalają na przeszkolenie większej liczby funkcjonariuszy ruchu drogowego na poszczególnych kursach. Do chwili obecnej w ramach kursu specjalistycznego w zakresie obsługi ręcznych mierników prędkości przeszkolono 1800 funkcjonariuszy, w zakresie wideorejestratorów 800 funkcjonariuszy, natomiast w zakresie kontroli tachografów cyfrowych 558 policjantów oraz 6 funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej.

Czas pandemii COVID-19 oraz liczba policjantów ruchu drogowego do przeszkolenia w jednostkach terenowych Policji spowodowały, że nauczyciele policyjni Szkoły Policji w Katowicach wychodząc naprzeciw potrzebom przeprowadzali wiele edycji krótkich kursów specjalistycznych na terenie Komend Wojewódzkich Policji w Krakowie, Wrocławiu, Kielcach, Opolu oraz Katowicach. Praktyka kursów wyjazdowych w miarę możliwości jest realizowana również w chwili obecnej.

Fluktuacja kadry w komórkach ruchu drogowego oraz zmienność przepisów w tym obszarze powodują, że doskonalenie centralne funkcjonariuszy ruchu drogowego powinno być priorytetem naszej formacji. Profesjonalne przygotowanie policjanta do realizacji swoich zadań w korelacji z jego etycznym zachowaniem pozwoli na budowanie wizerunku formacji Policji w społeczeństwie oraz ułatwi pełnienie służby każdemu policjantowi, czego wszystkim serdecznie życzymy.

Ćwiczenia z kierowania ruchem na skrzyżowaniu w Żorach

Krajowy System Informacyjny Policji

ST. ASP. KATARZYNA KURPAS,
ASP. MICHAŁ MIKOŁAJCZYK

ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Krajowy System Informacyjny Policji to podstawowe narzędzie pracy Polskiej Policji wspierające realizację zadań służb kryminalnych, dochodzeniowo-śledczych, operacyjnych oraz prewencyjnych.

Policjanci już na etapie szkolenia zawodowego podstawowego uczą się wykonywać sprawdzenia w policyjnych systemach informacyjnych, co następnie wykorzystują w codziennej służbie. Zgodnie z decyzją nr 366 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów z zakresu wykorzystania zasobów informacyjnych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji, innych systemów policyjnych, systemów pozapolicyjnych oraz Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych policjanci mają możliwość doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności w rozszerzonym zakresie.

Na szkoleniu podstawowym realizowany jest program, który przewiduje tylko i wyłącznie wykonywanie sprawdzeń w policyjnych systemach informacyjnych, natomiast na kursach specjalistycznych policjanci mają możliwość pogłębienia swojej wiedzy oraz rozszerzenia jej o możliwość wykonywania rejestracji w KSIP. Zajęcia odbywają się na salach informatycznych.

Każde stanowisko komputerowe wyposażone jest w niezbędne aplikacje służące do wykonywania sprawdzeń oraz rejestracji w KSIP.

Na kurs mogą zostać skierowani policjanci realizujący zadania w służbie kryminalnej oraz prewencyjnej z wykorzystaniem zasobów informacyjnych KSIP i innych systemów policyjnych i pozapolicyjnych. Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym i trwa 10 dni. Realizacja treści kształcenia zawartych w programie nauczania wymaga przeprowadzenia łącznie 80 godzin lekcyjnych. Kurs zaczyna się od omówienia uprawnień Policji związanych z możliwością gromadzenia i przetwarzania informacji, prezentowane są policyjne i pozapolicyjne systemy informacyjne oraz ich zawartość, jak również ochrona informacji w przedmiotowych zbiorach ewidencyjnych. Następnie dokonywane są sprawdzenia w obszarach: osoba, rzecz, fakt, zaczynając od przypomnienia i zaprezentowania jak prawidłowo wyszukiwać rekordy w bazie KSIP w zależności od wykorzystanej aplikacji KSIP WWW czy in-

terfejsu SPP (System Poszukiwawczy Policji). Jest to bardzo ważna umiejętność, aby poznać mechanizmy wyszukiwawcze w poszczególnych aplikacjach, by uniknąć nieprawidłowych sprawdzeń w codziennej służbie.

Kolejnym ważnym punktem jest rejestracja informacji o wydarzeniu, osobach, pojazdach, dokumentach, rzeczach, podmiocie, przestępstwie i postępowaniu. W tej części programu skupiamy się, aby stosować zasady i wytyczne Komendy Głównej Policji po to, by rekordy przez nas wprowadzane były czytelne dla użytkownika wykonującego sprawdzenie, nie dublowały się oraz zawierały najważniejsze informacje ułatwiając wykonywanie czynności związanych z trafieniem w KSIP.

Policjanci na przedmiotowym kursie specjalistycznym uczą się również zagadnień pracy operacyjnej i wykorzystania funkcjonalności Systemów Informacji Operacyjnych, jak również sposobów uzyskiwania i wykorzystywania informacji z Systemu Wspomagania Dowodzenia. To co najważniejsze, kurs rozpoczyna się od podstawowych zagadnień, aż po te najbardziej skomplikowane, które sporadycznie mogą wystąpić w służbie. Jednakże na tym polega kompleksowość tego szkolenia, by osoby wykonujące czynności były je w stanie przeprowadzić w każdym przypadku, nawet tym najbardziej skomplikowanym. Niejednokrotnie zdarza się, że osoba skierowana na kurs nigdy nie miała do czynienia z takim zagadnieniem, a później docenia fakt, że mogła rozwiązać problem samodzielnie lub wyjaśnić koleędze z jednostki. Służba cały czas stawia nas przed nowymi wyzwaniami, dlatego warto być na nie przygotowanym.

SZKOŁA POLICJI W KATOWICACH

*„Brońmy się przed pozorami miłości,
nie miłujmy słowem i językiem, ale
czynem i prawdą”*

(św. Jan Paweł II, Rzym 1979 r.)

Nasi goście z Ukrainy

Porannek 24 lutego 2022 roku sprawił, że obywatele Ukrainy obudzili się w nowej rzeczywistości, wszystkie media krajowe przekazywały smutną informację, że ich ukochany kraj został zaatakowany przez Rosję. Dla obywateli Ukrainy była to obawa o swoje życie, a zwłaszcza o własne dzieci. Mężczyźni pozostali walczyć, a blisko 3,4 mln osób, głównie kobiet i dzieci do połowy maja znalazło schronienie w Polsce, gdzie Polacy otworzyli swoje serca i drzwi domów, dając im schronienie pod własnym dachem.

DWIE RODZINY

Jednymi z tych osób, które uciekły przed wojną, aby chronić swoje dzieci były pochodzące z Połtawy przyjaciółki: Julia (35 l.) z córką Alicją (2,5 r.), Maria (27 l.) z córką Karoliną (1,5 r.) oraz będąca w ósmym tygodniu ciąży Natalia (35 l.).

Informacje, które docierały do nich z mediów, zwłaszcza tych społecznościowych przedstawiały, że Rosjanie nie oszczędzają bezbronnych cywili, mordują starców i dzieci oraz gwałcą kobiety. Pod wpływem tych szokujących informacji oraz za namową mężów i swoich rodziców, w celu zapewnienia bezpieczeństwa swoim dzieciom zaczęły myśleć o ucieczce do Polski, gdzie już wielu ich rodaków znalazło schronienie w polskich domach.

Mężowie Julii i Marii biorą czynny udział w obronie terytorialnej, natomiast mąż Natalii z uwagi, że wcześniej kilka lat był zawodowym żołnierzem, został ponownie wcielony do armii, pozostawiając ją samą w mieszkaniu. Niekończące się alarmy przeciwlotnicze sprawiły, że nie chcąc mieszkać sama przeprowadziła się do mieszkającej niedaleko Julii. Ich rodziny i przyjaciele mieszkający w Charkowie na bieżąco wysyłali im zdjęcia oraz filmy z ataków rakietowych, które tam miały miejsce. Za ich sugestią okna mieszkania zakleiły taśmą i folią, aby w przypadku ewentualnego pobliskiego wybuchu fala uderzeniowa nie wybiła szyb w oknach.

Rankiem 14 marca Natalia udała się do lekarza, który potwierdził

jej przypuszczenia, że jest w ósmym tygodniu ciąży. Ta informacja i troska o nienarodzone dziecko przechyliła szalę decyzji i kobiety chcąc troszczyć się o swoje dzieci skontaktowały się za pośrednictwem Facebook'a z mieszkającym od kilku lat w Polsce w okolicach Bielska-Białej ich wspólnym znajomym Rusłanem, który zobowiązał się odebrać je z granicy polsko-ukraińskiej oraz znaleźć im schronienie.

UCIECZKA PRZED WOJNĄ

Tego samego dnia Julia z córką Alicją i Natalią wyjechały do Krzemieńczuka położonego 113 km na południe od Połtawy, gdzie przebywała od kilku dni u swoich rodziców Maria z córką Karoliną. Po przybyciu na miejsce powiedziały sobie, że jedynie trzymając się razem nie będą się bały jechać do obcego kraju. Jeszcze tego samego dnia około godziny 18:00 wyjechały z Krzemieńczuka w mierzającą około 870 km podróż autobusem na przejście graniczne Dołhobyczów – Uhrynów. Na miejsce dotarły następnego dnia, tj. 15 marca około go-

dziny 6:00 rano. Przyjechały jednym z pierwszych autobusów konwoju, w związku z tym ich odprawa na granicy była szybka.

Ze łzami w oczach wspominają ciepłe i życzliwe przyjęcie Polaków, którzy od razu się nimi zaopiekowali, dając im ciepły posiłek, napoje oraz koce. Następnie wolontariusze wraz z policjantami autobusami przewozili je do punktu pomocy dla uchodźców. Na bieżąco informowały swoich bliskich, że Polacy dali im schronienie i mają się nie martwić. W międzyczasie otrzymały informację od Rusłana, że znalazła się rodzina w Polsce, która całą piątkę przyjmie pod swój dach do swojego domu. Ucieszyły się na tę informację ponieważ bardzo bały się rozdzielenia. Tego samego dnia po południu dotarł do nich Rusłan, który dwoma siedmioosobowymi samochodami zabrał je oraz inne osoby. Tak rozpoczął się ostatni blisko 500-kilometrowy etap podróży, w którym to pozostałe osoby zostały przewiezione do rodzin w powiatach żywieckim i bielskim. Kobiety z dziećmi swój cel osiągnęły po

Blok siostry Julii

Polsko-ukraińska Wielkanoc

Karolina dziękuje za pomoc

W kuchni zagościły ukraińskie potrawy

W czasie Dnia Otwartego Szkoły Policji w Katowicach

▶ północy w nocy z 15/16 marca po przejechaniu około 1470 km w czasie około 35 godzin. Schronienie odnalazły w domu polskiej rodziny położonym na południu Polski, w powiecie cieszyńskim, w gminie Skoczów.

W NOWYM DOMU

Bardzo się bały ponieważ pojechały w nieznaną do rodziny, na temat której nic nie wiedziały, ale to że są razem i że robią to dla dzieci dodało im pewności oraz utwierdziło co do słuszności podjętej decyzji. Na miejscu otrzymały ciepłą kolację oraz prywatne pokoje. Dzieci były tak zmęczone, że nie obudziły się nawet podczas przenoszenia z samochodu do pokoi, gdzie od razu ułożono je do snu.

Jak teraz wspominają, przez pierwsze dwa dni były bardzo zmęczone oraz czuły się niepewnie, poruszając się w obcym domu, ale cieszyły się, że są bezpieczne. Drugiego dnia dowiedziały się, że mieszkają u mamy dwóch policjantów: wykładowcy Szkoły Policji w Katowicach oraz dzielnicowego z cieszyńskiego garnizonu. Mając sentyment do munduru, poczuły się jeszcze bardziej bezpieczne ponieważ wiedziały, że pod

opieką policjantów nic złego im się nie może przydarzyć.

NIEZBĘDNA POMOC

Wiele osób ze Szkoły Policji w Katowicach od razu pomogło swojemu koledze, organizując zbiórkę pieniędzy oraz przekazując potrzebne rzeczy. Kierownictwo szkoły umożliwiło również pomoc w kwestiach nadania gościom z Ukrainy numeru PESEL oraz uzyskania pomocy z miejscowego MOPS-u.

Na początku pobytu Natalia zastąpiła więc trzy dni spędziła na obserwacji w szpitalu, gdzie przeszła kompleksowe badania, na szczęście jej ciąża nie była zagrożona, a jej stan spowodowany był wyczerpującą podróżą oraz stresem. W chwili obecnej jest pod stałą opieką ginekologa, a nad właściwym przebiegiem prowadzenia ciąży czuwa żona policjanta, która również zabrała wszystkich na profilaktyczne badania do lekarza rodzinnego, nadzorującego obecnie szczepienia ochronne najmłodszej Karoliny. Dziś już wiemy, że Natalia spodziewa się syna, a jej ciąża przebiega prawidłowo.

Już mija kilkanaście tygodni jak goście z Ukrainy się zadowolili, po-

znali okolicę oraz sąsiadów, od których na każdym kroku spotykali się z życzliwością oraz pomocą materialną i rzeczową. Kobiety są szczęśliwe, a dzieci zawsze radosne i uśmiechnięte jednakże tęsknią za swoimi bliskimi i zamierzają po wojnie wrócić do swojego kraju. Bariera językowa nie stanowi przeszkody w komunikowaniu się, choć początkowo rozmowy były wspomagane internetowym tłumaczem, ale po tak długim pobycie w Polsce kobiety, a zwłaszcza dzieci zaczynają coraz więcej używać polskich słów.

W bezinteresowną pomoc zaangażowała się także najbliższa rodzina, sąsiedzi, lokalna aptekarka i lekarz rodzinny, ksiądz, policjanci oraz obce osoby, które na internetowych grupach wsparcia przekazały m.in. foteliki samochodowe, elektroniczną nianię, piaskownicę czy też wózki spacerowe.

CODZIENNOŚĆ W POLSCE

Ciekawym wydarzeniem były tegoroczne Święta Wielkanocne, które rodzina gospodarzy obchodziła dwukrotnie – według polskiej tradycji oraz tydzień później według obrządku prawosławnego. Dziewczyny z Ukrainy chętnie gotują, częstując narodową kuchnią, a gospodarzom bardzo do gustu przypadł barszcz ukraiński czy też ukraińskie pierożki – pielmieni, a same zasmakowały lokalnej kuchni, np. klusek śląskich z roladą i modrą kapustą oraz wielkanocnego cieszyńskiego specjału – „murzina” (ciasta z mięsem).

Najlepszą zapłatą za udzieloną opiekę są słowa, które mąż Marii, w imieniu pozostałych mężów, powiedział ze łzami w oczach w języku polskim w wideorozmowie przez komunikator internetowy: „Bardzo dziękuję za Waszą pomoc”. Natomiast matki kobiet wielokrotnie kontaktowały się z mamą policjantów i dziękowały ze łzami w oczach za opiekę nad ich córkami i wnuczkami.

Mamy nadzieję, że Ukraina zwycięży i wojna niedługo się zakończy, a nasi goście znów będą z bliskimi. Dziś już wiemy, że decyzja o wsparciu nieznanymi osobami z sąsiedniego narodu była właściwa, a nasze rodziny już na zawsze będzie łączyła szczególna więź. ■

Wspólna zabawa Alicji, Karoliny i Wiktorii (córki policjanta)

Policjanci na granicy

KWP w RZESZOWIE

Kryzys uchodźczy rozpoczął się wraz z inwazją wojsk rosyjskich na Ukrainę 24 lutego 2022 r. Większość uchodźców z Ukrainy znalazła schronienie w Polsce.

Niektórzy z nich przemieścili się następnie dalej na zachód, do innych krajów europejskich. Wszystkim osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie ze względów humanitarnych przyznano prawo wjazdu na teren Unii Europejskiej oraz możliwość bezpłatnego podróżowania pociągami w kilku krajach Europy m.in. w Polsce.

Po rozpoczęciu wojny w Ukrainie polska Policja podjęła odpowiednie działania w ramach operacji policyjnej pk. „GRANICA”.

W ramach tych działań średnio na dobę (strefy przygraniczne, lotnisko, dworzec PKP i autostrada

A4 na terenie pow. rzeszowskiego) brało udział od 600 do 700 funkcjonariuszy. Aktualnie w związku ze zmniejszeniem ruchu migracyjnego, kierowanych do działań jest około 180 policjantów.

Do chwili obecnej podkarpacka Policja nie odnotowała zwiększonej liczby przestępstw czy wykroczeń biorąc pod uwagę, że Polska przyjęła już ponad 4 miliony uchodźców. Poziom bezpieczeństwa jest zachowany na odpowiednim poziomie. Siły Policji są przygotowane do tego, aby pomagać, wspierać, a jeżeli zajdzie taka potrzeba, również interweniować.

Od początku działań na terenie woj. podkarpackiego policjanci pełniący służbę przy granicy polsko-ukraińskiej realizują swoje zadania w różnych obszarach.

Policjanci służby prewencyjnej odpowiedzialni są za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach, gdzie przebywają uchodźcy, tj. punkty recepcyjne, przejścia graniczne, miejsca gromadzenia się, miejsca zakwaterowania, ale także wspierają inne służby w przyjęciu uchodźców. Ponadto służą pomocą przy bezpiecznym rozładunku transportów kolejowych i drogowych z pomocą humanitarną,

a przede wszystkim przy przyjęciu obywateli, którzy opuszczają Ukrainę. Zabezpieczają również trasy przemieszczania się grup cudzoziemców z terenu przejścia granicznego, jak również prowadzą stałą obserwację przydzielonego rejonu pod kątem niedopuszczania do zachowań naruszających porządek prawny.

Policjanci z ruchu drogowego odpowiedzialni są za upłynianie ruchu w rejonie punktów recepcyjnych, jak i dojazdu do przejść granicznych, w szczególności poprzez zapewnienie jak najszybszego i bezpiecznego dojazdu do granicy pojazdom, które odbierają uchodźców, a także pojazdom, które przewożą pomoc humanitarną.

Policjanci pionów operacyjnych pełnią służbę po cywilnemu w rejonie przejść granicznych oraz punktów recepcyjnych. Odpowiedzialni są oni za szybkie reagowanie w miejscach newralgicznych, weryfikację i typowanie osób, które odbierają uchodźców z punktów recepcyjnych oraz wyprzedzającą reakcją w celu zapobieżenia popełnienia przestępstw oraz sytuacji, które niosą za sobą innego typu zagrożenia.

Ponadto w działaniach przy granicy zaangażowani są również funkcjonariusze pododdziałów kontrterrorystycznych, którzy w przypadku zagrożenia o charakterze terrorystycznym, są przygotowani do prowadzenia odpowiednich działań w tym: bojowych, minersko-pirotechnicznych, neutralizacji CBRN (broni biologicznej, chemicznej) oraz zatrzymywania osób uznanych za szczególnie niebezpieczne, w tym członków zorganizowanych grup przestępczych o charakterze zbrojnym.

Na granicy prowadzone są również działania profilaktyczne pn. „Otwarcie i Odpowiedzialni”, które skierowane są do uchodźców wojennych z Ukrainy i środowisk, w których osoby te przebywają, tj. zaznajomienie z:

- polskimi przepisami,
- prawami i obowiązkami,
- formami uzyskania pomocy,
- niezbędnymi numerami telefonów,
- możliwymi zagrożeniami,
- atrakcjami dla dzieci.

Od początku działań związanych z napaścią Rosji na Ukrainę przejścia

graniczne RP znajdujące się na terenie woj. podkarpackiego przekroczyło 2 366 919 osób, natomiast terytorium RP opuściło 1 302 244 osób, a w pierwszych dniach konfliktu zbrojnego liczba uchodźców przekraczających granicę stanowiła ok. 70 tys. osób dziennie (stan na 23.06.2022 r.)

W pierwszych dniach agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę zabezpieczano dziennie:

- ok. **30** transportów kolejowych, kierując do zabezpieczenia ok. **150** funkcjonariuszy,

- ok. **110** transportów drogowych, kierując do zabezpieczenia przejazdów ok. **170** funkcjonariuszy. Łączne liczby:

- transportów kolejowych – **1648**, w tym zagranicznych – **385**.

- osób przewożonych w transporcie kolejowym – **356 065**, w tym w pociągach zagranicznych – **73 337**.

- transportów drogowych – **2867**, w tym zagranicznych – **970**.

- przewożonych osób w transporcie drogowym – **121 072**, w tym transport zagraniczny – **29 056**. ■

Asante sana

KWP W OPOLU

Gdy po raz pierwszy dotarła do niewielkiej wioski Masajów i zobaczyła biedę oraz warunki w jakich żyją dzieci, dorośli oraz osoby starsze nie mogła pogodzić się z ich losem i postanowiła im pomagać.

Policjantka z kędzierzyńsko-kozielskiego wydziału kryminalnego od 2018 roku podróżuje do Tanzanii. Gdy po raz pierwszy dotarła do niewielkiej wioski Masajów i zobaczyła biedę oraz warunki w jakich żyją dzieci, dorośli oraz osoby starsze nie mogła pogodzić się z ich losem i postanowiła im pomagać. Od tego czasu, systematycznie do nich wraca z pomocą.

Gdy opowiedziała o tym koleżankom i kolegom z pracy oni również włączyli się do pomocy. Policjanci i pracownicy cywilni przed kolejnymi podróżami przekazywali jej odzież, środki czystości, zabawki, artykuły szkolne, a także wspierali finansowo jej niosące pomoc inicjatywy.

Jednym z pierwszych jej przedsięwzięć było wybudowanie w masajskiej wiosce pomieszczenia sanitarnego. Dzięki temu mieszkańcy mogą się teraz myć i korzystać z toalety, nie narażając się nocą na ataki dzikich zwierząt.

W trakcie kolejnej podróży w 2019 roku, przy wsparciu koleżanek i kolegów z pracy, zakupiła panel słoneczny, który do dzisiaj dostarcza energię elektryczną do czterech domów oraz do oświetlenia podwórka. Światło, które otrzymali Masajowie, nie tylko wpływa na ich bezpieczeństwo, bo odstrasza w nocy niebezpieczną zwierzynę, ale także ułatwia im codzienne życie. Wreszcie dzieci, które w ciągu dnia pomagają rodzicom w pracach domowych, mogą wieczorami się uczyć, odrabiać lekcje, a także się bawić.

Kiedy widziała dzieci śpiące na kartonach położonych na ziemi w ciasnych masajskich chatach,

które podczas deszczów były zalewane i nikt wówczas nie mógł spać, postanowiła wybudować im dom. Teraz dzieci i dorośli mieszkają w nowym murowanym domu, gdzie każdy ma dla siebie miejsce i łóżko z materacem.

Obserwując utrudzone dzieci i kobiety, które codziennie musiały iść co najmniej kilka kilometrów po wodę, nierzadko narażając się na niebezpieczeństwa, zrodził się jej kolejny cel. Postanowiła zapewnić Masajom alternatywne źródło wody. Już podczas budowy domu uwzględniła konstrukcję dachu umożliwiającą zbieranie deszczówki.

W trakcie kolejnej podróży policjantka dokończyła to przedsięwzięcie. Zakupiła zbiornik na wodę deszczową wyposażony w filtr, który już pierwszego dnia w czasie ulewnej burzy napełnił się do połowy.

Pomoc policjantki to nie tylko przekazywanie rzeczy materialnych oraz wsparcie finansowe. To również edukacja. Podczas pobytu w masajskiej wiosce uczy dzieci oraz dorosłych m.in. jak myć zęby, prać oraz cerować ubrania, a w celu zmniejszenia głodu pokazuje jak sadzić i uprawiać rośliny w ogródku oraz hodować kury.

Masajowie nie kryją wzruszenia. Słowami „asante sana”, czyli dziękuję bardzo, wyrażają wdzięczność za przekazane rzeczy i okazaną pomoc.

Ceremoniał pod lupą

Pożegnanie policjantów kończących służbę w Policji

PODKOM. ALEKSANDER STASIAK

ASP. MARCIN SZWAJCOWSKI

WYDZIAŁ DOWODZENIA I WYCHOWANIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Ceremoniał policyjny określa zasady i formy indywidualnego oraz zespołowego zachowania policjantów, a także pracowników Policji uczestniczących w uroczystościach o charakterze państwowym, policyjnym, patriotycznym, religijnym.

Przykładem uroczystości państwowych z udziałem Policji są: apel pamięci, nadawanie imienia obiektom, wmurowanie aktu erekcyjnego lub kamienia węgielnego, uroczystości odsłonięcia pomników i tablic pamiątkowych, uroczystości o charakterze patriotyczno-religijnym. Z kolei uroczystości policyjne mogą stanowić np. ślub policjanta, pożegnanie policjantów kończących służbę w Policji, zdawanie i obejmowanie wyższych stanowisk służbowych, wręczenie orderów i odznaczeń a także, aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne, uroczystości pogrzebowe.

Zgodnie z ceremoniałem policyjnym istnieją dwie formy organizacyjne uroczystości. Zasadniczą formą jest uroczysty apel, który organizuje się na placu apelowym jednostki lub w innym miejscu. Formą pomocniczą jest uroczysta zbiórka, którą z kolei przeprowadza się z reguły w pomieszczeniach, np. w sali odpraw. Może ona zostać przeprowadzona również na terenie otwartym.

Pożegnanie policjantów kończących służbę w Policji odbywa się w formie uroczystej zbiórki z udziałem przedstawicieli kierownictwa jednostki organizacyjnej Policji oraz policjantów i pracowników Policji, w tym przedstawicieli NSZZ Policjantów. Pożegnanie odbywa się w formie ustalonej przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji. W oddziałach prewencji Policji i szkołach policyjnych pożegnanie policjanta kończącego służbę może odbyć się w formie uroczystego apelu. Uroczystość otwiera kierownik jednostki organizacyjnej Policji, charakteryzując przebieg służby policjanta kończącego służbę. Jeżeli policjant zostaje odznaczony lub mianowany na wyższy stopień, odczytuje się odpowiednią decyzję lub rozkaz. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji dokonuje dekoracji, wręcza mianowanie, symboliczny upominek, dyplom itp. Głos może zabrać również bezpośredni przełożony żegnanej oraz jego współpracownicy. Żegnany policjant zabiera głos jako ostatni.

Uroczystość przebiega zgodnie ze scenariuszem uroczystości wręczenia odznak, orderów, aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne oraz innych wyróżnień. Wzory scenariuszy zawarte są w zarządzeniu nr 122 KGP, w rozdziale VI.

Kolejne etapy uroczystej zbiórki zawarte w scenariuszu to: przybycie uczestników uroczystości (z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym pozwalającym na zajęcie wskazanych miejsc przed meldunkiem); złożenie meldunku przez dowódcę uroczystości poprzedzone sygnałem „Baczność”, wprowadzenie sztandaru jednostki i odegranie „Hasła Wojska Polskiego”, a jeżeli wymagają tego okoliczności lub szczególny charakter uroczystości może być odegrany hymn państwowy; powitanie uczestników poprzedzone sygnałem „Słuchajcie Wszyscy”; część okolicznościowa, której poświęcona jest zbiórka; okolicznościowe przemówienia poprzedzone sygnałem „Słuchajcie Wszyscy”; odprowadzenie sztandaru poprzedzone sygnałem „Baczność” oraz odegraniem „Hasła Wojska Polskiego”; złożenie meldunku przez dowódcę uroczystości o zakończeniu zbiórki; część nieoficjalna uroczystości (składanie podziękowań i gratulacji, wręczenie kwiatów, wykonanie pamiątkowego zdjęcia itp.) Ceremoniał policyjny niezmiennie od lat zapewnia kultywowanie narodowych wartości i tradycji, jest wyrazem dbałości o patriotyzm jako wartość nadrzędną Rzeczypospolitej Polskiej.

Międzynarodowe ćwiczenia psów służbowych

KWP W OPOLU

W Policji są niemal od początku jej istnienia. Uczestniczą w poszukiwaniach i zabezpieczeniach, potrafią znaleźć narkotyki i ładunek wybuchowy. Trudno sobie dziś wyobrazić Policję bez policyjnego psa służbowego.

Opolscy policjanci w ubiegłym roku wspólnie z policjantami z Czech i Słowacji podnosili swoje umiejętności podczas międzynarodowych ćwiczeń.

Policjanci z Opola, Katowic, Czech i Słowacji wraz z psami patrolowo-tropiącymi szkolili się w zakresie poszukiwania osób zaginionych w rejonach przygranicznych. Zajęcia odbywały się pod nadzorem koordynatora ds. kynologii policyjnej z Komendy Wojewódzkiej Policji w Ostrawie.

W czasie ćwiczeń policjanci mogli wymienić się doświadczeniami i zobaczyć, jak pracują ich koledzy z innych jednostek zarówno w Polsce jak i za granicą.

Celem przedsięwzięcia była poprawa wzajemnej współpracy policji czeskiej, słowackiej oraz polskiej, wzrost poziomu wykształcenia i umiejętności z zakresu działań poszukiwawczych z psami, podniesienie kwalifikacji zawodowych funkcjonariuszy policji jak również zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów pogranicza.

Hulajnogi elektryczne

PODKOM. DANIEL GŁOWACKI,
ASP. SZT. ŁUKASZ RYBIŃSKI

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

20 maja 2021 r weszła w życie ustawa z dnia 30 marca 2021 r o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, która unormowała zasady poruszania się przy użyciu takich urządzeń jak hulajnogi elektryczne, deskorolki, wrotki czy też elektryczne urządzenia samopoziomujące.

Wprowadzenie nowych przepisów oczekiwane było od dłuższego czasu, ponieważ do tej pory nie było jednego stanowiska dotyczącego zasad poruszania się takimi urządzeniami. W ostatnich latach zauważalne jest coraz większe zainteresowanie urządzeniami przeznaczonymi do transportu osób. Wielu mieszkańców dużych miast zamienia swoje samochody na tego typu urządzenia podczas codziennego przemieszczania się. Ponadto ze względu na rosnące zainteresowanie tego rodzaju transportem zauważalny jest bardzo dynamiczny rozwój wypożyczalni hulajnóg elektrycznych, co sprawia, że dostęp do nich jest jeszcze łatwiejszy.

DEFINICJA

Pierwszą istotną sprawą unormowaną nowymi przepisami jest zdefi-

niowanie poszczególnych urządzeń. I tak zgodnie z art. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym wyróżniamy trzy typy urządzeń: hulajnogę elektryczną, urządzenia transportu osobistego oraz urządzenie wspomagające ruch. Hulajnoga elektryczna została zdefiniowana jako „pojazd napędzany elektrycznie, dwuosioowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe”. Ważnym aspektem powyższej definicji jest fakt, iż jest to pojazd, który nie może być wyposażony w siedzenie. Ponadto ustawodawca zakwalifikował hulajnogę elektryczną jako pojazd, co jednoznacznie oznacza, że osoba poruszająca się nią jest kierującym. Z takim samym unormowaniem mamy do czynienia w przypadku urządzenia trans-

portu osobistego (UTO), które ustawa Prawo o ruchu drogowym definiuje jako „pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe”. Zgodnie z tą definicją do UTO możemy zaliczyć takie urządzenia jak deskorolka elektryczna, elektryczne urządzenia samopoziomujące, monocykl elektryczny i inne urządzenia o podobnej konstrukcji wyposażone w napęd elektryczny.

Zarówno w przypadku hulajnogi elektrycznej jak i UTO mamy do czynienia z urządzeniami napędzanymi silnikami elektrycznymi. Natomiast urządzenia, które są napędzane siłą mięśni zostały zdefiniowane jako urządzenia wspomagające ruch (UWR). Do-

kładnie jako UWR ustawa Prawo o ruchu drogowym definiuje „urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni”. Do tego typu urządzeń zaliczamy między innymi rolki, deskorolkę czy też hulajnogę. Należy zaznaczyć, że nowelizacja ustawy Prawo o ruchu drogowym zdefiniowała osobę poruszającą się przy użyciu UWR jako oddzielną „kategorię” uczestnika ruchu. Oznacza to, iż taka osoba nie jest ani pieszym, ani też kierującym.

URZĄDZENIA WSPOMAGAJĄCE RUCH

Nowe przepisy dotyczące poruszania się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch zostały umieszczone w ustawie Prawo o ruchu drogowym w rozdziale dotyczącym ruchu pieszych. Jednak osoba taka zgodnie z unormowaniami nie może być traktowana jako pieszy. Częścią drogi przeznaczoną do poruszania się przy użyciu UWR jest droga dla pieszych, droga dla pieszych i rowerów lub droga dla rowerów. Wyjątkiem jest strefa zamieszkania, gdzie osoba taka może korzystać z całej szerokości drogi i jednocześnie ma pierwszeństwo przed pojazdami. Podkreślić jednak należy, iż poruszając się po drodze dla pieszych lub drodze dla pieszych i rowerów należy zachować szczególną ostrożność oraz ustępować pierwszeństwa pieszym.

W nowelizacji ustawy został także wskazany sposób przekraczania jezdni. Osoby poruszające się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch są obowiązane przekraczać jezdnię tylko i wyłącznie na przejeździe dla rowerów, a w przypadku jego braku na przejściu dla pieszych lub przejściu sugerowanym. Ważną kwestią zawartą w znowelizowanej ustawie jest określenie zakazów dotyczących osób poruszających się przy użyciu UWR. Osobie takiej zabrania się: poruszania się w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku, ciągnięcia pojazdu lub ładunku, czepiania się pojazdów oraz poruszania się tyłem.

HULAJNOGI ELEKTRYCZNE

Od 20 maja 2021 r. zostały określone przepisy poruszania się przy użyciu tak popularnych w ostatnim czasie urządzeń jak hulajnoги elektryczne. Nowe uregulowania zostały umieszczone w rozdziale dotyczącym między innymi ruchu rowerów, co sprawiło, że wiele rozwiązań zostało zaczerpniętych z przepisów dotyczących kierujących rowerami. Pierwszym podobieństwem jest obowiązek korzystania z drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów lub pasa ruchu dla rowerów jako podstawowej części drogi do poruszania się przez kierującego hulajnogą elektryczną. W przypadku poruszania się po drodze pieszo-rowerowej kierujący rowerem i hulajnogą elektryczną ma obowiązek ustępowania pierwszeństwa pieszemu. Wyjątkiem jest droga, na której obowiązuje ograniczenie prędkości do 30 km/h i brak jest drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów lub pasa ruchu dla rowerów – w takim przypadku osoba poruszająca się na hulajnodze elektrycznej ma obowiązek korzystać z jezdni. Natomiast korzystanie z drogi dla pieszych dozwolone jest jedynie w sytuacji, gdy prędkość obowiązująca na danym odcinku drogi jest większa niż 30 km/h oraz brak jest drogi dla rowerów, drogi dla pieszych i rowerów lub pasa ruchu dla rowerów.

Ważnym przepisem dotyczącym ruchu hulajnog elektrycznych jest określenie dozwolonej maksymalnej prędkości. Ustawa Prawo o ruchu drogowym ograniczyła dopuszczalną prędkość kierującego tym pojazdem do 20 km/h. Wyjątkiem jest korzystanie z drogi dla pieszych, na której dozwolone jest poruszanie się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego.

Ponadto nowelizacja ustawy określiła zakazy dotyczące poruszania się hulajnogą elektryczną. Osobie kierującej takim pojazdem zabrania się: jazdy po jezdni obok innego uczestnika ruchu, jazdy bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach lub podnóżkach, czepiania się pojazdów, ciągnięcia lub holowania innego pojazdu oraz przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku. Bardzo ważnym unor-

mowaniem dotyczącym poruszania się hulajnogą elektryczną jest zakaz kierowania w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.

URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBISTEGO

Ostatnim rodzajem środków transportu unormowanym w znowelizowanej ustawie Prawo o ruchu drogowym jest tzw. UTO, czyli urządzenie transportu osobistego. W tym przypadku niektóre przepisy są podobne do tych dotyczących kierujących hulajnogami elektrycznymi. Jako podstawowe części drogi przeznaczone do poruszania się przez kierującego UTO są droga dla rowerów lub droga dla pieszych i rowerów. W przypadku korzystania z drogi pieszo-rowerowej kierujący takim pojazdem ma obowiązek ustępowania pierwszeństwa pieszemu. Ponadto korzystanie z drogi dla pieszych przez osobę poruszającą się urządzeniem transportu osobistego dozwolone jest wyjątkowo, tylko w przypadku braku wydzielonej drogi dla rowerów. Zbieżność przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym dotyczących hulajnoги elektrycznej i UTO dotyczy również dopuszczalnej prędkości, która została ograniczona do 20 km/h. Wyjątkiem jest korzystanie z drogi dla pieszych, na której dozwolone jest poruszanie się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego. Podobnie jak w przypadku pozostałych nowo uregulowanych urządzeń, tak i osoba kierująca UTO musi stosować się do pewnych zakazów. Osobie tej zabrania się: ciągnięcia lub holowania innego pojazdu, przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku oraz czepiania się pojazdów, a także korzystania z jezdni za wyjątkiem przejeżdżania przez przejazd dla rowerów. Bardzo ważnym zakazem, podobnie jak w przypadku hulajnoги elektrycznej jest zakaz kierowania urządzeniem transportu osobistego w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.

UPRAWNIENIA DO KIEROWANIA

Ustawa z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu

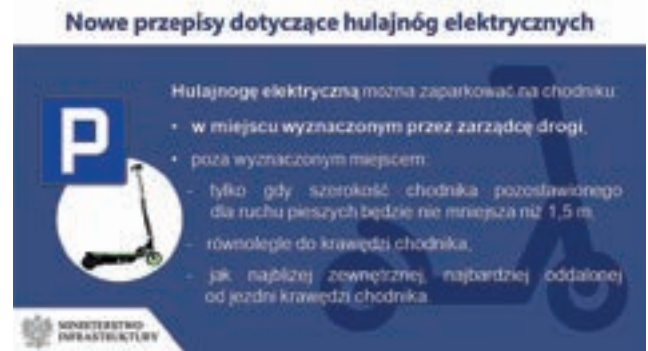
► drogowym oraz niektórych innych ustaw uregulowała także wymagania dotyczące uprawnień do kierowania hulajnogą elektryczną oraz urządzeniem transportu osobistego.

Obecnie, aby kierować tymi pojazdami należy mieć ukończone 10 lat. Ponadto osoby, które nie ukończyły 18. roku życia, chcąc kierować hu-

lajnogą elektryczną lub UTO muszą posiadać kartę rowerową lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Natomiast dla osób, które ukończyły 18 lat nie wymaga się uprawnień do kierowania tymi pojazdami. Wyjątkiem jest strefa zamieszkania, gdzie dopuszcza się kierowanie hulajnogą elektryczną lub urządzeniem

transportu osobistego przez dziecko w wieku do 10 lat wyłącznie pod opieką osoby dorosłej.

Nowelizacja ustaw nie określa minimalnego wieku oraz nie nakłada obowiązku posiadania jakichkolwiek uprawnień dla osoby poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch. ■

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa to interaktywne rozwiązanie, dzięki któremu można zapoznać się z najważniejszymi informacjami dotyczącymi bezpieczeństwa i zagrożeń w danej lokalizacji. Mapa pomaga również wskazać miejsca, na które lokalne służby powinny zwrócić szczególną uwagę. Policja weryfikuje sygnały o zagrożeniach, a jeśli informacje okażą się prawdziwe, podejmuje odpowiednie działania.

Jest to narzędzie, które pozwala na rzetelne i czytelne zidentyfikowanie i przedstawienie, skali i rodzaju zagrożeń jak również instytucji współodpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Mapę zagrożeń należy traktować jako istotny element procesu zarządzania bezpieczeństwem publicznym. Aktualnie na mapie zgłoszono ok. 80000 zdarzeń. Liczba ta na bieżąco się zmienia. Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa opiera się o informacje skatalogowane w trzech płaszczyznach:

1. informacje gromadzone w policyj-

nych systemach informatycznych,
2. informacje pozyskiwane od społeczeństwa w trakcie:
a. bezpośrednich kontaktów z obywatelami, z przedstawicielami samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych itp.,

b. w trakcie realizowanych debat społecznych poświęconych bezpieczeństwu publicznemu,
3. informacje pozyskiwane od obywateli (internautów) z wykorzystaniem platformy wymiany informacji. ■

Słuchacze na temat szkolenia

17 maja 2022 roku w Szkole Policji w Katowicach dowódca III kompanii – asp. Marcin Szwajcowski przeprowadził wywiad wśród słuchaczy szkoleń zawodowych podstawowych SZP-36/21, SZP-1/22 oraz SZP-2/22, aby poznać ich opinię na temat przebiegu szkolenia.

Jak wyobrażałeś/łaś sobie szkolenie podstawowe przed przyjęciem do służby?

post. A.M. (SZP-1/22) Moje wyobrażenie było dość realne, ponieważ już dawno zrobiłam rozeznanie wśród moich znajomych, którzy obecnie są funkcjonariuszami. Wiedziałam mniej więcej jak wygląda przebieg szkolenia, nawet to, że w 2 sekundy będę musiała krzyknąć «POLICJA!», przeładować broń i oddać strzał. Ze strachu i z podekscytowania pytałam wszystkich, których znam, jak się najlepiej przygotować, co ze sobą zabrać i jak to wszystko w ogóle przeżyć.

post. P.W. (SZP-2/22) Byłem świadomy, że nie będzie lekko. Wy-

obrażałem sobie, że moje podejście do dotychczasowego życia będzie musiało się zmienić, lecz nie spodziewałem się aż tak diametralnej zmiany.

Jakie było Twoje pierwsze wrażenie, odczucia na początku szkolenia?

post. A.M. (SZP-1/22) W moim pierwszym dniu na terenie Szkoły z godziny na godzinę paraliżował mnie strach. Nie przespałam pierwszej nocy, zwłaszcza że moja grupa docelowo została umieszczona od razu na naszej kompanii, a ja i 2 inne dziewczyny zostałyśmy przeniesione do innego budynku i umieszczone w pokoju z kursem specjali-

stycznym. Zweryfikowało się całe moje wyobrażenie o tym, że jestem dobrze przygotowana mentalnie i że w końcu mój plan się spełnia. Dopiero z upływem kolejnych dni starałam się funkcjonować normalnie, zorganizować sobie dobrze dzień, dostosować się do rygoru tu panującego. Do rozpoczęcia kursu lubiłam przewodniczyć grupom ludzi jako starosta na studiach, byłam odważna i zdeterminowana, a nagle nie byłam sobą. Sam fakt skoszarowania i perspektywa, że całe szkolenie przebiegnie w zamknięciu odejmowało siły do funkcjonowania. Bez samozaparć i świadomości, że od 10 lat chciałam zostać funkcjonariuszem, nie udałoby się tego przetrwać. ▶

► **post. J.Ch. (SZP-2/22)** Nie było pozytywne. Czułam się obco, wszystko wydawało się dziwne, było nowe. Byłam jednak pewna powziętej decyzji, a wkroczenie w nowe środowisko było jednym z następstw, jakie miałam ponieść. Nie czułam jednak strachu przed tą nowością. Z pokorą realizowałam zadania, z którymi nie do końca się utożsamiałam. Zmieniło się wszystko. Zupełnie inaczej wyglądał mój zwykły dzień, poza służbą. Nie musiałam stosować się do niczych rozkazów, sama planowałam realizację obowiązków zawodowych. Nikt nie mówił mi co mam robić, nie istniała dla mnie hierarchia. Na początku ciągle byłam zmęczona, głównie fizycznie i bardzo zaskoczona, że wszędzie trzeba poruszać się razem w kolumnach, wyglądać tak samo, robić to samo, w tym samym czasie. W zderzeniu dwóch obcych światów niezbędni okazali się ludzie, którzy służyli radą, pomocą i serdecznością uśmiechem. To znacząco ułatwiło zaaklimatyzowanie ogromnych zmian.

Jaki był Twój sposób na zaaklimatyzowanie się?

post. A.M. (SZP-1/22) Zdecydowanie najbardziej pomogły mi rozmowy z osobami, które wcześniej zaczęły szkolenie. Potrafiłam przez godzinę stać na korytarzu pod tablicą korkową i dopytywać o plan dnia, jak wyglądają zajęcia itd. W wielu kwestiach mieliśmy w nich ogromne wsparcie, nie było między nami granic, pytaliśmy o wszystko. W pełnym skoszarowaniu, chcąc nie chcąc spędzaliśmy ze sobą na tyle dużo czasu, że bez problemu nawiązywaliśmy kontakt. Po kilku dniach było też na tyle dużo materiału do nauki, że pojawiło się myślenie zadaniowe – po powrocie z zajęć od razu nauka, potem kolacja i znowu powtarzanie. Był to okres zimowy, więc większość czasu spędzaliśmy w pokojach. Może dzięki temu dobrze się poznaliśmy, polubiliśmy, nauczyliśmy się tolerować zachowania, bo każdy człowiek jest inny. Dzisiaj, dzięki temu, uważam że jesteśmy wyjątkowo zgranym plutonem.

post. P.W. (SZP-2/22) Mój sposób na zaaklimatyzowanie się był dość prosty. Należało się po prostu zdy-

scyplinować, wyjść ze swojej strefy komfortu, dostosować się do panujących zasad, ponieważ to my musimy się dostosować do świata, a nie świat do nas.

Jak postrzegasz siebie na etapie szkolenia, na którym jesteś w porównaniu do początków trwania szkolenia?

post. A.M. (SZP-1/22) Uważam, że od dnia w którym panika i strach odbierała mi zdolność produktywnego funkcjonowania, do dnia w którym dziś się znajduję jako dowódca sprawnie funkcjonującego plutonu, upłynęło dużo czasu i pracy nad sobą. Takiego testu charakteru jeszcze nigdy nie doświadczyłam. Wszyscy mówili, że pierwszy miesiąc jest najgorszy, że potem już jest tylko lepiej, człowiek się przyzwyczaja. Jest to prawda w 100%. Gdzieś w głębi siebie wiedziałam i byłam pewna, że dam sobie radę i moje prawdziwe „ja” w końcu wyjdzie na światło

dzienne. Gdy o 21:00 dowiedziałam się, że jutro rano o 6:00 muszę objąć obowiązki dowódcy – to był ten dzień. Determinacja musiała być na 1 miejscu, do tego dołączyła chęć dobrego zaprezentowania siebie i zaplanowania nad całą grupą.

post. J.Ch. (SZP-2/22) Można powiedzieć, że zmieniło się wszystko. Przyzwyczaiłam się do porządku dnia, wszechobecnej musztry, podległości służbowej. Moje mięśnie przyzwyczały się do wzmoczonego wysiłku fizycznego. Potrafię też lepiej gospodarować czasem wolnym. Zaczynam czuć, że jestem częścią tej szkoły, kompanii, plutonu, częścią formacji, którą obrałam na dalszą ścieżkę zawodową i z którą planuję związać swoją przyszłość.

Jak się zapatrywałeś/łaś na sposób funkcjonowania w Szkole Policji (rejon, musztra, podległość służbowa) na początku szkolenia, a jaki stosunek masz do tego dzisiaj?

post.A.M. (SZP-1/22) Specyfika formacji umundurowanych nie była dla mnie niczym nowym. Od pierwszych dni wychowywali mnie funkcjonariusze, mama nawet z ciekawości pokazywała mi chwyt obezwładniające, pokazywała jak chodzić, jak przyjmować postawę zasadniczą. Miałam pełną świadomość, że wchodząc w strukturę hierarchiczną będę zobowiązana wykonać polecenie nawet niezgodnie z własnymi odczuciami. Wiedziałam też wcześniej o rejonach, wczesnym wstawaniu, określonych godzinach posiłków, obowiązku podporządkowania się i stworzenia z różnych ludzi - jednakowych członków grupy szkoleniowej. W pełni akceptowałam taki stan rzeczy więc dostosowanie się nie stanowiło dla mnie problemu.

post. J.Ch. (SZP-2/22) Nigdy wcześniej nie miałam do czynienia z musztrą. Oddawanie honorów wydawało mi się śmieszne we własnym wykonaniu, niezbędne okazały się próby przed lustrem. Niewątpliwie poszczególne elementy musztry to rzecz, z którą trzeba się oswoić, aby z czasem stała się czymś naturalnym. To trochę jak kultura osobista, wpisana w realia szkoły i służby w Policji.

W jaki sposób spędzasz czas wolny po godzinach zajęć?

post. K.P. (SZP-36/21) W czasie pandemii niestety musieliśmy spędzać praktycznie cały czas wolny na terenie szkoły. Jeśli się nie uczyłem, to cały czas wolny poświęcałem na sport. Graliśmy w piłkę nożną, siatkówkę – akurat Szkoła Policji oferuje bardzo dobry obiekt sportowy. Kiedy już zniesiono tryb skoszarowany, spędzamy czas wychodząc na miasto, a weekendy w domu. Osoby, które mieszkają blisko wracają praktycznie codziennie do domu po zajęciach.

post. A.M. (SZP-1/22) Gdy funkcjonowaliśmy w pełnym skoszarowaniu, czas po zajęciach wyglądał dość monotennie. Często w początkowych miesiącach po prostu szłam spać, bo organizm nie był przyzwyczajony do wstawania o 5:00 rano. Walczyłam ze zmęczeniem na zaję-

ciach, myślę że jak większość z nas. Nawet nie myślałam wtedy o sporcie ani dodatkowych aktywnościach fizycznych, mimo że jestem trenerem i instruktorem fitness. Zimowa aura również nie pomagała w mobilizacji. Dopiero po zniesieniu obostrzeń życie nabrało więcej kolorów, zbiegło się to w czasie z nadejściem wiosny. Od tego czasu czułam się bardziej jak człowiek pracujący 8h i wracający do domu (mieszkam w Katowicach), co było ogromną ulgą. Dzisiaj czas wolny spędzam na gotowaniu obiadu, w międzyczasie zaglądam sobie do notatek. Wieczorem zajmuję się domem, sprzątam i czasem szyję maskotki na szydełku.

post. J.Ch. (SZP-2/22) Staram się konstruktywnie wykorzystywać czas wolny. Znajduję w nim czas na odpoczynek, ale i na udział w konsultacjach, które są doskonałym źródłem dodatkowej wiedzy. Spędzam też czas na rozmowach z rodziną i pogłębianiu relacji koleżeńskich, które się tutaj zawiązują.

post. P.W. (SZP-2/22) Czas wolny staram się spędzać aktywnie fizycznie. Uważam, że sprawność fizyczna w Policji jest ważna, dlatego staram się poświęcać właśnie jej.

Czy jest jakiś obszar szkolenia, który według Ciebie powinien ulec zmianie?

post. K.P. (SZP-36/21) Moim zdaniem powinno być więcej zajęć praktycznych w terenie, by poznać funkcjonowanie Policji w terenie. Obecnie jest to 5 dni. Według mnie lepiej przyswaja się wiedzę w wersji praktycznej niż przez samą teorię. Inne uczucie jest, gdy np. legitymuje się kolegę z plutonu na zajęciach niż obywatela na ulicy.

post. A.M. (SZP-1/22) Szczególnie mówiąc nigdy taka myśl nie przyszła mi do głowy. Jedyne czego oczekiwałam przed przyjściem, to zaprawy, która wpływa na lepszy przebieg dnia, człowiek się ożywia i łatwiej skupia się na zajęciach. Myślałam, że aktywność fizyczna w ramach zajęć będzie obejmowała częste bieganie itp., czego obecnie nie ma.

Wiadomo, że w trosce o słuchaczy i potencjalne kontuzje odchodzi się od radykalnych zajęć, dlatego najczęściej uzupełniamy oczekiwania we własnym zakresie w czasie wolnym. Od innego słuchacza z kolei usłyszałam niedawno, że powinno być więcej ćwiczeń praktycznych z legitymowania, zatrzymań, interwencji, ponieważ nadal mamy ogromny problem z artykułowaniem poleceń i łącznością, na zajęciach czasem niektórym osobom „udaje się” nie ćwiczyć, a nie o to tu chodzi. ■

Wykorzystanie technik brazylijskiego jiu-jitsu w interwencjach policyjnych

PODINSP. PAWEŁ WĄSIEL

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Brazylijskie jiu-jitsu (BJJ) zdobywa w ostatnich latach coraz większą grupę zwolenników zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn w różnym wieku. Do adeptów BJJ należy także spora grupa policjantów. Na czym polega fenomen tej sztuki walki i czym ona jest?

Brazylijskie jiu-jitsu jest bardzo wszechstronnym stylem walki, a jego celem jest sprowadzenie przeciwnika do tzw. parteru, gdzie przy wykorzystaniu dźwigni zakładanych na ręce i nogi, trzymań oraz duszeń możemy zmusić go do poddania się. Mimo, że nie stosuje się tu kopnięć i uderzeń, przez wielu dyscyplina ta uznawana jest za jedną z najskuteczniejszych sztuk walki bez użycia broni.

Kolebką BJJ jest Brazylia, gdzie sztuka ta rozwijała się na początku XX wieku za sprawą japońskiego

mistrza judo Maedy Mitsuyo, który z kolei był nauczycielem Carlosa Gracie. Wcześniej Carlos trenował sztuki walki, jednak dopiero pod okiem Japończyka rozwinął on swoje umiejętności na tyle, że postanowił założyć swoją własną szkołę walki – była to pierwsza szkoła brazylijskiego jiu-jitsu.

W latach dwudziestych XX wieku bardzo popularne w Brazylii były walki uliczne zwane „vale tudo” (z jęz. port. „wszystko dozwolone”). Carlos Gracie oraz jego brat Helio brali w nich udział i wychodzili z nich zwy-

cięsko. To spowodowało spopularyzowanie tej sztuki walki w Brazylii, a w późniejszym czasie, między innymi za sprawą mieszanych sztuk walki (ang. *mixed martial arts*, MMA), na całym świecie.

Wyróżnia tę sztukę walki od innych to, że można ją trenować w ubiorze podobnym do tradycyjnej judogi stosowanej w judo, zwanym przez adeptów BJJ – „gi” lub bez tego ubioru – „no gi”, np. w zwykłej koszulce i szortach.

Walka „no gi” jest dużo bardziej siłowa, ale techniki stosowane w obu

Obalenie przeciwnika, trzymając go za jedną nogę

Trzymanie opasujące przeciwnika na ziemi

odmianach są podobne. W BJJ istnieje podział na pasy (z jęz. port. *faixa*) w zależności od zaawansowania zawodnika. Są to pasy: biały, niebieski, purpurowy, brązowy i czarny. Zasady ich przyznawania nie są ściśle określone, a o tym, czy zawodnik zasługuje na dany pas decyduje prowadzący go instruktor na podstawie własnych obserwacji. Walkę sportową w BJJ wygrywa zawodnik, który w określonym czasie walki zdobędzie większą liczbę punktów lub zmusi przeciwnika do poddania się poprzez

zastosowanie duszenia albo dźwigni zakładanej na kończynie.

W ramach zajęć z technik i taktyki interwencji policjanci ćwiczą różne formy kontroli osoby w parterze. Techniki stosowane w BJJ są niezwykle przydatne podczas obezwładnienia osoby silniejszej i większej od interweniującego policjanta lub będącej pod wpływem środków odurzających i niekontrolującej swojego zachowania. Po sprowadzeniu osoby na podłoże jesteśmy w stanie zniwelować różnicę masy i siły poprzez za-

stosowanie odpowiednich chwytów obezwładniających.

Obecnie w programie szkolenia zawodowego podstawowego znajdują się elementy wywodzące się z BJJ, takie jak klucz na ramię (kimura), obchwyty szyi z uciskiem, obalenie za nogi czy unieruchomienie osoby na ziemi przez zastosowanie trzymania opasującego. Z racji tego, iż w BJJ nie używa się ciosów i uderzeń, nauwane elementy pozwalają kontrolować osobę w sposób możliwie bezpieczny dla niej samej. ✦

Wywiad

mł. asp. Marek Chrapkiewicz
– instruktor taktyki i technik interwencji w Szkole Policji w Katowicach

- I dan Judo (2011 r.)
- Licencjonowany trener Polskiego Związku Judo (2013 r.)
- Instruktor Polskiego Związku Ju-Jitsu (2013 r.)
- Purpurowy pas bjj (2017 r. pod Viničius Magalhães Draculino)

Wyniki sportowe:

- III miejsce Mistrzostwa Świata w Ju-Jitsu (Niemcy, Hanau 2007 r.)
- III miejsce Mistrzostwa Europy w Ju-Jitsu (Słowenia, Maribor 2008 r.)
- Drużynowe Mistrzostwo Polski Seniorów w Judo wraz z drużyną AZS AWF Katowice (2014 r.)
- W latach 2011-2017- cykliczne zdobycie I miejsca w Wojewódzkich Mistrzostwach w Judo MSWiA
- W latach 2011-2019- cykliczny medalista w Mistrzostwach Polski MSWiA w Judo

- **BJJ-medalista pucharów Polski w latach 2017- 2019**

Od kiedy trenujesz sztuki walki?

Treningi judo rozpocząłem w 2000 roku w klubie „Gwardia” Bielsko-Biała. Wyczynowe trenowanie zakończyłem po trzynastu latach, ale do tej pory zdarza mi się wpaść do klubu potrenować rzuty, techniki lub po prostu się poruszać. W 2014 roku rozpocząłem treningi BJJ w klubie „Bastion” Tychy i do tej pory jestem czynnym zawodnikiem tej dyscypliny sportu.

Trenowałeś judo, a obecnie trenujesz BJJ. Możesz powiedzieć jakie są różnice między tymi sztukami walki?

W judo walka rozpoczyna się w postawie stojącej. Jeśli jeden z zawodników rzuci drugiego na plecy, to kończy to walkę. Techniki kończące, takie jak np.: duszenia, dźwignie, trzymanie, stosuje się głównie jako kontynuację po nieudanym rzucie, a walka na zawodach na ziemi jest przerywana przez sędziego, jeżeli nie ma ciągłości akcji. Natomiast w BJJ walkę wygrywa się poprzez poddanie po zastosowaniu techniki kończącej.

Walkę również rozpoczyna się w postawie stojącej, jednak udane obalenie lub rzut jest nagradzany przyznaniem punktów, a nie jak w przypadku judo zakończeniem walki przed czasem. Następnie walka jest kontynuowana bez przerwy – podobnie jak podczas interwencji, kiedy osoba zatrzymywana leży

na ziemi, ale nadal może być agresywna i niebezpieczna.

Jak oceniasz przydatność tych sztuk walki w szkoleniu policjantów?

Przepisy regulujące możliwość stosowania środków przymusu bezpośredniego wymuszają stosowanie siły fizycznej w postaci technik obezwładniających jakimi są obchwyty szyi z uciskiem (duszenia), dźwignie, obalenia oraz podcięcia. Techniki tych policjant może używać w każdym przypadku, który określa Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej z 2013 r.

Sam podczas służby wielokrotnie wykorzystywałem umiejętności, których nauczyłem się podczas swoich treningów. Jeżeli chodzi o przełożenie umiejętności nabytych w judo na interwencję policyjną, to uważam, że są one skuteczne, jednak zastosowanie obalenia jest relatywnie trudne.

Policjant z jednej strony musi zastosować technikę skuteczną, z drugiej musi pamiętać o zasadzie minimalizacji skutków. W BJJ skupiamy się na kontroli przeciwnika na ziemi, co w służbie policjanta ma bardzo duże znaczenie. Po 11 latach służby uważam, że stosowanie technik zaczerpniętych zarówno z judo, jak i BJJ daje interweniującemu policjantowi duże szanse na szybkie i mało inwazyjne zakończenie interwencji.

Każde zatrzymanie kończy się założeniem kajdanek, co oznacza również kontrolę osoby na ziemi, dlatego moim zdaniem BJJ jest świetnym sportem dla przyszłych policjantów.

Szkolenia policyjne w innych krajach

POLIZEIAKADEMIE
NIEDERSACHSEN

Akademia Policyjna Dolnej Saksonii – Niemcy

Po trzyletnich studiach licencjackich, uzyskując stopień podkomisarza policji w Dolnej Saksonii słuchacze akademii uzyskują kwalifikacje do przyszłej pracy zarówno w zakresie służby patrolowej, jak i w oddziałach prewencji oraz w służbie kryminalnej.

W trakcie dalszej służby policjanci zdobywają kolejne kompetencje zawodowe lub osobiste poprzez dalsze ukierunkowane i zaawansowane działania szkoleniowe. Za rozpoznanie i promocję potencjału funkcjonariuszy odpowiedzialne są nadrzędne wydziały i władze policyjne. W przypadku Dolnej Saksonii jest to w szczególności 6 dyrekcji policji

(Braunschweig, Getynga, Hannover, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück) oraz Krajowy Urząd Policji Kryminalnej i Centralna Dyrekcja Policji Dolnej Saksonii. Każdy z tych ośmiu organów ma odpowiednie kwalifikacje i koncepcje przywództwa.

Dalsze zinstytucjonalizowane i zaawansowane szkolenia są zorganizowane w Policji Dolnej Saksonii w następujący sposób:

Akademia Policyjna Dolnej Saksonii jest centralnym ośrodkiem szkoleniowym dla wszystkich członków policji Dolnej Saksonii. Centralne szkolenie uzupełniające obejmują wszystkie specjalizacje, dla których wymagane jest jednolite planowanie

i wdrażanie w całym kraju. Szkolenia tego rodzaju wymagają albo dostępnym wyłącznie na poziomie centralnym, jednolitych ram szkoleniowych lub też ich zdecentralizowana realizacja nie wydaje się skuteczna, ani efektywna.

Ponadto osiem wspomnianych wyżej organów policyjnych prowadzi własne – tzw. zdecentralizowane – dalsze szkolenia obejmujące wszystkie obszary doskonalenia zawodowego. Są one organizowane każdorazowo w sytuacji kiedy grupy docelowe są duże i/lub ich treść kształtowana jest przez okoliczności specyficzne dla danego rodzaju służby.

Jeżeli treść szkolenia nie jest ani scentralizowana, ani zdecentralizowana, skorzysta się z usług zewnętrznych podmiotów szkoleniowych (np. rząd federalny, inne kraje związkowe, instytucje poza policyjne)

W strukturze Akademii Policyjnej Dolnej Saksonii istnieje pięć różnych kierunków studiów, które oferują możliwość rozwijania zagadnień szkoleniowych z poszczególnych zakresów tematycznych. Tych pięć obszarów badawczych i ich alokacje tematyczne przedstawiają się następująco:

Zakres studiów 1: Kryminologia

- Przesłuchania policyjne, prewencja kryminalna
- Dochodzenia w sprawie śmierci, pożary, przestępstwa seksualne, regulacje prawne dotyczące broni
- Rozboje i wymuszenia, przestępstwa narkotykowe
- Przestępczość gospodarcza, przestępczość środowiskowa
- Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu państwa
- Kryminalistyka
- Postępowania w sprawach nieletnich
- Jednostki specjalne (mobilne grupy zadaniowe)
- Cyberprzestępczość

Zakres studiów 2: Eksploatacja i badania ruchu/Nauki organizacyjne

- Katastrofy i poważne incydenty
- Zgromadzenia
- Sytuacje zagrożenia
- Badanie Wypadków/Komisja Wypadkowa/Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym
- Wykrywanie narkotyków
- Monitorowanie prędkości
- Komercyjny ruch pasażerski i towarowy
- Grupy negocjacyjne

Zakres studiów 3: Prawo

- Wszystkie dziedziny prawa policyjnego

Zakres studiów 4: Nauki społeczne / Przywództwo

- Szkolenie liderów
- Równość
- Radzenie sobie z przemocą

- Public relations/media społecznościowe
- Radzenie sobie ze stresem
- Policyjna ochrona zasad demokracji
- Kompetencje międzykulturowe

Zakres studiów 5: Szkolenia policyjna/Sport/Technologie

- Szkolenie z zakresu używania broni palnej
- Szkolenie z zakresu technik obrony
- Szkolenie z zakresu doskonalenia techniki jazdy pojazdami
- Szkolenia behawioralne

Zajęcia szkoleniowe odbywają się w siedzibie Akademii Policyjnej Dolnej Saksonii lub w formie online (w formie seminariów internetowych lub jako narzędzia e-learningowe). Zdecentralizowane szkolenia doskonalące organizowane w jednostkach nadrzędnych często obejmują centralne kursy doskonalące i pod tym względem wspierają działania Akademii Policyjnej.

W jaki sposób uzyskuje się specjalizację lub uprawnienia konieczne do kontynuowania ścieżki rozwoju w określonym obszarze (np. służby patrolowe, dzielnicowi, dochodzenia itp.), jakie są wymagania (aplikacyjne) dotyczące dalszego szkolenia w szkołach?

Jak wspomniano powyżej, nie leży to w gestii Akademii Policyjnej Dolnej Saksonii, ale władz policyjnych Dolnej Saksonii. Z reguły informują one o dostępnej puli stanowisk oraz stanowisk służbowych wyższego szczebla i przeprowadzają odpowiednie procedury selekcji. Ponadto decydują, kto kwalifikuje się do danej specjalizacji i jak osiągnąć pożądany cel rozwoju zawodowego za pomocą określonych środków (obserwacja pracy, programy rozwoju personelu, zaawansowane i doszkolające seminała szkoleniowe itp.).

Czy prowadzone są szkolenia obowiązkowe, umożliwiające realizację określonych zadań lub konieczne do awansu na wyższy stopień służbowy?

Koncepcje rozwoju personalnego władz policyjnych przewidują w większości obowiązkowe moduły, w tym udział w dalszych i zaawansowanych szkoleniach. Jednak udział w programie rozwoju kadr niekoniecznie prowadzi do awansu, a tym samym do zakwalifikowania na stanowisko wyższego szczebla. Z drugiej strony, awans nie jest czymś wyjątkowym, zwłaszcza jeśli funkcjonariusz pomyślnie ukończy program szkolenia i przejdzie pomyślnie proces selekcji.

Państwowa Wyższa Szkoła Policji – Łotwa

Wyższa Szkoła Policji realizuje dwojakiego rodzaju kształcenie funkcjonariuszy policji:

1. Doskonalenia zawodowe realizowane w miejscu pełnienia służby. Dla policjantów zgodnie z zakresem ich kompetencji i realizowanych zadań: inspektor, śledczy, policja patrolowa itp. Kursy są opracowywane zgodnie z nowościami w danej dziedzinie, a ich treść jest aktualizowana co roku. Przez cały okres szkolenia funkcjonariusze decydują jak intensywnie potrzebują się uczyć aby ukończyć kurs, zarówno w celu odświeżenia swojej wiedzy, jak i zdobycia nowych umiejętności i kwalifikacji. Pod koniec roku akademickiego policjanci muszą zdać test sprawdzający ich wiedzę z zakresu konkretnego szkolenia. Szkolenia takie dostępne są wyłącznie dla funkcjonariuszy policji zgodnie z zakresem ich wiedzy i profilem zawodowym.
2. Kursy prowadzone w ramach nieformalnej edukacji dorosłych oraz kursy dokształcające w wymiarze od 8 do 160 godzin akademickich, obecnie liczba prowadzonych i oferowanych kursów tego rodzaju wynosi około 140.

Jakie są warunki ubiegania się o dalsze szkolenie/kurs?

Podstawowym zadaniem realizowanym przez Szkołę jest przeszkolenie funkcjonariuszy policji, na kursach, w których uczestnictwo nie wymaga spełnienia żadnych dodatkowych warunków. Odrębną kategorię stanowią szkolenia specjalistyczne przeznaczonych dla określonej dziedziny lub rodzaju umiejętności. W przypadku takich szkoleń funkcjonariuszy obowiązują egzaminy wstępne.

Czy są jakieś obowiązkowe szkolenia uprawniające do wykonywa-

nia określonych zadań/awansu na wyższe stanowisko lub stopień?

W chwili obecnej nie ma specjalnych obowiązkowych kursów koniecznych do awansu na wyższe stanowisko lub stopień, ale istnieje np. obowiązkowe szkolenie uprawniające do wykonywania czynności procesowych z osobami nieletnimi. W razie konieczności opracowywany jest program szkoleniowy, który jest obowiązkowy do rozpoczęcia służby w ramach nowej specjalizacji. Dla przykładu kurs „Ochrona praw dziecka” jest obowiązkowy dla funkcjonariuszy do wykonywania czynności procesowych z udziałem nieletnich. Z kolei szkolenie „Reakcja policji na zgłoszenia” zostało stworzone specjalnie na potrzeby nowo utworzonych stanowisk i specjalizację z tego zakresu. Bez ukończenia tego rodzaju szkolenia nie można rozpocząć służby w odpowiedniej specjalizacji.

Kto może rozpocząć proces aplikowania na konkretne szkolenie? (policjant / przełożony) Jaka jest rola/odpowiedzialność bezpośredniego przełożonego w procesie selekcji i podejmowania decyzji?

Proces ubiegania się o szkolenie określa bezpośredni przełożony funkcjonariusza, ponieważ proces szkolenia odbywa się w trakcie wykonywania obowiązków służbowych. Od 2022 r. Państwowa Szkoła Policji unowocześniła proces składania wniosków, dając każdemu funkcjo-

nariuszowi możliwość ubiegania się o udział w szkoleniu, poprzez indywidualne wypełnienie elektronicznego kwestionariusza. Jednak w proces ten zaangażowany jest również bezpośredni przełożony funkcjonariusza, który zostaje poinformowany o chęci udziału podwładnego w konkretnym szkoleniu i ma prawo do wyrażenia sprzeciwu. Rola bezpośredniego przełożonego jest ważna, a jego decyzja o udziale w szkoleniu jest wiążąca dla funkcjonariusza.

Czy są jakieś warunki do spełnienia lub egzaminy wstępne uprawniające do odbycia szkolenia?

Niektóre kursy wymagają samodzielnej nauki lub testu przed dopuszczeniem do części praktycznej lub dalszej części szkolenia. Funkcjonariusz musi przyswoić sobie określony zakres materiału i przystąpić do testu z ogólnych zagadnień. Pozytywne zdanie egzaminu z części teoretycznej uprawnia do kontynuowania nauki w drugim etapie szkolenia, w którym realizowane są konkretne zagadnienia praktyczne.

Czy istnieją minimalne okresy służby na określonym stanowisku przed złożeniem wniosku o kolejne szkolenie/lub ścieżkę kariery?

Nie ma minimalnych okresów służby. Każdy funkcjonariusz może ubiegać się o udział w szkoleniu, jeśli musi zdobyć lub odświeżyć wiedzę w określonej dziedzinie. ■

Szkoła Służb Egzekwowania Prawa w Miskolcu – Węgry

Słuchacze kończący naukę w tej placówce, po uzyskaniu promocji, w ramach stanowisk służby podoficerskiej mogą zostać skierowani do służby patrolowej, w celu realizacji zadań z zakresu porządku publicznego. Są to typowe czynności policyjne, takie jak: służba patrolowa, sprawdzanie tożsamości osób, przesyłanie osób, bagaży oraz pojazdów.

Krąg możliwych stanowisk podoficerskich, wymagania szkoleniowe z nimi związane oraz przepisy dotyczące szkolenia i doskonalenia zawodowego związane z zajmowaniem wyższych stanowisk oraz zadań z nimi związanych określają przepisy prawa węgierskiego. Są to przede wszystkim ustawa o stosunku służbowym funkcjonariuszy organów wykonujących zadania w zakresie egzekwowania prawa oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie stanowisk służby zawodowej w organach realizujących zadania organów ścigania MSW i związanych z nimi wymagań.

Ustawodawca określił również wykaz stałych stanowisk służbowych w organie powołanym do wykonywania zadań ogólnopolicyjnych – np. w komendzie miejskiej (będącej organem lokalnym), komendzie powiatowej policji (klasyfikowanej jako rejonowa) – i zgodnie z tym podziałem stanowiska podoficerów można również podzielić na pięć kategorii, oznaczonych odpowiednio „A”, „B”, „C”, „D”, „E”. Klasyfikację danego stanowiska służbowego określa rozporządzenie MSW. Na przykład: jeśli słuchacz zostaje przydzielony do służby patrolowej w policji na szczeblu lokalnym, status na tym poziomie klasyfikowany jest do kategorii „A”.

Wymagania kwalifikacyjne związane z danymi stanowiskami określa również rozporządzenie ministra. Dla ww. przykładu na stanowisko w służbie patrolowej przedstawiają

się one następująco:

1) w zakresie wykształcenia - egzamin maturalny (GCSE),

2) w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych – kwalifikacje nabyte po ukończeniu szkolenia podstawowego,

Ustawodawca nie określił żadnych innych wymagań dotyczących tego konkretnego stanowiska służbowego.

Wśród aktów prawnych najważniejsza jest pod tym względem oczywiście ustawa o policji Republiki Węgierskiej nr 154592 z roku 1994, w której w rozdziale II określono m.in. rodzaje służb w policji oraz niezbędne kwalifikacje do zajmowania określonych stanowisk w policji. Ustawa określa zasady awansu zawodowego funkcjonariuszy, zarówno pod względem stopnia zaszerogowania, wynagrodzenia, a także awansu na wyższe stanowiska służbowe.

Ogólne warunki awansu zawodowego obejmują:

- ukończenie obowiązkowego szkolenia oraz dodatkowych szkoleń zawodowych,
- oczekiwany poziom realizacji zadań, ustalony przez prawo,
- predyspozycje medyczne, psychologiczne i fizyczne,

- ukończenie przewidzianego okresu kwalifikacyjnego umożliwiającego awans do wyższej grupy płacowej,
- doświadczenie praktyczne oraz umiejętności i kompetencje niezbędne do zajmowania wyższego stanowiska służbowego,
- w przypadku stanowisk służbowych, o które można się ubiegać na podstawie podania warunkiem koniecznym jest złożenie stosownego podania.

Zgodnie z ustawą, na stanowisko służbowe wyższej kategorii może awansować funkcjonariusz, który spełnia wymagane kryteria kwalifikacyjne i wymagania oraz jeżeli średnia z indywidualnej oceny wyników w służbie z ostatnich czterech lat wynosi co najmniej 4 (dobry poziom oceny). Jeżeli wyższe stanowisko służbowe wiąże się z awansem w stopniu, zdanie egzaminu na wyższy stopień (egzaminu kwalifikującego na stopień) jest konieczne, chyba że prawo przewiduje inne rozwiązania.

Uzyskanie wyższego stanowiska służbowego następuje zwykle po rekomendacji bezpośredniego przełożonego, który bierze pod uwagę

➤ wymagania dotyczące ww. kryteriów, a przeniesienie na wyższe stanowisko może nastąpić po akceptacji przełożonego w sprawach służbowych.

Dla przykładu, bezpośredni przełożony funkcjonariusza (np. kierownik komórki patrolowej) proponuje przeniesienie funkcjonariusza na stanowisko w komórce zajmującej się obsługą zdarzeń i wypadków drogowych. Na podstawie wspomnianego rozporządzenia, na poziomie lokalnym stanowisko to zalicza się do kategorii klasyfikacyjnej „D”. W takim przypadku, oprócz wymagań kwalifikacyjnych ustalanych na stanowisku wyższym niż patrolowe, dodatkowym wymogiem kwalifikacyjnym dotyczącym funkcjonariusza będzie ukończenie specjalnego szkolenia z zakresu badania i oględzin miejsca zdarzenia i wypadku drogowego. W tym przypadku wymogiem niezbędnym do zajmowania takiego stanowiska jest kurs specjalistyczny z zakresu badania i oględzin miejsca zdarzenia i wypadku drogowego.

Ogólnie można powiedzieć, że w kręgu stanowisk podoficerskich ukończenie odpowiedniego dla danego stanowiska kursu specjalistycznego jest warunkiem objęcia wyższego stanowiska. Jest to również określone we wspomnianym rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych. Wykaz stanowisk wyższych w stosun-

ku do policjanta służby patrolowej obejmuje w korpusie podoficerskim i aspiranckim następujące stanowiska służbowe (wykaz niepełny):

- dowódca patrolu,
- policjant ds. szkoleń,
- dzielnicowy,
- oficer dyżurny,
- inspektor,
- technik,
- przewodnik psa.

System kursów specjalistycznych ulega przekształceniu począwszy od roku 2022. Liczba szkoleń i kursów zmniejszyła się w porównaniu z latami poprzednimi, a także zmieniono ich programy. Szkolenia realizowane w przeszłości jako kursy specjalistyczne realizowane będą w formie doskonalenia zawodowego. System ten jest obecnie projektowany i zmieniany.

W świetle obowiązujących przepisów kurs i doskonalenie zawodowe są rodzajem szkolenia poszerzającego zawodową wiedzę teoretyczną i praktyczną funkcjonariuszy, a uczestnictwo w nich lub ukończenie nie stanowi kryterium przydzielenia kogoś na wyższe stanowisko służbowe. Zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia, tylko ukończenie szkolenia zaliczane do kursów specjalistycznych, stanowi kryterium awansu na wyższe stanowisko.

Z tego też względu, począwszy od tego roku w systemie szkolenia policji węgierskiej funkcjonują następujące kursy specjalistyczne:

- kurs specjalistyczny dla techników kryminalistyki,
- kurs specjalistyczny dla dowódców,
- kurs specjalistyczny dla dzielnicowych,
- kurs specjalistyczny dla oficerów dyżurnych,
- podstawowe szkolenie dla przewodników psów służbowych.

Każdy kurs specjalistyczny ma swój własny program szkoleniowy. Organ wykonujący zadania edukacyjne, szkoleniowe i doształcające (Policyjne Centrum Kształcenia i Szkolenia) opracował programy szkoleniowe przygotowane przez powołaną grupą roboczą, zatwierdzone przez właściwego kierownika centralnej jednostki policji (Komendy Głównej Policji). Każdy program szkoleniowy zawiera nazwę, formę, cel, zadania oraz wymagania szkolenia.

W przypadku wspomnianego wcześniej kursu specjalistycznego w zakresie badania miejsca zdarzeń i wypadków drogowych, program szkolenia stawia następujące wymagania kwalifikujące do udziału w tym szkoleniu. Uczestnikiem szkolenia może być osoba, która posiada już stanowisko służbowe obsługi zdarzeń i wypadków drogowych, ale nie posiada kwalifikacji szkolenia specjalistycznego; lub planowane jest awansowanie jej na takie stanowisko. W obu przypadkach oczywiście funkcjonariusz ma już uprawnienia zawodowe w policji, które uzyskał, na przykład, po ukończeniu dwuletniego szkolenia w Szkole Służb Egzekwowania Prawa w Miszkolcu.

Rekrutacja na kurs specjalistyczny wymaga akceptacji kierownictwa na szczeblu komend regionalnych (wojewódzkich) policji, co następuje wraz z kontrasygnowaniem wniosku. Uczestnicy skierowani na kurs specjalistyczny zazwyczaj uczestniczą w nim w formie stacjonarnych zajęć praktycznych. Kursy tego rodzaju prowadzone są również w Szkole Służb Egzekwowania Prawa w Miszkolcu. ■

Policyjny słownik

polsko-czesko-słowacko-angielski

Część słownika na podstawie projektu realizowanego przez KWP w Katowicach „Europa bez granic. Podręcznik dla policji przygranicznej”

cz. IX

PO POLSKU

Po czesku

Po słowacku

Po angielsku

P			
pobranie krwi	lékařské vyšetření, odběr krve	odber krvi	blood taking
podatek drogowy	silniční daň	cestná daň	road tax
podejrzany	podezřelý	podozrivý	suspect
podejrzanie	podezření	podozrenie	suspicion
podjęcie pracy	přijetí práce	zamestnať sa	employment
pododdział, sekcja	oddělení	oddelenie, skupina	section
podoficer	praporčíci	práporčíci	non-commissioned officer
podśluch	odposlech	odpočúvanie	bug
pokrzywdzony	poškozený	poškodený	harmed person
polecenie	příkaz, nařízení	príkaz	command
policja	policie	polícia	police
policja do spraw cudzoziemców (wydział postępowania administracyjnych)	cizinecká policie	cudzineckáa polícia	immigration police (service)
policja kryminalna	kriminální policie	kriminálna polícia	criminal police
policja prewencji	pořádková policie	poriadková polícia	prevention police (service)
policja ruchu drogowego	dopravní policie	dopravná policia	traffic police
policjant	policista	policajt	police officer
policjant ruchu drogowego	dopravní policista	dopravný policajt	traffic police officer
policjant patrolowy	policista pořádkové policie	policajt poriadkovej policie	patrol officer / patrolman
pomiar prędkości	měření rychlosti	meranie rýchlosti	speed measurement
pomoc/opieka lekarska	lékařská pomoc	lekárska starostlivosť	medical help
popęnić	dopustit se	dopustiť	to commit
porozumienie międzynarodowe	mezinárodní dohoda	medzinárodná zmluva	international agreement
porwanie	únos	únos	kidnapping
porządek prawny	trestní řád / právní řad	trestný poriadok / právný poriadok	legal system
porządek publiczny	veřejný pořádek	verejný poriadok	public order
postanowienie	rozhodnutí / usnesení	rozhodnutie / uznesenie	ruling
posterunek (np. obserwacyjny)	pevné stanoviště	pevné stanovište	station
posterunek, komisariat	obvodní oddělení	obvodné oddelenie	police station
posterunek obserwacyjny	pozorovací hlídka	pozorovacia hliadka	station

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG IIIA Polska – Republika Słowacka oraz ze środków budżetu państwa.

100-lecie Policji Województwa Śląskiego

SYLWIA FALKIEWICZ

WYDZIAŁ PREZYDIALNY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

W tym roku przypada 100. rocznica powołania Policji Województwa Śląskiego (PWŚl.) – formacji policyjnej, utworzonej po zakończeniu I wojny światowej.

Policja Województwa Śląskiego (1922-1939)

Województwo śląskie obejmowało wówczas wszystkie ziemie śląskie przyznane Polsce z Górnego Śląska oraz Śląska Cieszyńskiego i chociaż było jednym z 16 województw wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej (II RP), to jako jedyne posiadało szeroką autonomię ustawodawczą i administracyjną, również w zakresie organizacji sił policyjnych i żandarmerii. Autonomii województwu śląskiemu udzielił Sejm Ustawo-

dawczy II RP Ustawą Konstytucyjną z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającą statut organiczny Województwa Śląskiego.

W oparciu o tę ustawę, nazywaną również Statutem Organicznym Województwa Śląskiego lub Konstytucją Śląską, podstawy prawne funkcjonowania policji na Śląsku określił Wojewoda Śląski **Rozporządzeniem z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego**, zatwierdzonym przez Sejm Śląski ustawą z dnia

2 marca 1923 r. W dużej mierze organizacja ta wzorowana była na Policji Państwowej (PP), jednak była od niej całkowicie niezależna – podlegała wyłącznie władzom Śląska (a nie ministrowi spraw wewnętrznych), finansowana była ze Skarbu Śląskiego i miała własne przepisy, struktury, umundurowanie, uzbrojenie, zasady naboru do służby, szkolenia.

Odpowiedzialnym za tworzenie Policji Śląskiej był pułkownik Stanisław Młodnicki, dowódca Żandar-

Fot. z arch. OSRP, 1936 r. Szkoły Policji w Katowicach

Defilada kompanii honorowej PWŚl. w czasie obchodów imienin marszałka Józefa Piłsudskiego w Katowicach przy ul. Marszałka Piłsudskiego. Rok 1936 (obecnie ul. Warszawska)

Leon Wróblewski, inspektor
Główny Komendant Policji Wojew. Śląskiego

Augustyn Bańczyk, podinspektor
Zastępca Komend. Policji Wojew. Śląsk.

merii Krajowej Śląska Cieszyńskiego, kierujący sekcją bezpieczeństwa wewnętrznego przy Naczelnej Radzie Ludowej w Bytomiu.

Płk Młodnicki został pierwszym Głównym Komendantem PWŚl. (17.06.1922 – 31.12.1923), a jego zastępcą podinspektor Augustyn Bańczyk. Kolejnymi Głównymi Komendantami PWŚl. byli:

- inspektor Leon Wróblewski w okresie 01.01.1924 – 01.12.1926 (do 31 lipca 1924 r. w stopniu podinspektora, jako pełniący obowiązki głównego komendanta, awansowany od 1 sierpnia 1924 r.) – jego zastępcą był również podinsp. Bańczyk;
- inspektor dr Adam Kocur (02.12.1926 – 25.05.1928) z zastępcą podinsp. Józefem Żółtaszkiem;
- inspektor Józef Żółtaszek (06.10.1928 – 05.09.1939) z zastępcą podinsp. Józefem Jeziorskim.

Oficjalne przejęcie służby przez Policję Województwa Śląskiego na-

stało 20 czerwca 1922 r. w Katowicach, po uroczystej defiladzie policyjnej, odebranej przez Komendanta Głównego PP oraz Głównego Komendanta PWŚl.

Na czele PWŚl. stała Główna Komenda z siedzibą w Katowicach, której podlegały:

- oddziały: I – Administracyjny i Adiutantury, II – Gospodarczy, III – Szkolny, IV – D (policji politycznej), Inwigilacyjny;
- komendy: Miejska i Powiatowa Komenda PWŚl. w Katowicach, Powiatowe Komendy w Cieszynie, Bielsku, Pszczynie, Rybniku, Rudzie, Świętochłowicach, Tarnowskich Górach i Lublińcu oraz Miejska Komenda w Królewskiej Hucie (Chorzowie); a im z kolei:
 - komisariaty w miastach, dzielnicach większych miast i gminach wiejskich o charakterze miejskim;
 - posterunki w mniejszych miastach i gminach.

System realizacji zadań PWŚl. wdrożyła na wzór PP – w rejonach służbę pełniły 2- lub 3-osobowe patrole policji mundurowej, a jednocześnie swoją działalność prowadziła służba śledcza. W 1927 r. wprowadzono stanowisko dzielnicowego oraz instrukcję regulującą wewnętrzny ustroj komisariatów. W 1929 r. utworzono wyspecjalizowaną jednostkę Urzędu Śledczego w Głównej Komendzie oraz dwa Wydziały Śledcze w Katowicach i w Królewskiej Hucie. W Urzędzie Śledczym powstała kartoteka informacyjno-pościgowa, zbierająca informacje o przestępcach działających na Śląsku i w innych rejonach Polski. Przy Wydziale Śledczym w Katowicach powstało laboratorium kryminalistyczne zajmujące się badaniem śladów zbrodni i przestępstw.

Pod koniec 1929 r. wprowadzono wykres godzin służby oraz zasadę racjonalnego kierowania służbą, opartą na sporządzaniu jej planów. Rozpoznanie operacyjne terenu i określanie

► miejsc zagrożonych przestępczością pozwalało celowo kierować patrole służby mundurowej i śledczej, dzięki czemu odnoszono duże sukcesy w zwalczaniu przestępczości i zapewnianiu porządku publicznego. W 1931 r. wprowadzono nowe przepisy wewnętrzne usprawniające służbę i upraszczające biurokrację policyjną do minimum. Kilkanaście dokumentów, wykazów i rejestrów wraz z książką korespondencyjną zastąpiono jedną kartoteką, zapewniającą szybki i sprawny obieg dokumentów służbowych. W Wydziale Administracyjnym Głównej Komen-

dy PWŚl. powstała kartoteka osobowa umożliwiająca szybkie uzyskanie informacji kadrowych o policjantach.

Dla podniesienia mobilności taktyczno-operacyjnej w przypadkach zbiorowego naruszenia porządku, napałów zbrojnych, klęsk żywiołowych czy wojny w 1932 r. zostały utworzone pododdziały rezerwy Policji, natomiast w związku z rosnącym ruchem kołowym na drogach w 1938 r. powstał Komisariat Drogowy odpowiedzialny za zwalczanie wykroczeń drogowych, prowadzenie dochodzeń wypadkowych oraz prewencję z zakresu ruchu drogowego.

Patrol konny Komendy Rezerwy PWŚl. na ulicy Andrzeja w Katowicach. Rok 1933

Drużyna Motocyklowa Komendy Rezerwy PWŚl. w Katowicach. Rok 1929

Budowany w województwie śląskim porządek zrujnował wybuch II wojny światowej.

1 września 1939 r. Wojewoda Śląski wydał rozkaz ewakuacji PWŚl. na wschód, do punktów koncentracji sił policyjnych w Tarnopolu i Mostach Wielkich. Plany utworzenia tam linii obronnej przekreśliło uderzenie Armii Czerwonej 17 września, w związku z czym policji i władzom administracyjnym nakazano pozostanie w miejscach urzędowania. Wielu policjantów podejmujących czynny opór wobec wroga zostało aresztowanych lub poddanych egzekucjom. Ok. 12 tys. funkcjonariuszy Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego zostało pojmanych do niewoli sowieckiej i osadzonych w specjalnych obozach, głównie w największym z nich, w Ostaszkowie pod Twerem.

Ich los przesądzony został na wniosek Ławrientija Berii, 5 marca 1940 r., decyzją Biura Politycznego Komitetu Centralnego Wszechnarodkowej Komunistycznej Partii o rozstrzelaniu kilkunastu tysięcy polskich jeńców. Ciała policjantów mordowanych w Ostaszkowie wywożono do dołów w lesie w Miednoje, które stało się największą polską nekropolią policyjną. 2 września 2000 r. zwieńczone zostały starania Polaków o utworzenie w tym miejscu Polskiego Cmentarza Wojennego. Spoczywa na nim 6311 jeńców obozu w Ostaszkowie.

Nieliczni policjanci PWŚl. i PP, którzy przeżyli wojnę, zostali przyjęci przez nowe władze do służby w Milicji Obywatelskiej. Ich zadaniem było wyszkolenie i przekazanie wiedzy zawodowej młodym milicjantom. W 1950 r. zostali zwolnieni „dla dobra służby”.

Pamięć o tradycjach Policji Województwa Śląskiego powróciła po przywróceniu demokratycznego państwa polskiego i utworzeniu nowej Policji w 1990 roku. W Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach powstała Izba Pamięci Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodziny Policyjnej 1939”, gdzie gromadzone są pamiątki po policjantach PWŚl. Kilka pamiątek znajduje się również w Sali Tradycji Szkoły Policji w Katowicach. ■

Tradycje szkolnictwa policyjnego na Śląsku

Szkoła Policji w Świętochłowicach (1922-1926)

Początkowo Policję Województwa Śląskiego tworzyli byli funkcjonariusze Policji Górnej Śląska oraz Żandarmerii Krajowej Śląska Cieszyńskiego. Oficerowie PWŚl. przygotowywali się do służby na kursach w Warszawie, pozostali funkcjonariusze – w szkołach policji w Katowicach, Świętochłowicach, Bielsku i Królewskiej Hucie (Chorzowie). Całością działań szkół policyjnych na Śląsku kierował Oddział III Szkolny Głównej Komendy Policji Województwa Śląskiego, komórka tożsama ze Szkołą Policji w Świętochłowicach, uruchomioną jako pierwszą w sierpniu 1922 r.

Kurs posterunkowych początkowo trwał 3 miesiące. Zakres szkolenia funkcjonariuszy obejmował „prawo karne, procedurę karną, instrukcję służbową, służbę śledczą, prawo państwowe i administracyjne, biurowość, wyszkolenie strzeleckie i fizyczne, naukę zdrowia i ratownictwo oraz przedmioty ogólnokształcące, takie jak historia i geografia Polski oraz arytmetyka z geometrią”. W 1924 r. wprowadzono naukę o stowarzyszeniach politycznych, wolne ćwiczenia, chwyt policyjne oraz sporty. Zorganizowano kółko kulturalno-oświatowe, chór, klub szachistów oraz kluby miłośników psów policyjnych i gołębi pocztowych. Szkoła posiadała także własną bibliotekę. W 1925 r. kurs podstawowo-

wy wydłużono do 4 miesięcy oraz utworzono specjalną komisję kwalifikacyjną, która miała prawo zwolnić ze służby lub zastosować sankcje wobec uczestników kursu nie spełniających określonych kryteriów, dzięki czemu poprawiły się wyniki osób kończących szkolenie. Główny Komendant PWŚl. zarządził także, aby poddawać egzaminowi wstępnemu kandydatów na kurs przodowników i w ten sposób wymóc odpowiednie przygotowanie kandydatów na komendantów komisariatów i posterunków.

W tym czasie w szkole policyjnej dotkliwy był brak instruktorów. Komendantom miejskim i powiatowym zlecono wyznaczenie funkcjonariuszy nadających się na instruk-

Uroczysty apel z okazji trzeciej rocznicy utworzenia Policji Województwa Śląskiego na terenie Komendy Rezerwy w Katowicach. Rok 1925

Dowództwo Szkoły Policji Województwa Śląskiego w Katowicach przed Pomnikiem Poległych w Służbie Śląskich Policjantów. Rok 1925 (obecnie Stacja Obsługi Pojazdów Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach)

torów, którzy po półrocznej praktyce w charakterze aplikantów mogli prowadzić samodzielne wykłady. Komendant Szkoły Policji w Świętochłowicach, podkomisarz Gustaw Krzystek, otrzymał pochwałę Głównej Komendy PWŚl. za wzorowe zorganizowanie i postawienie szkoły policyjnej na właściwym poziomie.

Świętochłowska szkoła przeprowadziła XII kursów posterunkowych. Ostatni kurs ukończony został w Szkole Policyjnej w Katowicach ze względu na przeniesienie Szkoły Policji ze Świętochłowic do Katowic i likwidację świętochłowskiej jednostki z dniem 1 grudnia 1926 r. Całą kadrę i słuchaczy przeprowadzono do nowych obiektów w Katowicach, podobnie jak stan osobowy Komendy Rezerwy PWŚl., która także prowadziła szkolenia śląskich funkcjonariuszy.

Komenda Szkoły Policji w Katowicach (1926-1931)

Pierwszym Komendantem Szkoły Policji w Katowicach został ponownie podkom. Krzystek. Po 4 miesiącach otrzymał mianowanie na stanowisko Powiatowego Komendanta PWŚl. w Cieszynie, a nowym Komendantem Szkoły został komisarz Ludwik Kloske, wcześniej Zastępca Powiatowego Komendanta PWŚl. w Katowicach.

Poza kursami dla posterunkowych i przodowników szkoła w Katowicach prowadziła kursy specjalistyczne dla komendantów posterunków, kursy śledcze, kursy wyszkolenia fizycznego, a nawet nietypowe kursy przewodników i tresury psów policyjnych. Po ukończeniu kursu przewodnicy oraz psy pozostawali w stałym pogotowiu na terenie Komendy Szkoły do dyspozycji powiatowych komend.

Szkolenie funkcjonariuszy PWŚl. nie kończyło się na jednym kursie, policjanci zobowiązani byli do dalszego kształcenia się. W grudniu 1929 r. Główny Komendant PWŚl. powołał Komisję Wyszkożenia, której celem miało być podniesienie ogólnego poziomu wykształcenia funkcjonariuszy, pogłębianie ich wiedzy i umiejętności oraz zachęcanie do ciągłego rozwijania się.

Komisja Wyszkożenia miała za zadanie badać stan wyszkolenia policjantów i oceniać zapotrzebowanie w tym zakresie, zbierać materiały naukowe z zakresu służby policyjnej i adaptować je do celów szkoleniowych, czuwać nad wyszkoleniem ogólnym m.in. poprzez dobór literatury przeznaczonej dla policjantów w bibliotekach powiatowych, opracowywać przepisy i regulaminy umożliwiające realizację zadań Komisji. Zarządzono również obowiązkowe szkolenia doskonalące w jednostkach

terenowych, obejmujące określone centralnie tematy i zadania do opracowania w 12-miesięcznych cyklach. Szkolenia i ich jakość poddawane były kontroli, a wszystkie te działania służyły wyszkoleniu dobrych policjantów, co w czasach powszechnego analfabetyzmu nie było łatwe.

Szkoła Policji w Katowicach została czasowo zlikwidowana 30 listopada 1931 r., natomiast utworzona została Komenda Rezerwy Policji Województwa Śląskiego w Katowicach, która przejęła całe szkolnictwo policyjne na Śląsku. Do Komendy Rezerwy przeniesiono cały stan osobowy Komendy Szkoły Policji w Katowicach, a komendantem został nadkomisarz Ludwik Kloske.

Komenda Rezerwy Policji Województwa Śląskiego w Katowicach (1931-1939)

Utworzona 1 grudnia 1931 roku Komenda Rezerwy Policji Województwa Śląskiego przejęła całe szkolnictwo policyjne na Śląsku. Niezależnie od szkoleń prowadzonych wcześniej przez poszczególne szkoły policjanci uczestniczyli również w szkoleniach doskonalących w swoich jednostkach, prowadzonych przez przełożonego lub wyznaczonego funkcjonariusza.

12-miesięczny program obejmował zakres tematów ustnych (przepisy prawne w teorii i praktyce) oraz pisemnych (np. prawidłowe sporządzanie zawiadomień karnych, dyktanda, zadania rachunkowe, szkice kartograficzne). Doskonalenie zawodowe w jednostkach miało na celu utrwalanie obowiązujących przepisów prawnych i wdrażanie nowych oraz interpretację przepisów i wskazywanie sposobów ich stosowania na praktycznych przykładach.

W ciągu kolejnych 5 lat działalność Komendy Rezerwy PWŚl. została skupiona na bezpieczeństwie i porządku publicznym w województwie, natomiast do organizowania szkoleń była ona wykorzystywana sporadycznie. De facto szkolenia szeregowych w Komendzie Rezerwy zostały „zawieszane” i reaktywowano je dopiero w 1936 roku.

Mimo zaprzestania szkoleń w Komendzie Rezerwy w Katowicach nadal

przyjmowano nowych funkcjonariuszy, których przydzielano do służb w komisariatach i posterunkach, i to tam szkolono ich od podstaw oraz sprawdzano ich charakter i predyspozycje zawodowe. Okres takiego szkolenia mógł wynosić nawet 3 lata. W pierwszym roku „nieustalony szeregowy” mógł pełnić służby wyłącznie z doświadczonym policjantem, który uczył go zasad pełnienia służby oraz stosunków lokalnych i osobowych.

Po roku nowy funkcjonariusz mógł już pełnić służby sam, cały czas pozostając pod kontrolą przełożonych, nadal jednak, przynajmniej 2 razy w miesiącu, pełnił służbę z przodownikiem lub starszym przodownikiem, który testował jego wiedzę oraz predyspozycje m.in. do służby śledczej. Opinie przełożonego wystawiane co kwartał oraz sprawozdanie końcowe z trzech lat służby decydowały ostatecznie o określeniu nowicjusza „ustalonym szeregowym PWŚl.”

Ciekawostką może być lista kwalifikacyjna nieustalonego szeregowego Policji Województwa Śląskiego. Oceniane przedmioty i zdolności ujęte zostały w 11 punktach:

„Zachowanie się w służbie i poza służbą, stosunek do kolegów; postępy w nauce i ogólna inteligencja; zmysł spostrzegawczy i obserwacja; dyscyplina, posłuszeństwo i obowiązkowość; jakim cieszy się szacunkiem i autorytetem u obywateli; stan zdrowia, zdolności fizyczne; wypracowania pisemne, zdolność conceptowania, znajomość ortografii i stylistyki, jakie pismo; czy ma zamiłowanie do służby policyjnej i czy są widoki, że wyrobi się na dobrego funkcjonariusza; ujemne i dodatnie cechy, skłonności, nałogi; przydatność do służby śledczej; opinia Komendanta Powiatowego”.

Przed powrotem do szkolenia szeregowych Komenda Rezerwy Policji w Katowicach zorganizowała trzy szkolenia doskonalące dla pracujących już policjantów – kurs dowódców plutonów, kurs przewodników psów policyjnych oraz kurs policyjnych ćwiczeń taktycznych. 15 września 1936 roku nastąpiła reaktywacja szkoleń dla szeregowych.

Nowością w repertuarze zajęć szkolnych były zawody strzeleckie z udziałem słuchaczy kursów. Dla śląskich policjantów przeprowadzano również szkolenia sportowe, np. kurs pływakki czy kurs narciarski. Wybrani śląscy funkcjonariusze wysyłani byli na specjalne kursy do Warszawy, jak kurs dla szeregowych pełniących funkcje szefów szwadronów w oddziałach konnych czy kurs specjalny szeregowych kandydatów na oficerów.

Zajęcia dydaktyczne zajmowały codziennie 7 godzin i podzielone były na 3 bloki. Od godz. 7 do 7:45 słuchacze uczestniczyli w zajęciach wychowania fizycznego (były to na przemian różne formy gimnastyki, boks, chwyt policyjne, szermierka). Po śniadaniu, od godz. 9 do 13, odbywała się zasadnicza, praktyczna nauka policjantów, obejmująca zatrzymywanie osób, rewizje, legitymowanie, użycie kajdanek, eskortowanie, pościg. Pościgom poświęcano szczególną uwagę, prowadzono symulacje z udziałem przebranych w ubrania cywilne policjantów, kładąc nacisk na staranne wykonywanie czynności rozpytywania osób. Po obiedzie, w godzinach od 15 do 17, odbywały się zajęcia ogólnokształcące (pisownia, historia, geografia, matematyka).

Dwa razy w tygodniu, po zajęciach, kandydaci ćwiczyli śpiew, repertuar był dowolny. Dodatkowe 4 godziny przeznaczano na gry i zabawy

sportowe (piłka nożna, rzut dyskiem i oszczepem, skok w dal, biegi sztafetowe, itp.). Kompania kandydatów przez cały czas trwania szkolenia utrzymywana była w gotowości bojowej do nagłych działań taktycznych. Odbywało się to w formie ogłaszania alarmu ćwiczebnego, którego czas nigdy nie był znany słuchaczom. Na miejsce zbiórki podjeżdżały samochody, które rozwoziły policjantów w różne miejsca województwa śląskiego.

30 września 1938 roku trwający XI kurs szeregowych został rozwiązany z powodu delegowania sił policyjnych na Śląsk Zaolziański, którego zwrotu polski rząd zażądał od Czechosłowacji. Po uzyskaniu zgody rządu Czechosłowacji, na życzenie czeskich władz wojskowych, polska policja zabezpieczała teren przez kilka dni przed przybyciem wojska polskiego.

W związku z objęciem nowych terytoriów pojawiła się potrzeba wyszkolenia policjantów, którzy mieli objąć nowy rejon. Zrekrutowano ich spośród miejscowych policjantów, którzy gwarantowali lojalność wobec nowych władz. Ich szkolenie zaplanowano na 2 tygodnie w Komendzie Rezerwy Policji Woj. Śląskiego w Katowicach. W styczniu 1939 r. ponownie uruchomiono kursy dla szeregowych w Komendzie Rezerwy PWŚl. Ostatni, XIII kurs, nie doczekał się uroczystego zakończenia z powodu wybuchu II wojny światowej. (S.F.)

Sala policyjna (mieszkalna) w Szkole Policji Województwa Śląskiego w Katowicach (obecnie budynku Polikliniki MSWiA w Katowicach)

Nowe eksponaty w Izbie Pamięci

KWP w OPOLU

Izba Pamięci w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Opolu wzbogaciła się o kolejne eksponaty.

W ramach współpracy pomiędzy Szkołą Policji w Katowicach, a Komendą Wojewódzką Policji w Opolu wśród cennych pamiątek znalazły się pochodzące z okresu międzywojennego „Kalendarzyki Policji Województwa Śląskiego”. To kolejne świadectwo tamtych czasów, które buduje naszą tożsamość jako współczesnych policjantów. Na tym jeszcze nie koniec. Wkrótce odstonimy kolejną ekspozycję. Już teraz zapraszamy do obejrzenia galerii zdjęć z wybranych zbiorów naszej Izby Pamięci.

W związku z przypadającą w ubiegłym roku 100. rocznicą III Powstania Śląskiego Komendant Szkoły Policji w Katowicach insp. Jarosław Gałuszka przekazał na ręce Komendanta Woje-

wódzkiego Policji w Opolu nadinsp. Rafała Kochańczyka eksponaty, które wzbogaciły Izbę Pamięci znajdującą się w naszej jednostce. To komplet przedwojennych „Kalendarzyków Policji Województwa Śląskiego”. Dla policjantów z lat 20. i 30. XX wieku były to narzędzia ułatwiające codzienną służbę. Można w nich odnaleźć wiele ciekawostek i zapisków dotyczących wydarzeń z tamtych lat. Twórcom książeczek o wymiarach pozwalających na włożenie do mundurowej kieszeni przyświecała idea dostarczania w przystępnej formie różnych informacji z zakresu biogramów ważnych dla Polski osobistości, np. Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego, Stanisława Wyspiańskiego, przepisów

prawnych, podstawowych informacji o ustroju państwa, danych teledreślowych jednostek Policji, a także sposobów postępowania w różnych służbowych sytuacjach.

Izba Pamięci działająca w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Opolu stale się rozwija. Dzięki ofiarności darczyńców można w niej zobaczyć eksponaty pochodzące z okresu 20-lecia międzywojennego. To pamiątki po policjantach zarówno służbowe jak i prywatne.

Na tym jednak nie koniec. Już wkrótce Izba Pamięci wzbogaci się o nową ekspozycję. Będzie to współczesny mural o tematyce historycznej, związanej z patronem opolskiego garnizonu Policji. ■

„Kalendarzyki Policji Województwa Śląskiego”

Odnaczenia

Kompletne umundurowanie z okresu międzywojennego

Rower wykorzystywany podczas służby w międzywojniu

Kopalnia „Michał” w ogniu walk 1 września 1939 roku

NADINSP. DR RAFAŁ KOCHAŃCZYK

KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI W OPOLU

GRZEGORZ GRZEŚKOWIAK

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE
RODZINA POLICYJNA 1939 R.

Na Śląsku kampania wrześniowa 1939 roku trwała zaledwie kilka dni. Złożyły się na nią wydarzenia, które należy ułożyć w pewnej chronologii: akcje bojowe niemieckich oddziałów dywersyjnych na pograniczu, rosnący bierny opór mniejszości niemieckiej wobec polskich władz i administracji, żywiołowy opór polskiej samoobrony, działania bojowo-operacyjne Wojska Polskiego, akcje odwetowo-pacyfikacyjne niemieckich formacji policyjnych i ochotniczych.

Pojedyncze wypadki Sonderformation Ebbinghaus na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły się już w sierpniu, przed rozpoczęciem II wojny światowej. W chwili obecnej nie sposób jednak określić celów oraz sił, które brały w nich udział. Nasilenie tych działań nastąpiło w nocy z 23 na 24 sierpnia 1939 roku, kiedy to oddział Sonderformation Ebbinghaus opanował stację kolejową i część miejscowości granicznej Makoszowy. Po zaciętej walce z funkcjonariuszami Policji Województwa Śląskiego oraz Śląskiego Inspektoratu Okręgowego

Straży Granicznej wróg wycofał się do Zabrza (wówczas Hindenburg) na teren III Rzeszy Niemieckiej. Akcja ta była zapewne związana z planowanym rozpoczęciem działań wojennych Wehrmachtu przeciwko Polsce od 26 sierpnia 1939 roku.

Zgodnie z planem operacyjnym, na hasło „Falke” (sokół), postawiono w gotowości bojowej oddziały Sonderformation Ebbinghaus, które 1 września 1939 roku o godzinie trzeciej ruszyły do walki. Priorytetowymi celami dla wroga były zakłady przemysłowe leżące w strefie nadgranicznej,

przede wszystkim kopalnie „Bielszowice” (Bielszowice), „Walenty-Wawel” (Ruda) oraz huta „Zygmunt” (Łagiewniki). W tym samym czasie inne grupy dywersyjne podjęły próbę opanowania kopalni „Radzionków” i huty „Łazarz” (Radzionków) oraz kopalni „Orzeł Biały” (Brzeziny Śl.).

Trzecim celem ataku była kopalnia „Michał” na terenie Michałkowic, którą miał opanować i utrzymać oddział dowodzony przez SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego.

W celu ochrony granicy i zwalczania dywersantów, którzy przenikali na polską stronę w rejonie przemysłowym, Zarząd Główny Związku Powstańców Śląskich w porozumieniu z dowództwem 23. Górnośląskiej Dywizji Piechoty Wojska Polskiego utworzył oddziały samoobrony. Jeden z pierwszych tego typu oddziałów został utworzony w połowie sierpnia 1939 roku na terenie Michałkowic, a skład jego stanowili w większości weterani powstań śląskich.

Na dowódcę oddziału został wyznaczony był naczelnik gminy Michałkowice kpt. rez. WP Walenty Fojkis, a dowódcami plutonów – weterani powstań: Leopold Drenda, Albin Niechwiejczyk, Stanisław Rzepus i Ignacy Tynior. Plutonem harcerskim dowodził podharc. ZHP Paweł Wróbel.

Zdjęcia z kolekcji autorów

Kopalnia „Michał”, widok od str. południowej. Lata 30. XX wieku

► W skład oddziału, oprócz powstańców, wchodził również członkowie organizacji wojskowo-patriotycznych. Ogólna liczba ochotników, według ustaleń historyków jest szacowana od 250 do 300 osób.

Szturm

Nad ranem 1 września 1939 roku ok. godz. 4 wszedł na teren Michałkowic oddział SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego, liczący ok. 200 ludzi.

Na miejsce koncentracji oddziału Pisarskiego w Michałkowicach, po przekroczeniu granicy niemiecko-polskiej w rejonie Bytomia, wyznaczono teren basenu pływackiego mieszczącego się na północno-zachodnim skraju miejscowości.

Oddział Sonderformation Ebbinghaus był dobrze uzbrojony i wyposażony. Uzbrojenie dywersantów składało się z karabinów Mauser 98 i 98K, ręcznych karabinów maszynowych MG-34, 30-strzałowych pistoletów maszynowych produkcji czeskiej ZK383 oraz w pistolety, granaty oraz szturmowe pałki sprężynowe, tzw. „Totschlägery”. Prawie wszyscy dywersanci posiadali przeszkolenie wojskowe i znali zasady taktyki walki w aglomeracji miejskiej.

Po dokonanej po stronie polskiej koncentracji pierwszy oddział w sile ok. 120 ludzi, którym osobiście dowodził Wilhelm Pisarski, skierował się ul. Kościelną, a następnie ul. Poczтовую w kierunku kopalni. Pozostała grupa dowodzona przez Hansa Hargutha skierowała się obrzeżami Michałkowic w kierunku Bytkowa, aby od strony południowej uderzyć na teren kopalni.

Pomimo niewielkiej odległości od granicy (ok. 5 km) polski oddział samoobrony nie był skoszarowany, a system powiadomienia o alarmie odbywał się przez łączników, którzy mieli do dyspozycji jedynie środki transportu w postaci prywatnych rowerów. Łącznicy pełnili służbę całodobową w budynku Urzędu Gminy w Michałkowicach oraz w harcówce Męskiej Drużyny ZHP im. Adama Mickiewicza przy ul. Paryskiej 4.

Działania ochronne prowadzone przez polską samoobronę ograniczy-

Fragmencie niemieckiej mapy z zaznaczeniem kopalni „Michał” (Maxgrube) oraz samej miejscowości Michałkowic (Michalkowitz). Stan na 1939 rok. Takimi mapami dysponowali dowódcy plutonów i drużyn oddziału Sonderformation Ebbinghaus pod dowództwem SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego

ły się do wystawienia posterunków wartowniczych przy obiektach strategicznych oraz patroli obchodowych na terenie całej miejscowości.

Posterunki stałe samoobrony to: ul. Kościelna – posterunek nr 1; ul. Szkolna – posterunek nr 2; ul. 1 Pułku Wojsk Powstańczych – posterunek nr 3.

O polskich działaniach Niemcy posiadali bardzo dobre informacje uzyskane od mieszkańców Michałkowic narodowości niemieckiej, którzy współpracowali z agentami Abwehry. Dlatego też dywersantom udało się zaskoczyć polską samoobronę, gdyż wiedzieli o jej słabych i mocnych stronach, a ponadto ich wypad był doskonale zorganizowany.

Grupa Pisarskiego przy ul. Kościelnej szybko rozbroiła posterunek nr 1, gdzie służbę pełnili Wilhelm Pietrka i Piotr Solik, którzy następnie na rozkaz Pisarskiego zostali zastrzeleni przy ul. Pocztovej. Po tych działaniach dywersanci opanowali częściowo teren kopalni „Michał”.

Dalsze działania Niemców skupiły się na wartowni przy bramie głów-

nej kopalni, od ul. E. Orzeszkowej, gdzie został zastrzelony strażnik kopalniany Paweł Fiszer oraz centrali telefonicznej, w której zastrzelono Szczepana Wilka. Kolejną ofiarą tego ataku był górnik Ryszard Przybycin, który został śmiertelnie uderzony „Totschlägerami”.

Aby wywołać panikę wśród załogi kopalni, napastnicy zaczęli strzelać na oślep raniąc kilkadziesiąt osób. W tym samym czasie od strony Bytkowa wtargnął na teren kopalni oddział Hargutha, zajmując pozostałą część kopalni. Na rozkaz Wilhelma Pisarskiego 160 górników z nocnej zmiany zostało zamkniętych jako zakładnicy w łaźni i pomieszczeniach magazynowych od strony ul. Michałkowickiej.

Korzystając z powstałego zamieszania, grupie ok. 20 górników udało się ukryć przed wrogiem w schronie przeciwlotniczym. Zabarykadowanego wejścia do schronu nie udało się pokonać dywersantom i zmuszeni byli odstąpić, zostawiając przy wejściu posterunek.

Przewodnikiem dywersantów po terenie kopalni „Michał” był szty-

gar maszynowy Karol Skutela, który również aktywnie uczestniczył w przemyśle broni, amunicji i granatów do Michałkowic jeszcze przed wybuchem wojny.

Należy stwierdzić, że oddział polskiej samoobrony był za słabo uzbrojony, by samodzielnie dokonać ataku na kopalnię i zlikwidować oddział Sonderformation Ebbinghaus. W tej sytuacji ograniczono się jedynie do otoczenia terenu kopalni linią posterunków i patroli. Przeprowadzono również udany atak, wsparty przez funkcjonariuszy z Posterunku Policji Woj. Śl. w Michałkowicach pod dowództwem asp. Antoniego Brolika, na „Dom Górnik” przy ul. Pocztovej. Po krótkiej walce opór wroga został złamany. Do niewoli wzięto 6 dywersantów oraz zdobyto 1 erkaem, 4 karabiny, 2 pistolety oraz amunicję i granaty.

Opór

Po dokonaniu rozpoznania terenu kopalni, w celu zorganizowania lepszej obrony i łączności pomiędzy poszczególnymi punktami oporu, Wilhelm Pisarski wydał rozkaz opuszczenia zajętych w większości zabudowań kopalni i zajęcia pozycji obronnych tylko w budynkach znajdujących się w północnej części kopalni. Dywersanci obsadzili halę maszyn,

Nadkomisarz PWŚl. Franciszek Gawlik – kierownik Komisarjatu Policji Woj. Śl. w Siemianowicach Śl. Ofiara zbrodni katyńskiej

stacje kompresorów i energetyczną, kotłownię, magazyny, markownię oraz budynek dozoru technicznego.

Budynki te znakomicie nadawały się do obrony, posiadały grube mury, okratowane okna, metalowe drzwi oraz miały znakomite pole ostrzału terenu kopalni oraz rejonu ulic: Michałkowskiej, E. Orzeszkowej i Pocztovej.

Pierwsze wsparcie jakie przybyło na pomoc polskiej samoobronie to policjanci pod dowództwem nadkom. Franciszka Gawlika z Komisarjatu Policji Woj. Śl. w Siemianowicach. Ok. godziny 8 przybył pluton motorowy Komendy Rezerwy Policji Woj. Śl. w Katowicach, dowodzony przez asp. Jana Gasia z samochodem pancernym Peugeot 1918. Pluton ten w nocy z 31 sierpnia na 1 września brał udział w walkach o elektrownię „Chorzów” na terenie Chorzowa Starego.

Pierwszym atakiem na teren kopalni dowodził kpt. Walenty Fojkis, który wjechał na teren kopalni policyjnym samochodem pancernym usiłując zdobyć budynki w rejonie bramy głównej. Atak ten został odparty. Dywersanci uszkodzili granatami samochód pancerny, raniąc policjantów jak i samego kpt. Fojkisa. Mimo odniesionej rany Walenty Fojkis nadal dowodził oddziałem samoobrony. Teren kopalni był ostrzeliwany sporadycznie przez policjantów i członków samoobrony. Powodem takiego ostrzału był brak należytej ilości broni oraz amunicji po stronie polskiej. Dywersanci na polski ostrzał odpowiadali zmasowanym ogniem broni maszynowej i strzeleckiej. Sytuacja ta trwała do godz. 9. W tym czasie od strony Siemianowic dotarły dwa plutony 7. komp. III Batalionu 75. Pułku Piechoty Wojska Polskiego.

Atak

Po przegrupowaniu sił i przejściu dowodzenia przez oficerów WP pośpiesznie opracowano plan ataku, którego główną siłą uderzeniową były plutony wojskowe.

Ok. godz. 10 atak wyszedł z rejonu ul. Pocztovej kierując się na główną bramę i budynki magazynowe. W silnym ogniu broni maszynowej atak się

złamał, atakujący wycofali się na pozycję wyjściową. W trakcie ataku poległ dowódca 1. plutonu 7. komp. ppor. WP Józef Biedal.

SA-Obersturmbannführer Wilhelm Pisarski widząc, że sytuacja jego oddziału z każdą chwilą staje się coraz bardziej krytyczna, postanowił wysłać łącznika przez bramę kolejki wąskotorowej od strony południowej kopalni łącznika, który został zauważony przez patrol samoobrony. Patrol natychmiast ruszył w pościg za dywersantem w kierunku na Maciejkowice.

Łącznik w trakcie pościgu nie zastosował się do polecenia zatrzymania się i odrzucenia broni, za co zapłacił życiem. W trakcie przeszukania zabitego dywersanta znaleziono pistolet z dwoma magazynkami oraz opaskę ze swastyką, a także meldunek do sztabu dowództwa w Bytomiu proszący o natychmiastowe udzielenie pomocy dla otoczonego na terenie kopalni „Michał” oddziału Sonderformation Ebbinghaus.

Przed południem do Michałkowic dotarł cały III Batalion 75. PP wraz ze środkami wsparcia ogniowego. Został przypuszczony kolejny szturm, z rejonu ulic: Pocztovej i Michałkowskiej oraz parku przy ul. Oświęcimskiej. Po dłuższej walce polskie oddziały oponowały część terenu kopalni.

W tym samym mniej więcej czasie drużyna żołnierzy WP przedarła się pod budynek markowni, z którego pośpiesznie wycofywała się grupa dywersantów. Wywiązała się strzelanina, w wyniku której jeden z dywersantów został ranny. Dywersanci chcieli zabrać rannego towarzysza, co się jednak nie udało, gdyż w trakcie ewakuacji w trakcie wymiany ogniowej zginął.

Pod osłoną broni maszynowej dywersanci schronili się w magazynie kopalnianym od strony ul. E. Orzeszkowej. Żołnierze nie zdawali sobie sprawy, kogo wyeliminowali z walki, gdyż poległym okazał się SA-Obersturmbannführer Wilhelm Pisarski.

Ucieczka

Informacja o śmierci Pisarskiego była dla dywersantów jak przysłowiowy „grom z jasnego nieba”. Widząc brak

► realnej szansy na odsiecz z Bytomia, przybywających poległych i rannych, kończąca się amunicją, część dywersantów na własną rękę podjęło ucieczkę z pola walki. Dywersanci uciekli kanałem do piaskowni, która mieściła się poza obszarem kopalni „Michał”. Po wyrzuceniu broni i opasek ze swastyką wtopili się w otoczenie jako „lojalni” obywatele polscy. Było to o tyle łatwe, ponieważ walczyli w ubraniach cywilnych i wszyscy znali język polski.

Pozostali dywersanci, prawdopodobnie pod dowództwem Karla Mani, stawali nadal bardzo zacięty opór w budynku magazynowym przy ul. E. Orzeszkowej. W tym czasie był to prawdopodobnie ostatni punkt oporu znajdujący w rękach wroga.

Żołnierze wspierani przez policjantów oraz pluton samoobrony Stanisława Rzepusa po wysadzeniu w powietrze metalowych drzwi wejściowych od strony ul. Michałkowskiej, gdzie poległ dowódca 1. plut. 8. komp. ppor. WP Władysław Stępski, wdarli się do budynku magazynu. Błyskawicznie wyparto nieprzyjaciela z parteru i walka rozpoczęła się na wyższych kondygnacjach.

Walczoneo o każde pomieszczenie w magazynie, dochodziło do licznych starć wręcz. Kpr. podchor. WP Wilhelm Synoczek ze stanu 7. komp. wspinał się na dach magazynu i przez kłapę w dachu wrzucił granaty pomiędzy dywersantów, co w konsekwencji wywołało jeszcze większą panikę w ich szeregach i złamało i tak już bardzo słabe morale oraz chęć do kontynuowania dalszej walki.

Wyzwolenie

Ok. godz. 14 dzięki użyciu ciężkich karabinów maszynowych i armatek ppanc. Bofors, a przede wszystkim całego stanu III Batalionu 75. PP dowodzonego przez mjra WP Tadeusza Chodorowskiego, opór nieprzyjaciela został całkowicie zdławiony dzięki czemu kopalnia została zdobyta.

Wśród poległych dywersantów zostało zidentyfikowane ciało SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego. Zdobyto dużą liczbę różnej broni strzeleckiej oraz oporządze-

Samochód pancerny Peugeot 1918. W tego rodzaju pojazd był wyposażony pluton motorowy Komendy Rezerwy Policji Woj. Śl. w Katowicach w czasie walk o kopalnię „Michał”

nia bojowego. Przeszukiwanie obiektów kopalnianych za ukrywającymi się dywersantami trwało do godzin wieczornych.

Wziętych do niewoli dywersantów doprowadzono na michałowicki posterunek Policji Woj. Śl., gdzie ponownie byli przeszukiwani oraz spisywani.

Wieczorem pierwsza grupa jeńców została przewieziona w konwoju policyjnym do Katowic i osadzona w miejscowym więzieniu. Natomiast drugą grupę przewieziono do mysłowickiego więzienia i tam osadzono w celach.

Publikacje dotyczące walk o kopalnię „Michał” podają na ogół zbliżone dane co do ilości poległych dywersantów. Odnośnie wziętych do niewoli jeńców, dość trudno o podobną zbieżność jak we wcześniejszej kwestii. Niemal identyczne natomiast są dane co do poniesionych strat przez polską stronę.

Pogrzeb poległych odbył się w godzinach popołudniowych na cmentarzu parafialnym przy ul. Michałkowskiej, gdzie ostatnie honory wojskowe oddała poległym obrońcom Ojczyzny 7. komp. III Batalionu 75. PP WP.

Wkroczenie wroga

W nocy z 2 na 3 września 1939 roku Michałkowice opuściło na podstawie rozkazu dowództwa o odwrocie z rejonu przemysłowego, wojsko

oraz funkcjonariusze Policji Woj. Śl. W nocy również wycofał się w kierunku wschodnim oddział samoobrony.

W niedzielę 3 września 1939 roku ok. 8 do Michałkowic wkroczyły od strony Bytomia oddziały 3. Odcinka Grenzschutzu, Policji i Sonderformation Ebbinghaus.

Po zajęciu miejscowości Niemcy natychmiast rozpoczęli aresztowania na podstawie wcześniej przygotowanych list, na których były umieszczone nazwiska powstańców, działaczy niepodległościowych oraz innych osób, uznane za wrogów III Rzeszy Niemieckiej. 6 września 1939 roku na cmentarzu przy ul. Michałkowskiej odbył się pogrzeb zmarłego w siemianowickim szpitalu 2 września 1939 roku post. Policji Woj. Śl. Emanuela Stankusza, który podczas walk o kopalnię został ciężko ranny.

Pogrzeb policjanta zorganizowali Niemcy wystawiając asystę honorową z funkcjonariuszy policji (6-8 funkcjonariuszy) oraz pluton asystujący Sonderformation Ebbinghaus (ok. 24 ludzi). Ceremonię celebrował ksiądz Teodor Chuchracki z Parafii Krzyża Świętego w Siemianowicach Śl.

Ten pogrzeb, zdaniem autorów, miał dwa cele. Pierwszy to pokazanie „ludzkiej twarzy” „nowego gospodarza” tej ziemi. Natomiast drugim było działanie prewencyjne, by

Aresztowania 3 września 1939 roku na terenie gminy Michałkowice Polaków – wrogów III Rzeszy Niemieckiej przez Sonderformation Ebbinghaus

pogrzeb nie przerodził się w manifestację antyniemiecką.

Niemcy nie zapomnieli o poległych „bohaterach” z oddziału Pisarskiego, którzy zostali pogrzebani na Cmentarzu Parafialnym w Michałkowicach przy ul. Maciejkowickiej w dwóch zbiorowych mogiłach.

W czwartek 7 września 1939 roku w godzinach przedpołudniowych odbyła się ekshumacja 27 dywersantów, których ciała zostały przewiezione do prosektorium w Bytomiu. Prace identyfikacyjne były prowadzone pod nadzorem bytomskiego Prezydium Policji i lekarza ze stanu 3. Odcinka Grenzschtzu. We wtorek 12 września 1939 roku w Bytomiu odbył się uroczysty pogrzeb poległych w Michałkowicach dywersantów. W pogrzebie, który stał się dużą manifestacją narodowo-socjalistyczną mającą przede wszystkim podkreślić, że Górny Śląsk był zawsze niemiecki, tłumnie uczestniczyli działacze i członkowie nazistowskich organizacji politycznych, paramilitarnych oraz mieszkańcy Bytomia.

Nad grobem Wilhelma Pisarskiego płomienną mowę pożegnalną wygłosił mjr Ernst Ebbinghaus, sławiąc „bohaterską i niezłomną walkę z polactwem” i żołnierską śmierć.

Za zasługi władze niemieckie w czasie zmian nazw ulic z polskich na niemieckie w miastach rejonu przemysłowego włączonych do III

Rzeszy Niemieckiej nadawały ulicom imię Wilhelma Pisarskiego.

Epilog

Kopalnia „Michał” w roku 1939 była na ówczesne czasy nowoczesnym zakładem, którego ewentualne zniszczenie przez wycofujące się polskie oddziały wojskowe lub nadzór techniczny mogło być niepowetowaną stratą dla przemysłu zbrojeniowego III Rzeszy Niemieckiej. Zaangażowane siły oraz poniesione straty przez Sonderformation Ebbinghaus z wysokim prawdopodobieństwem wliczone zostały w tzw. koszty i wydawały się wręcz marginalne w stosunku do ewentualnych szkód. Oddział Sonderformation Ebbinghaus broniący się z wyjątkową determinacją w kopalnianych obiektach pozostawiono własnemu losowi. Pozwolono, by jego członkowie polegli lub dostali się do niewoli oraz zrezygnowano z samego Pisarskiego, który w tym czasie zajmował bardzo wysoką pozycję w hitlerowskiej hierarchii na Górnym Śląsku.

Tu nasuwa się pytanie, co było powodem takiej sytuacji. W świetle materiałów polskich i niemieckich, akcja oddziału Sonderformation Ebbinghaus pod dowództwem SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego miała dwa cele. Pierwszy – zrealizowany, miała to być wzorcowa akcja bojowa zakończona

„spektakularnym” sukcesem. Drugi – przypuszczalnie – był nieznanymi Pisarskiemu, ani tym bardziej żadnemu z podległych mu dywersantów i nie związany był już bynajmniej z ochroną obiektów przemysłowych przed ewentualnymi zniszczeniami. Z wysokim prawdopodobieństwem miało to być wprowadzenie na zapleczu polskiej obrony możliwie jak największego chaosu. Ściągnięcie odwołów na cele drugorzędne lub pozorowane, a tym samym odciągnięcie uwagi od prawdziwych kierunków uderzenia oddziałów Wehrmachtu.

Jeżeli ten scenariusz by się powiódł, żadna strata nie byłaby zbyt „przykra”, a już na pewno nie złożona z górnośląskich renegetów i szturmowców SA.

W takiej sytuacji trudno odpowiedzieć jednoznacznie, czy akcja SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego i jego ludzi rzeczywiście zakończyła się klęską. Udaremniłi prawdopodobny zamiar zniszczenia lub unieruchomienia kopalni – podobnie jak pozostałych zakładów przemysłowych, które dostały się w ręce Sonderformation Ebbinghaus i pozostały w stanie niemal nienaruszonym.

Bardzo ważnym czynnikiem było również wprowadzenie dezorganizacji na polskim zapleczu – do zdobycia kopalni „Michał” gen. Jan Jagmin-Sadowski musiał wyznaczyć cały III Batalion 75. PP WP, wspierany przez funkcjonariuszy Policji Woj. Śl. oraz członków miejscowej samoobrony.

Zaciekle obrona wroga musiała zrodzić w polskim dowództwie masę wątpliwości i mylnych przypuszczeń co do planów nieprzyjaciela. Sztabowcy Grupy Operacyjnej „Śląsk” nie od razu zorientowali się, iż oddział Sonderformation Ebbinghaus pod dowództwem SA-Obersturmbannführera Wilhelma Pisarskiego, podobnie jak inne oddziały tej formacji, od początku zostały przez wyższe czynniki dowodzenia Wehrmachtu zaliczone do tzw. „planowych” strat własnych. ■

Autorzy składają serdeczne podziękowanie za udostępnione materiały i informacje dr. hab. Grzegorzowi Bębownikowi z Oddziału IPN w Katowicach.

Jak zostaje się ultrasem

Red.: Od czego zaczęła się Twoja przygoda z kolarstwem długodystansowym?

D.Ch.: Na rowerze lubiłem jeździć od dziecka, ale nie „robiłem” aż tak długich dystansów jak teraz. W 2018 roku, sam nie wiem skąd, pojawił się pomysł zakupu roweru szosowego i tak naprawdę wtedy wszystko się zaczęło. Na początku zacząłem dojeżdżać do pracy 26-30 km w jedną stronę. Po pewnym czasie wpadłem na pomysł, żeby w weekend zrobić trasę wynoszącą ok. 100 km, potem ok. 200 km i tak zacząłem jeździć coraz dłuższe dystanse.

Kiedy pojawiła się chęć przejechania pierwszego maratonu rowerowego?

W 2018 i 2019 roku wystartowałem w Tour de Pologne amatorów i w 2018 roku całkiem fajnie mi poszło. Jednak czegoś mi w tych imprezach brakowało... W 2018 roku odbywał się maraton rowerowy „Bałtyk – Bieszczady Tour”, którego trasa zaczyna się w Świnoujściu, a kończy w Ustrzykach Górnych i wynosi umownie 1008 km (za każdym razem minimalnie się zmienia ze względu na zmieniającą się infrastrukturę drogową). O tym maratonie dowiedziałem się w chwili, gdy się odbywał i wtedy zdecydowałem, że w następnej edycji muszę wziąć udział. Odbywa się on co dwa lata, więc dokładnie tyle miałem czasu na przygotowanie się.

Aby wystartować w takim maratonie wystarczy się zapisać?

Nie, to nie jest takie łatwe. Aby wystartować w tym maratonie, musiałem w pierwszej kolejności uzyskać kwalifikacje, to znaczy przejechać inny maraton rowerowy liczący co najmniej 500 km w czasie określonym przez organizatora. Nie na każdym maratonie limit ukończenia maratonu jest jednoznaczny z uzyskaniem kwalifikacji, ten drugi często bywa krótszy. Gdy pojawią się zapisy

Rozmowa z młodszym wykładowcą Zakładu Prewencji i Ruchu Drogowego Szkoły Policji w Katowicach asp. szt. Dariuszem Chojnackim

na tak prestiżowy maraton, trzeba też wykazać się refleksem, bo chętnych jest wielu i miejsca na liście znikają bardzo szybko.

Jak przebiegał proces uzyskania kwalifikacji do BBT?

W 2018 roku zacząłem zbierać informacje o maratonach rowerowych – była to dla mnie całkowita nowość. Chciałem się dowiedzieć jak najwięcej o tym, jak się przygotować, jak uzyskać kwalifikacje. Kupiłem też książkę-poradnik. W teorii wszystko było łatwe i przyjemne, jednak – jak się później okazało – rzeczywistość była dużo bardziej brutalna. Jako pierwszy maraton (liczący ponad 500

km) wybrałem sobie w 2019 roku „Tour de Silesia”. Ten maraton słynie z jazdy – w dużej mierze – po górach, co okazało się w moim przypadku dużym błędem. Praktycznie jednocześnie odbywały się wtedy maratony na dwóch dystansach (330 km i większa pętla 500 km). Przez pierwsze 300 km trasa maratonów była taka sama. Brak doświadczenia, zbyt wysoko ustawiona poprzeczka, trasa przebiegająca cały czas po górach oraz kontuzja stopy uniemożliwiły mi ukończenie trasy 500 km. W trakcie podjąłem decyzję, iż przejadę trasę 330 km, co, niestety, nie dawało mi kwalifikacji do BBT, więc niedosyt pozostał.

W 2019 roku z powodów zdrowotnych nie mogłem wystartować w innym maratonie rowerowym, w którym chciałem uzyskać kwalifikację. W 2020 roku przyszła pandemia i terminy maratonów były przesuwane, co nie ułatwiało sprawy, ale ostatecznie wystartowałem w maratonie: „Piękny Zachód”. Po jego przejechaniu uzyskałem wymarzoną kwalifikację do startu w BBT. Z tego maratonu zapamiętałem doskonale jazdę nocą – po górach – w okolicy Karpacza przy temp 4°C, padającym deszczu. Pamiętam, że zamiast zjeżdżać z góry z dużą prędkością, jechałem w dół wolniej niż pod górę. Po ukończeniu tego maratonu miałem dwa wnioski: „jestem zmęczony do granic możliwości, ale szczęśliwy” (tak, te stany emocjonalne mogą występować jednocześnie!) oraz: „jak można przejechać 1000 km?”. Po przejechaniu 550 km uzyskałem kwalifikację na BBT, ale miałem poważne obawy, gdyż po 550 miałem już dość. Wtedy skupiłem się na tym, aby przygotować się do BBT, czyli do trasy liczącej 1010 km.

Jak wyglądał przebieg maratonu BBT?

Najpierw musiałem dojechać do Świnoujścia, gdzie maraton się zaczynał, a to – jak się okazało – nie było łatwe, bo trwał sezon wakacyjny. Dotarcie tam pociągiem było niemożliwe, bo na rowery było w nich dosłownie kilka miejsc i zostały wykupione w kilka minut. Udało mi się kupić bilet na autobus, w którym była możliwość przewozu rowerów. Miałem pojechać do Niemiec i stamtąd rowerem już dojechać do Świnoujścia. Jednak trzy dni przed wyjazdem niemiecki land – w związku z pandemią – ogłosił zakaz poruszania się po jego terenie. Na szczęście z pomocą przyszedł dobry kolega, który autem zawiózł mnie do Świnoujścia. Na starcie stawiłem się wieczorem, gdyż startowałem o godzinie 20:45. W ciągu pierwszej doby przejechałem 518 km i wtedy – na punkcie kontrolnym – położyłem się spać na około 3 godziny. Po przejechaniu około 700 km zaczęła się prawdziwa walka, zaczynaliśmy zbliżać się w okolice Bieszczad, więc teren stawał się coraz bardziej górzysty, było coraz więcej

podjazdów. Kolejnej nocy znowu spałem tylko około 3 godziny. Do mety w Ustrzykach Górnych dotarłem dokładnie po 65 godzinach (od momentu startu), w tym czasie jechałem, jadłem, odpoczywałem, spałem. Nie przypominam sobie, żebym w czasie trwania maratonu miał jakiś kryzys, mimo iż trzeba było jechać w nocy, w deszczu, we mgle (w nocy temperatura spadała chyba do 4°C), mimo że dwa razy musiałem zmieniać dętkę, miałem problemy z nawigacją. Wtedy po prostu wiedziałem, że jeżeli nie stanie się nic nadzwyczajnego, ukończę ten maraton. Gdy zobaczyłem tablicę z napisem: „Ustrzyki Górne”, wiedziałem, że już nic mnie nie powstrzyma i osiągnę cel. Wtedy też zacząłem planować następne maratony.

Jakie inne maratony zapadły Ci w pamięci?

Na pewno te maratony, o których już rozmawialiśmy oraz Tour de Silesia na pełnym dystansie. Jak już wspominałem, jest to maraton w większości odbywający się w górach. Inny, to górski maraton „Mało- ▶

W grupie przedstawicieli Szkoły Policji w Katowicach na Tour de Pologne amatorów w 2018 r.

W Dęblinie na trasie maratonu Piękny Wschód

▶ polska 500". W czasie trwania tego maratonu były chyba wszystkie możliwe warunki pogodowe (także śnieg). W ciągu dnia było bardzo duszno i wilgotno, natomiast w nocy w górach rozpętała się potężna burza. Trzeba było jechać podczas tej burzy, a pioruny przewracały słupy energetyczne, które leżały na drodze, straż pożarna jeździła do palących się domów, jezdnie zamieniły się w rwące potoki, a z gór na drogi był spłukiwany żwir z kamieniami. Czasem trudno było uwierzyć, że to coś, po czym jeździemy, to jeźdźnia! Warunki do jazdy rowerem szosowym były tragiczne.

Najtrudniejszym moim wyzwaniem rowerowym był zeszłoroczny Maraton Północ – Południe, którego początek był na Helu (przy latarni), a koniec w schronisku w Bukowinie Tatrzańskiej. Cała trasa wynosiła 1012 km i 9400 m przewyższeń. Podczas przejazdu przez całą Polskę organizator zadbał o to, żeby nie było zbyt łatwo. Na początek Kaszuby – nie wiedziałem, że tam jest aż tak pofalowany teren. Jeżeli chodzi o przewyższenia, to następny był przejazd w okolicy Gór Świętokrzyskich, Jury Częstochowskiej i na koniec „wisienka na torcie” – Tatry. Pogoda była zmienna, raz słońce, raz deszcz, zaś noce były zimne i mgliste. To był wrzesień, więc dni były już krótsze i trzeba było Polskę przemierzać również po ciemku. Ten maraton był w formule całkowitej samowystarczalności, tzn. nie było żadnych punktów kontrolnych, trzeba było kupować jedzenie w przydrożnych sklepach oraz na stacjach benzynowych. Maratończycy odpoczywali, spali albo w wynajmowanych kwaterach, albo na przystankach autobusowych – ja sam po 700 km zatrzymałem się w nocy i spałem około dwie godziny na przystanku autobusowym – gdy zadzwonił budzik, nie wiedziałem, co się dzieje, gdzie jestem. Pierwszy raz w życiu byłem całkowicie zdezorientowany. Na szczęście po chwili wszystko minęło i mogłem kontynuować jazdę.

Jak przygotowujesz się do maratonów?

„Żeby jeździć, trzeba jeździć” – tak mówią doświadczeni ultrasi.

Jest w tym dużo prawdy. By przygotować się do maratonów (jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne), po prostu jeżdżę do pracy na rowerze. W weekendy, jeżeli czas na to pozwala, robię dłuższy rozjazd (100-200 km). Gdy pogoda nie sprzyja, trenuję w domu na rowerze spinningowym (tak też robię zimą) – jest on też przydatny do treningu interwałowego. Oprócz tego zimą czasem biegam – ostatnio nawet udało mi się przebiec półmaraton. Dodatkowo, jeżeli znajdę chwilę wolnego czasu, korzystam z siłowni i gram w piłkę ręczną, w amatorskiej drużynie oldbojów. Jednak moje przygotowanie to przede wszystkim dojazdy do pracy – na rowerze. Z powodu korków czas dojazdu do pracy rowerem zajmuje mi tyle samo czasu co autem, dodatkową korzyścią jest to, że po południu nie muszę już robić specjalnego treningu – ten czas mogę poświęcić rodzinie.

W mojej ocenie, aby przygotować się do maratonu, trzeba to robić równocześnie na trzech poziomach. Po pierwsze, trzeba przygotować się fizycznie (niektórzy korzystają z pomocy profesjonalnych trenerów, inni robią to tak, jak ja – samodzielnie), bardzo przydatne jest zbieranie doświadczeń na kolejnych tego rodzaju imprezach.

Po drugie, należy pamiętać o przygotowaniu logistycznym, czyli przygotowaniu sprzętu, roweru, ubrania, bagażu i wszystkich niezbędnych rzeczy (im jest ich mniej, tym lepiej jeździe). Po trzecie przygotowanie psychiczne, bez niego nie uda się pokonać takich dystansów (bardzo często w trakcie maratonu zdarzają się kryzysy i jeżeli sobie z nimi nie poradzimy, po prostu zrezygnujemy z dalszej jazdy). Trzeba więc znaleźć sposób, by wytrwać i dojechać do mety. Niektórzy uważają, że silna psychika jest najważniejsza w trakcie takiego maratonu.

Jakbyś opisał emocje towarzyszące uczestnikom maratonu?, co ultrasi czują, gdy uczestniczą w maratonie?

Maratony, ultramaratony rowerowe są wydarzeniami, w których startują dziesiątki, a nawet setki ludzi. W trakcie ultramaratonu zabroniona jest jakakolwiek pomoc z ze-

wnątrz, uczestnicy zdani są sami na siebie ewentualnie na pomoc innych uczestników. Może około 10% uczestników się ściga, reszta chce przetrwać i ukończyć w takim lub innym czasie trasę, niektórzy chcą poprawić swój poprzedni czas, a jeszcze inni określają ramy czasowe, w których chcą przejechać maraton, pozostali pragną ukończyć maraton w wyznaczonym limicie czasowym, ale wszyscy cierpią w taki czy inny sposób. Mimo to przyjeżdżają na kolejne maratony. Wiedzą, że będzie bolało, ale są. Potem marudzą w trakcie jazdy, narzekają i męczą się. Czy to znaczy, że to masochiści? Nie. To, co robimy, nie znaczy, że lubimy cierpienie. To znaczy, że kochamy tę atmosferę, tę całą otoczkę, która towarzyszy wydarzeniu. Sam do końca nie wiem, co to jest. To coś trudnego do uchwycenia, coś, co trzeba samemu przeżyć, by to zrozumieć. Jednak dzięki ambicji, która jest nieodzowną cechą ultra, możemy pokonywać nasze życiowe trudności, stajemy się silniejszymi ludźmi wierzącymi, że stać nas naprawdę na bardzo dużo.

Czy każdy może zostać ultrasem?

Jeżeli nie ma się przeciwwskazań zdrowotnych i oczywiście będzie się tego bardzo chciało, będzie się potrafiło pogodzić życie zawodowe, rodzinne z swoją pasją i będzie się do tego dążyło to wydaje mi się że praktycznie każdy jest w stanie stać się ultrasem.

Jakie masz plany rowerowe na przyszłość?

W tym roku przejechałem już maraton „Piękny Wschód”, zamierzam wziąć udział w „Pierścieniu Tysiąca Jezior” (610 km) i „Maratonie Rowerowym Dookoła Polski – część Zachodnia”, który zaczyna się na Przylądku Rozewie, a meta będzie w Świeradowie Zdroju (długość trasy wynosi 1030 km, jest to 1/3 Maratonu Rowerowego Dookoła Polski). Będzie to mój drugi ultramaraton w formule całkowitej samowystarczalności, czyli bez żadnych punktów kontrolnych.

Dziękujemy za rozmowę.

Święto Policji

Centralne obchody Święta Policji odbyły się w tym roku w stolicy województwa śląskiego – w Katowicach.

W tym roku przypada 100. rocznica powrotu części Górnego Śląska do Polski i utworzenia autonomicznego województwa śląskiego, którego bezpieczeństwa, aż do wybuchu II wojny światowej, strzegła Policja Województwa Śląskiego. Dlatego też doceniając działania funkcjonariuszy ziemi śląskiej, ich wkład w budowanie fundamentów współczesnej formacji oraz jednocześnie chcąc upamiętnić trud i wysiłek wszystkich, którzy walczyli o niepodległość naszej ojczyzny, Komendant Główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk podjął decyzję, że central-

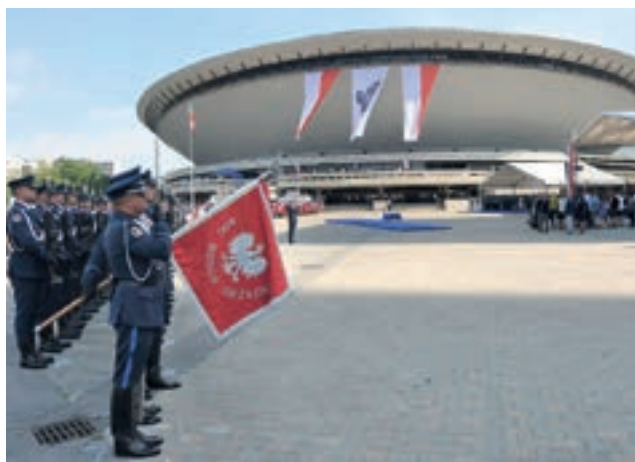
ne obchody Święta Policji odbędą się w tym roku w Katowicach.

Uroczystości rozpoczęły się 22 lipca mszą w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Sosnowcu, w której udział wzięła Zastępca Komendanta Szkoły Policji w Katowicach insp. dr Gabriela Socha.

W dniu 23 lipca złożono wspólny wieniec przy Pomniku Powstańców Śląskich, a o godz. 10.00 na Placu Sławika i Antalla rozpoczęły się centralne uroczystości z okazji Święta Policji, w których udział wzięła Zastępca Komendanta Szkoły Policji w Katowicach insp. Zbigniew Chrzęstek. Roz-

począł je przegląd pododdziałów Policji, którego dokonał Prezydent Andrzej Duda w asyście Komendanta Głównego Policji gen. insp. dr Jarosława Szymczyka.

Następnie gospodarz uroczystości powitał zaproszonych gości, na czele z Prezydentem RP. Szef polskiej Policji podziękował Prezydentowi Andrzejowi Dudzie oraz ministrom, parlamentarzystom, wojewodzie śląskiemu, marszałkowi województwa, przedstawicielom związków zawodowych, duchowieństwu oraz reprezentantom świata nauki, medycyny, kultury i sportu za przyjęcie zaproszenia.

Centralne obchody Święta Policji w Katowicach

Fot. KWP w Katowicach

Po odegraniu hymnu i podniesieniu flagi państwowej, minutą ciszy uczczono pamięć wszystkich ofiar konfliktu zbrojnego na Ukrainie.

Kluczowymi elementami uroczystości były wręczenie nominacji generalskich 6 oficerom Policji oraz wręczenie medali państwowych i resortowych. Komendant Główny Policji został odznaczony Krzyżem Ofi-

cerskim Orderem Odrodzenia Polski – co jest wyróżnieniem i podziękowaniem dla całej formacji. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Kamiński, w asyście Komendanta Głównego Policji, wyróżnił policjantów i pracowników Policji odznakami resortowymi, w uznaniu ich szczególnych zasług w zakresie ochrony ludzi oraz utrzy-

mania bezpieczeństwa lub porządku publicznego. Kolejnym elementem uroczystości była promocja oficerska absolwentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz wręczenie statuetek Laureatom konkursu „Policjant, który mi pomógł”. Następnie policjanci Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach złożyli ślubowanie.

Centralne obchody Święta Policji w Katowicach

Święto Policji w Szkole Policji w Katowicach

Fot. SP w Katowicach

W Szkole Policji w Katowicach tym roku uroczyste obchody Święta Policji pod honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji gen. insp. Jarosława Szymczyka, odbyły się 18 lipca o godz. 13.00. Uczestniczył w nich I Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak oraz wielu zaproszonych gości.

Podczas uroczystego apelu policjanci otrzymali mianowanie na wyższy stopień, a także wręczono odznaczenia i nagrody za wzorowe wykonywanie obowiązków.

Komendant Szkoły Policji w Katowicach insp. Jarosław Gałuszka w swoim wystąpieniu podczas uroczystości, przekazał wszystkim policjantom i pracownikom podziękowa-

nia za trud jaki wkładają w codzienną służbę i pracę oraz złożył życzenia wielu sukcesów i pomyślności zarówno dla nich, jak i ich rodzin.

Uroczysty apel uświetniła swoją obecnością Kompania Honorowa z Oddziału Prewencji Policji w Katowicach oraz orkiestra policyjna z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

100-lecie służby cywilnej

W tym roku obchodzimy 100. rocznicę uchwalenia ustawy o państwowej służbie cywilnej. Została ona uchwalona 17 lutego 1922 r. przez Sejm II RP.

Była to pierwsza kompleksowa regulacja dotycząca służby cywilnej w odradzającej się państwowości. Ustawa określała najważniejsze grupy zawodowe tworzące służbę cywilną oraz najważniejsze obowiązki i uprawnienia urzędników w II RP.

Obecnie również pracownicy cywilni zatrudnieni w polskiej Policji, należą do tej grupy urzędników. Ogółem jest ich ponad 11 tysięcy, z czego ponad 9 tysięcy stanowią kobiety. W Szkole Policji w Katowicach pracuje łącznie 120 pracowników w różnych komórkach organizacyjnych.

Wszyscy oni, choć nie noszą mundurów, wykonują niezwykle ważną pracę wspomagającą służbę policjantów i są nieodłączną częścią

policyjnej formacji. Zajmują się oni zagadnieniami m.in. z zakresu finansów, kadr, zaopatrzenia, informatyki i łączności, obsługi kancelaryjnej i sekretariatów, archiwum, planowania zajęć czy też obsługi szkolnej biblioteki.

Z okazji obchodów stulecia składamy wszystkim pracownikom życzenia satysfakcji z wykonywanego zawodu oraz wielu sukcesów w życiu osobistym i zawodowym.

Pracownicy Szkoły Policji w Katowicach

Dwudziesty pierwszy Dzień Otwarty

15 czerwca 2022 r. po dwuletniej przerwie związanej z pandemią odbył się dwudziesty pierwszy Dzień Otwarty Szkoły Policji w Katowicach.

W uroczystym apelu rozpoczynającym Dzień Otwarty udział wzięli przedstawiciele służb mundurowych, straży i inspekcji na czele z Komendantem Wojewódzkim Policji w Katowicach nadinsp. Romanem Rabsztynem oraz Komendantem Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu gen. bryg. SG Adamem Jopkiem. W ciągu dnia na zwiedzających czekała cała moc atrakcji. Nowością w tym roku był pokaz tresury psów ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej, a kolejne pokazy prezentowały np. udzielanie pierwszej

pomocy, przykładowe techniki interwencji policyjnych (symulowany napad na bank), koni i psów policyjnych, a także psa wyszkolonego do dogoterapii.

Przez cały czas czynne były stoiska ze sprzętem policyjnym będącym na wyposażeniu Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, a także: Inspekcji Transportu Drogowego, Wojska Polskiego, Straży Granicznej, Izby Administracji Skarbowej, Służby Więziennej, Lasów Państwowych, Straży Ochrony Kolei oraz Państwowej Straży Pożarnej. Swoje stoiska miały także Cen-

trum Powiadamiania Ratunkowego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach i Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach.

Jak zwykle dużą popularnością cieszyły się pokazy daktyloskopii, konkursy ruchu drogowego i plastyczne, jak też zawody sportowe czy rowerowy tor przeszkód. Jak co roku również nie brakowało chętnych na wspólne zdjęcia z policyjną maskotką – Sznupkiem. Dla strudzonych zwiedzaniem kuchnia naszej szkoły przygotowała policyjną grochówkę. ■

Wspólne zdjęcie wszystkich uczestników

Pokaz sprawności słuchaczy

W tym dniu najmłodsi przejmują dowodzenie w szkole

Wystawa sprzętu wojskowego

Pokaz pierwszej pomocy

Stoiska ze sprzętem policyjnym

Stoiska ze sprzętem policyjnym

Pokaz sprawności słuchaczy

Konie policyjne w akcji

Pokaz tresury psa służbowego

Forum miejskie ONZ w Katowicach

Od 26 do 30 czerwca 2022 r. Katowice były gospodarzem 11. Światowego Forum Miejskiego ONZ.

W forum wzięło udział około 22 tysiące uczestników, w tym 8,5 tysiąca z Polski. Wszyscy oni odwiedzili stolicę aglomeracji śląskiej.

Tak wielka międzynarodowa impreza wymagała jednak wielkich środków bezpieczeństwa, które zapewniały m.in. liczne oddziały policyjne. Nad bezpieczeństwem uczestników i mieszkańców czuwali śląscy policjanci wspierani przez kolegów z całego kraju.

Przed mundurowymi był to kolejny, po COP24 (24. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w 2018 roku) oraz Szczycie Cyfrowym ONZ (w grudniu 2021 r.), sprawdzian sprawności ich działania i wielkie wyzwanie logistyczne.

Policjanci z całej Polski zadbałi podczas zabezpieczenia o porządek i bezpieczeństwo w miejscach publicznych oraz sprawny przejazd

zarówno gości konferencji, jak i pozostałych użytkowników dróg.

Około 600 policjantów wspierających śląski garnizon zakwaterowanych zostało na terenie Szkoły Policji w Katowicach. Podczas pobytu sił wzmocnienia z terenu całego kraju policjanci nie tylko byli zakwaterowani i żywieni, ale mieli okazję w czasie wolnym, korzystać z zaplecza sportowego Szkoły, czyli siłowni, boisk, bieżni czy hal sportowych. Całość przedsięwzięcia przebiegła sprawnie i bez zakłóceń.

Uroczyste otwarcie Forum

Pojazdy policyjne na parkingach Szkoły Policji w Katowicach

Praktyczne zasady kontroli układu kierowniczego

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

83

Praktyczne zasady kontroli układu kierowniczego

KATOWICE 2021

Do przeprowadzenia w prawidłowy sposób kontroli stanu technicznego układu kierowniczego niezbędna jest zarówno wiedza z zakresu budowy układu kierowniczego pojazdów, jak i warunków technicznych jakim powinien on odpowiadać.

Niniejsza publikacja ma na celu przybliżenie problematyki związanej z konstrukcją, zadaniami i sposobami kontroli układów kierowniczych pojazdów, a także umożliwienie prawidłowego wykonania kontroli przez policjantów na drodze i ewentualne wyeliminowanie z ruchu pojazdów niespełniających wymagań związanych ze stanem technicznym układu kierowniczego.

Powiadamianie o śmierci

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

87

Powiadamianie o śmierci

KATOWICE 2021

W sytuacji śmierci osoby niejednokrotnie zachodzi konieczność powiadomienia o niej osób najbliższych dla zmarłego. W niniejszej publikacji autorzy starają się przybliżyć zagadnienia dotyczące procesu żałoby, który rozpoczyna się właśnie od powzięcia informacji o stracie, jej wpływu na ludzkie życie. Rozpatrują zagadnienia dotyczące zasad przeprowadzania interwencji kryzysowej, czyli o pierwszych środkach zaradczych w trudnej sytuacji, które mają ograniczyć negatywne jej następstwa oraz przekazują wskazówki, które mogą pomóc policjantkom i policjantom sprostać tak trudnemu zadaniu jakim jest powiadamianie o śmierci.

Uraz kręgosłupa – zabezpieczenie odcinka szyjnego

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

88

Uraz kręgosłupa – zabezpieczenie odcinka szyjnego

KATOWICE 2021

Niniejsza publikacja zajmuje się odcinkiem szyjnym kręgosłupa oraz prawidłowym jego zabezpieczeniem w sytuacji kiedy dojdzie do jego obrażenia. Urazy kręgosłupa stanowią poważny problem, z którym zmagają się poszkodowani, ponieważ powrót do zdrowia jest długi i niejednokrotnie kończy się niepełnosprawnością. Rehabilitacja jest ogromnym obciążeniem dla poszkodowanego, jego rodziny i m.in. pomocy społecznej.

Prawidłowe postępowanie na miejscu zdarzenia osób udzielających pierwszej pomocy daje możliwość poszkodowanym z obrażeniami kręgosłupa na zachowanie zdrowia.

Izolacja sprawców jako skuteczne narzędzie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

90

Izolacja sprawców jako skuteczne narzędzie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

KATOWICE 2021

Opracowanie stanowi zbiór przepisów zawierających uregulowania prawne dotyczące izolowania sprawców przemocy w rodzinie od osób jej doznających, począwszy od wydania w warunkach interwencyjnych nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu przez sprawcę przemocy w rodzinie wydanego przez Policję, poprzez stosowanie środków zapobiegawczych w ramach postępowania przygotowawczego, po realizację obowiązków określonych przez sąd wobec osób już skazanych za przestępstwo z użyciem przemocy.

Otwarcie pawilonu B strzelnicy, marzec 2022 r.

Pomoc dla Ukrainy, kwiecień 2022 r.

Zakończenie szkolenia zawodowego, czerwiec 2022 r.

Akcja charytatywna „Ja jadę – Ty pomagasz”, czerwiec 2022 r.

Wystawa „Sport i sportowcy w KL Auschwitz”, sierpień 2022 r.

Kolejna akcja HDK, wrzesień 2022 r.

Wsparcie logistyczne oddziałów prewencji, wrzesień 2022 r.